

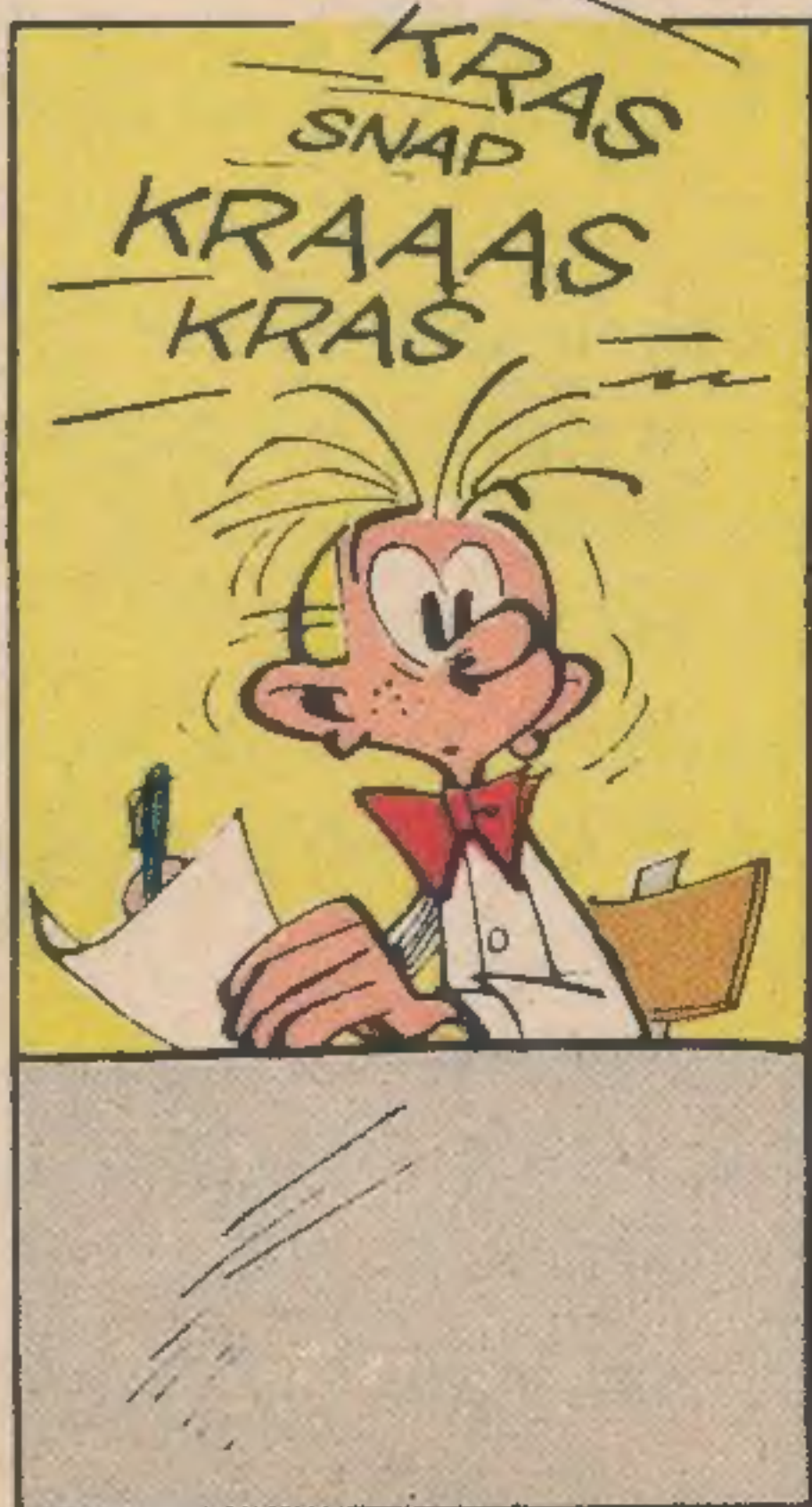
ROBBED OES

0002 Jidehem
en Franquin

DAT ZIJN **MUIZEN**. DIE ZIJN AANGELOKT DOOR DIE
PROVIAND DIE JE INSLAAT. NOTEN, KASTANJES VAN VO-
RIG JAAR. PLAKKEN WORST, PAKKEN KOEKJES, EEN
AANGEBETEN CAKE, SUIKER, EEN OUWE GAATJES-
KAASKORST...

KARTING

DOOR ROB SPORTMAN

Niet alleen de jeugd heeft zich meester gemaakt van de skelter, en niet alleen de jongens... Ook filmsterren vinden het een fijne sport en daarom maken ze graag een ritje.

VOOR 4.000 à 5.500 frank — 300 à 400 gulden — kan je het mooiste plezier hebben, dat je je maar kunt voorstellen.

Dat bedrag namelijk is de (gunstigste) prijs van een bouw-pakket voor een skelter — of kart, zoals men tegenwoordig zegt, — een miniatuur race-auto met verbluffende race-eigenschappen. Met een beetje handigheid, gevoel voor techniek en hulp van ouderen kan je uit zo'n pakket een « gemotoriseerde Vliegende Hollander » construeren, die met gemak snelheden van 50-60 km per uur haalt. En met geperfectioneerde exemplaren, kant en klaar in de fabriek gemaakt, kom je zelfs tot 90 à 120 km/uur. Maar die kosten dan ook een lieve duit meer: van 700 tot 2000 gulden, 9000 à 26.000 fr.

Karting — de nieuwe naam — is over de hele wereld ronduit een rage geworden. Er zijn nu nog maar weinig landen, waarin de sport niet wordt beoefend — en dan te weten dat zij pas in het najaar van 1955 is ontstaan. Ik kan me van geen enkele andere sport een dergelijke razendsnelle ontwikkeling herinneren, een ontwikkeling die zij zonder twijfel dankt aan de grote steun van de nationale automobielfclubs en van grote fabrieken en oliemaatschappijen, die er — terecht — veel perspectief in zagen. Op het ogenblik zijn er alleen al in de Verenigde Staten meer dan een half miljoen karts, ieder stadje van betekenis heeft wel een baan — en het lag dan ook voor de hand dat juist een Amerikaan het wereldkampioenschap voor de jeugd zou behalen.

Dat werd op 16 september jl. voor de eerste keer gehouden op de Pista Rossa bij Milaan. Bob Allan, zeventien jaar, was de snelste van de 155 deelnemers. Zijn apparaat kwam tot een gemiddelde snelheid van 62,237 km/uur — jawel: op een bochtig circuit!

De voorgeschiedenis van karting is eigenlijk verbluffend door haar logica. Een Amerikaan uit San Francisco, Arthur Ingels, bezeten van de automobielsport, miste het geld voor de racerij en kwam toen op de gedachte om de sport op zijn manier te gaan beoefenen — in het klein. Hij bouwde een skelet (skelter!) van dunne buizen, zette daar de wielen van een afgekeurde grasmaaimachine onder en monteerde een motortje, ook van de maaaimachine. De kart was compleet én... kon rijden. Het apparaat trok enorm veel belangstelling in de straten van San Francisco, Arthur Ingels kreeg navolgers en al snel werd de eerste wedstrijd georganiseerd, die van pers, radio en televisie een grandioze publiciteit kreeg. Dat gebeurde allemaal in het najaar van 1955 — zes jaar geleden slechts.

Natuurlijk hebben vroeger meer mensen het idee gehad om een eigen miniatuur-auto te fabriceren. Vooral — uiteraard — in het sterk gemechaniseerde Amerika. Maar voor allen was er het bezwaar dat Amerika in feite maar weinig kleine motoren heeft, zoals wij die kennen voor bromfietsen e.d. Aan de andere kant van de grote haringvijver worden motortjes namelijk alleen gebruikt voor lichtaggregaten, grasmaaimachines, pompen en dergelijke — en je gaat nu eenmaal niet zo'n duur attribuut slopen om er een klein autootje van te knutselen.

Dat Arthur Ingels dat wél deed, was louter en alleen te danken aan een toevallige samenloop van omstandigheden: hij trof in een dumpwinkel een partij maaimachines aan, die door een productiefout door de fabriek was afgekeurd en daardoor voor een prikje te koop bleek.

Dat was de gunstigste factor nummer één. Een andere: de gehele automobielsport zat in die tijd door een reeks van tragische ongevallen diep in de put. Pers en publiek hadden weinig belangstelling meer, fabrieken en oliemaatschappijen — de grote « sponcers » van de wedstrijden — gingen bezuinigen.

Wedstrijdklassen

(geldend voor Nederland)

Klasse 1: Nationaal en Internationaal, 51-100 cc, zonder versnellingen (leeftijd boven 18 jaar).

Klasse 2: Nationaal en Internationaal, 101-200 cc, zonder versnellingen (leeftijd boven 18 jaar).

Klasse 3: Nationaal en Internationaal, 51-125 cc, met versnellingen (leeftijd boven 18 jaar).

Klasse 4: Nationaal en Internationaal, 126-200 cc, met versnellingen (leeftijd boven 18 jaar).

Klasse 5: Nationaal, 0-50 cc, met en zonder versnellingen (leeftijd 14-18 jaar).

In de klassen 1 en 2 mogen uitsluitend automatische koppelingen worden gebruikt, in de andere klassen alle vormen van koppelingen.

Organisaties en Banen

Nederland: Voor alle inlichtingen in Nederland kan je je wenden tot de secretaris van de « Stichting Karting Nederland », Mr. W. J. H. Stam, Rijksweg 115 te Warnsveld bij Zutphen.

Banen zijn er in Nederland bij Bodegraven, Driebergen, Ermelo en Eefde (Zutphen). Volgend jaar komen er nog vier à vijf bij.

België: Het adres voor de Belgische lezers is de Koninklijke Belgische Automobielf Club, Luxemburgstraat 4 in Brussel.

Banen zijn bij Stavelot, Spa en Coe (een jeugdbaan), alle in de Ardennen.

En toen Arthur Ingels met zijn voertuigje verscheen, werd ineens alle aandacht op zijn idee geworpen. Men houdt nu eenmaal van iets gek!

Ingels en de andere kart-liefhebbers kregen dus al gauw grote steun. Er werden clubs opgericht, de fabrieken gingen zich toeleggen op de productie van supersnelle karts, parkeerplaatsen en startbanen van vliegvelden werden omgebouwd tot complete kart-tracks — en tenslotte kwamen er ook echte wedstrijdcircuits, waarvan de «Go Karts» bij Azusa in Californië, vele malen gecopieerd, wel de beroemdste werd. Het enige wat er aanvankelijk nog aan ontbrak was een goede reglementering, maar die is er dank zij de bond van fabrikanten uiteindelijk ook gekomen.

De nieuwe, enerverende sport werd ook vrij spoedig in West-Europa geïntroduceerd. Zo omstreeks 1959 moeten de eerste skelters in Nederland en België gebouwd zijn, aan de hand van foto's uit Amerika. In Nederland kwam de steun vooral van de zijde van auto-vakbladen, die contact opnamen met de Koninklijke Nederlandse Automobielen Club. De eerste demonstraties vonden in het voorjaar van 1960 plaats op het circuit van Zandvoort; het was een evenement waarvoor vele sterren uit de radio- en televisiewereld waren uitgenodigd. De stunt sloeg in — zij was zelfs zó overweldigend dat de KNAC tenslotte een aparte «Stichting Karting Nederland» hielp creëren, die nu het leiding gevende lichaam is. Die Stichting heeft al bijna 600 startlicenties uitgereikt. Aanvankelijk werden de wedstrijden op stratencircuits, sintelbanen, vliegvelden e.d. gehouden, nu zijn er fraaie specifieke kart-circuits in Bodegraven, Ermelo, Eefde en Driebergen, prachtige wedstrijd-banen met grillige curves, rennerskwartieren, tijdwaarnemers-huisjes, e.d. België, met de Koninklijke Belgische Automobielen Club als top-orgaan, heeft vrijwel dezelfde ontwikkeling door-gemaakt. Daar is vooral het 500 meter lange circuit van Stavelot in de Ardennen beroemd geworden.

Wat is nou de sensatie bij karting? De snelheid, 50 tot 90 km per uur? Ja, dat is het natuurlijk. De wagentjes zijn enorm snel geworden, reden waarom de overkoepelende instanties een helm, bril en handschoenen als verplichte attributen hebben verordeneerd en — vooral voor de jeugd — een aantal beperkingen en veiligheidsvoorschriften hebben ingevoerd. Van echte

ongelukken heb ik, gelukkig, nog nooit gehoord. De karretjes zijn door hun laaggelegen zwaartepunt aanmerkelijk veiliger dan ze lijken.

En hoe gek het ook klinkt: karting is in feite geen snelheidssport, maar een behendigheidssport. Er wordt van de stuurlieden grote slagvaardigheid, reactievermogen en rijvaardigheid gevergd, eigenschappen die de jonge knapen later goed van pas komen in het echte verkeer. Het is een machtig gezicht als je de brommuggen vakkundig en gedurfd door de bochten ziet dwarrelen, en vervolgens hard over de rechte stukken ziet racen. Welke jongen — trouwens: welke man — zou dat niet willen?

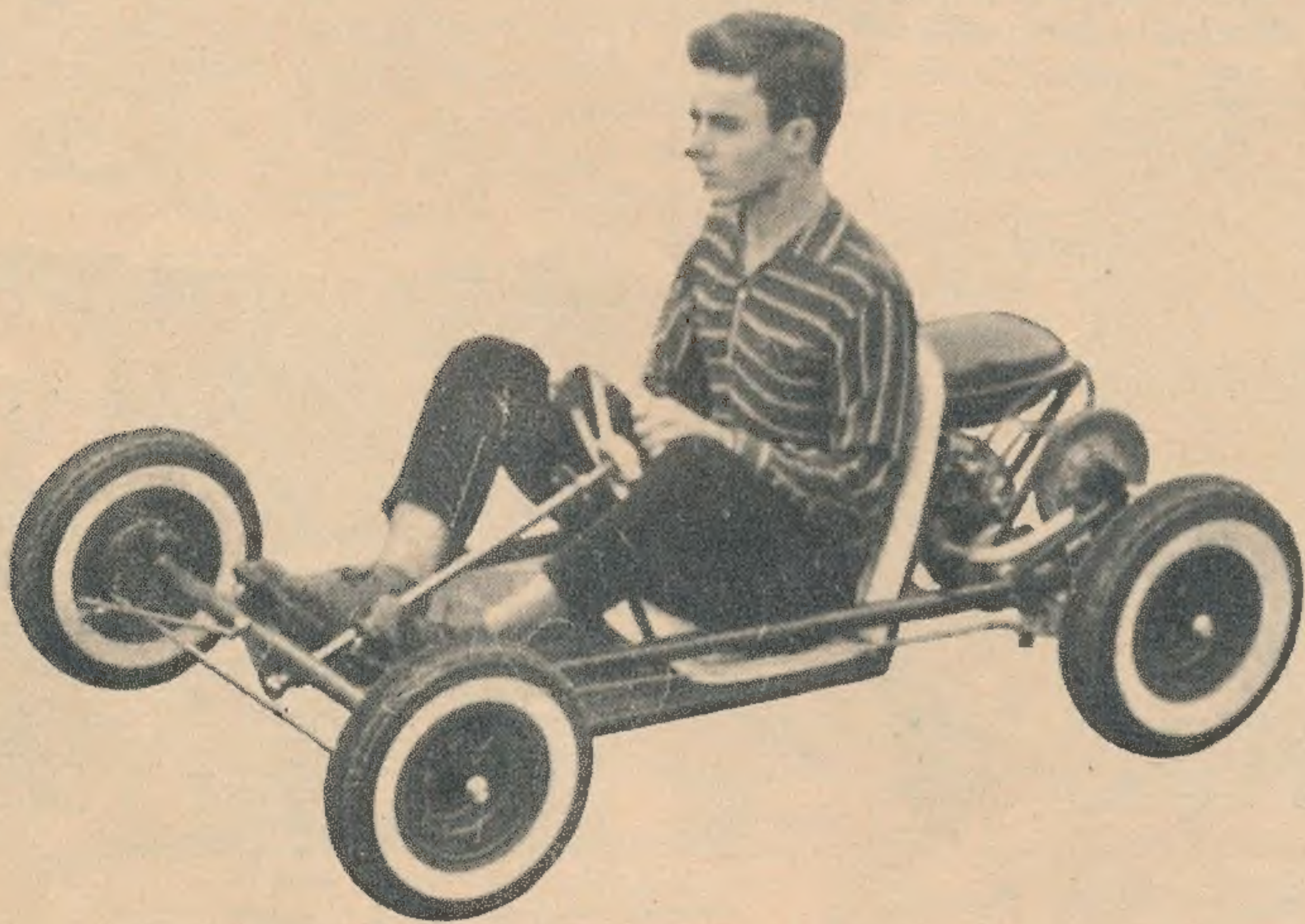
Er is op het ogenblik een grote verscheidenheid aan karts, maar alle zijn gebaseerd op hetzelfde principe: een buizenstelsel met een lengte van ca. anderhalve meter, een breedte van 85 cm. (de achterwielen staan iets verder naar buiten dan de voorwielen), en een hoogte van ruim een halve meter, kleine wiel-tjes, een stuur en een zitplaats — en dat alles wordt voort-gestuwd door één of meer twee-tact motortjes, die één der achterwielen aandrijven. De cylinderinhoud varieert, daarom zijn er verschillende klassen ingesteld. Ook de merken en typen van de verschillende fabrikanten wijken onderling af. De keus, ook van motoren, is zeer groot.

De wedstrijden worden nu gehouden op afgesloten circuits met een minimale lengte van 300 meter en een maximale van een kilometer. De meest geschikte afstand is 500 à 600 meter. De banen zijn tenminste 4,50 meter breed. De rechte stukken mogen niet langer zijn dan 100 meter, dit om al te hoge snelheden te voorkomen. Een bijzonderheid van een kart-circuit is voorts dat er geen hellingen en dalingen in mogen voorkomen, ook al uit veiligheidsoverwegingen.

Wil je er wat meer van weten? Schrijf dan eens naar de Stichting Karting Nederland of naar de Koninklijke Belgische Automobielen Club. Daar kan je ook bouwtekeningen, wedstrijd-reglementen e.d. aanvragen. Maar misschien doe je er nog verstandiger aan eerst een proefritje te maken op één der circuits. Informeer daar maar eens naar. En verder: goede start!

Rob. Sportman

Karting is geen snelheidssport, maar een behendigheidssport. Er is veel slagvaardigheid, reactievermogen en rijvaardigheid voor nodig.

V L A G G E N

Nationale vlag: start.

Zwart-wit geblokt: finish.

Zwart: verlaat de baan.

Geel (stil): gevaarlijke situatie.

Geel (bewogen): klaarmaken om te stoppen.

Rood: allen onmiddellijk stoppen.

Blauw (stil): iemand vlak achter je.

Blauw (bewogen): laten passeren.

EEN VERZAMELINO
UNIEK
IN BELGIE

FILIPS
DE STOUTE

EEN SENSATIONELE PRIJSKAMP

begiftigd met talrijke prijzen waaraan U zult deelnemen... met de voldoening, de lekkerste koffie te drinken.

Als Uw kleinhandelaar
DE KOFFIE STORME nog niet
verkoopt, schrijf ons:

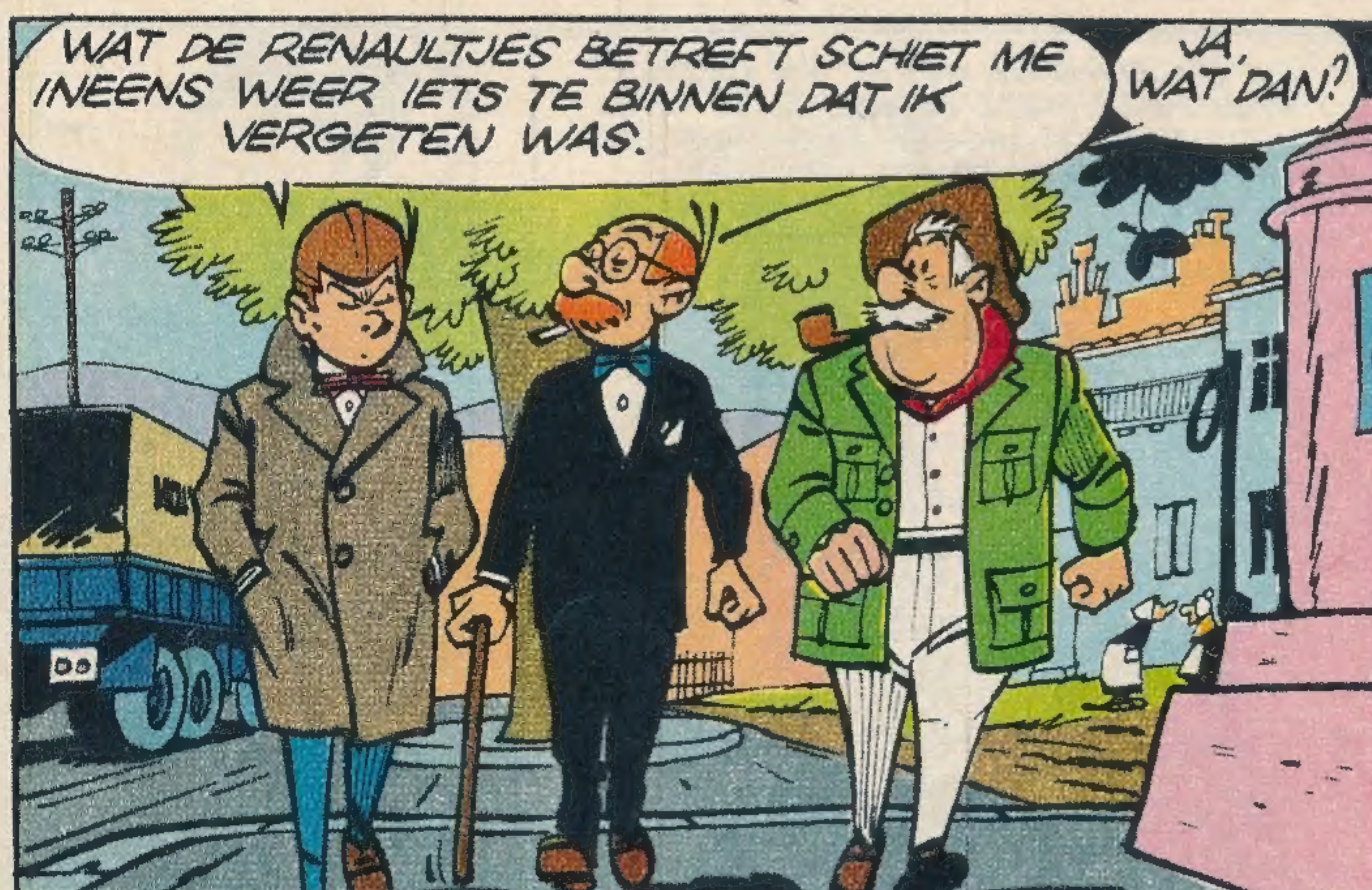
P. B. n° 1, MOESKROEN

STORME CAFES
KOFFIES
MOUSCRON MOESKROEN

BOMAANSLAG IN DE BERGEN door MILLIEU

BUCK DANNY

VLIEGENDE TIGERS

ER ZAL ME NIETS ANDERS OVERBLIJVEN DAN WILDE VRUCHTEN... DIT WORDT MIJN EINDE... EEN SNEL VERVAL VAN KRACHTEN EN DAN... GOEIE HEMEL! WAT... WAT GEBEURT ER?

DAT DOFFE GEDREUN? HET LIJKT WEL EEN ONWEER... HET ROMMELEN VAN DE DONDER... OF EERDER... JA, WAARACHTIG... DAT IS EEN GETRAPPEL... EEN TROEP DIE AANSTORMT...

O, KIJK EENS, BUF-FELS! EEN HELE DOLLE KUDDE DIE TOESTORMT... GOEIE GOD! MAAR ZE ACHTERVOLGEN EEN MAN! EEN INLANDER!

SONNY DROOMT NIET! EEN WILDE KUDDE ZIT DOL VAN RAZERNIJ IN EEN HELSE GALOP EEN ONGELUKKIGE INHEEMSE JAGER NA, DIE BUITEN ADEM IS...

VERDUIVELD! HIJ IS VERLOREN! DADELIJK HALEN ZE HEM IN EN VERTRAPPEN HEM! ONTSETTEND! IK MOET DIE WOESTE BEESTEN VAN HEM AFWENDEN! HEI DAAR, HIERHEEN!

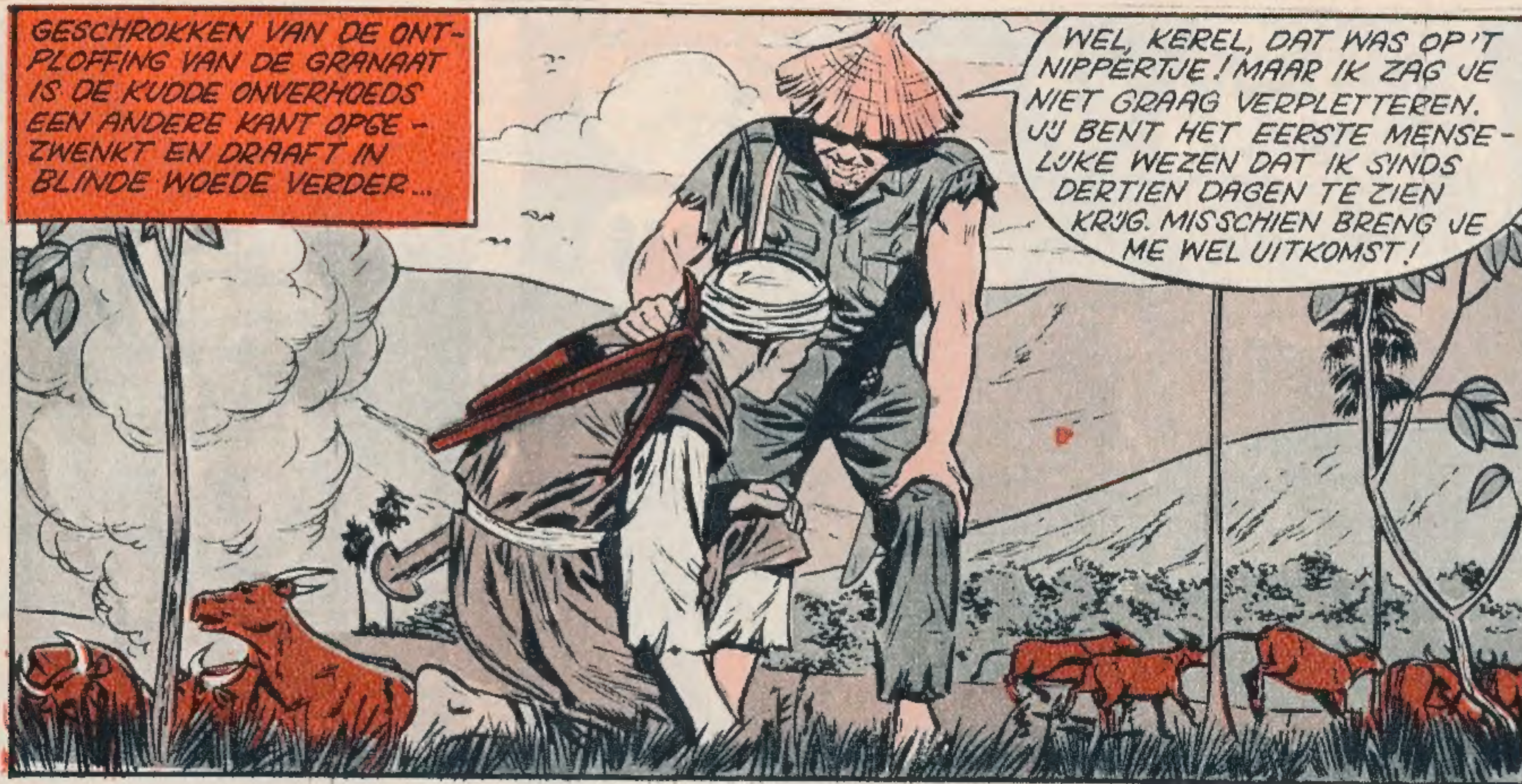
JAWEL, DIE DOMMOOR HEEFT ME GEZIEN. HIJ HOLT HIERHEEN. DEKSELS! IK MAG MIJN DOEL NIET MISSEN! NET ALS HIJ OP MIJN HOOGTE KOMT!... ANDERS...

P. 35 B.

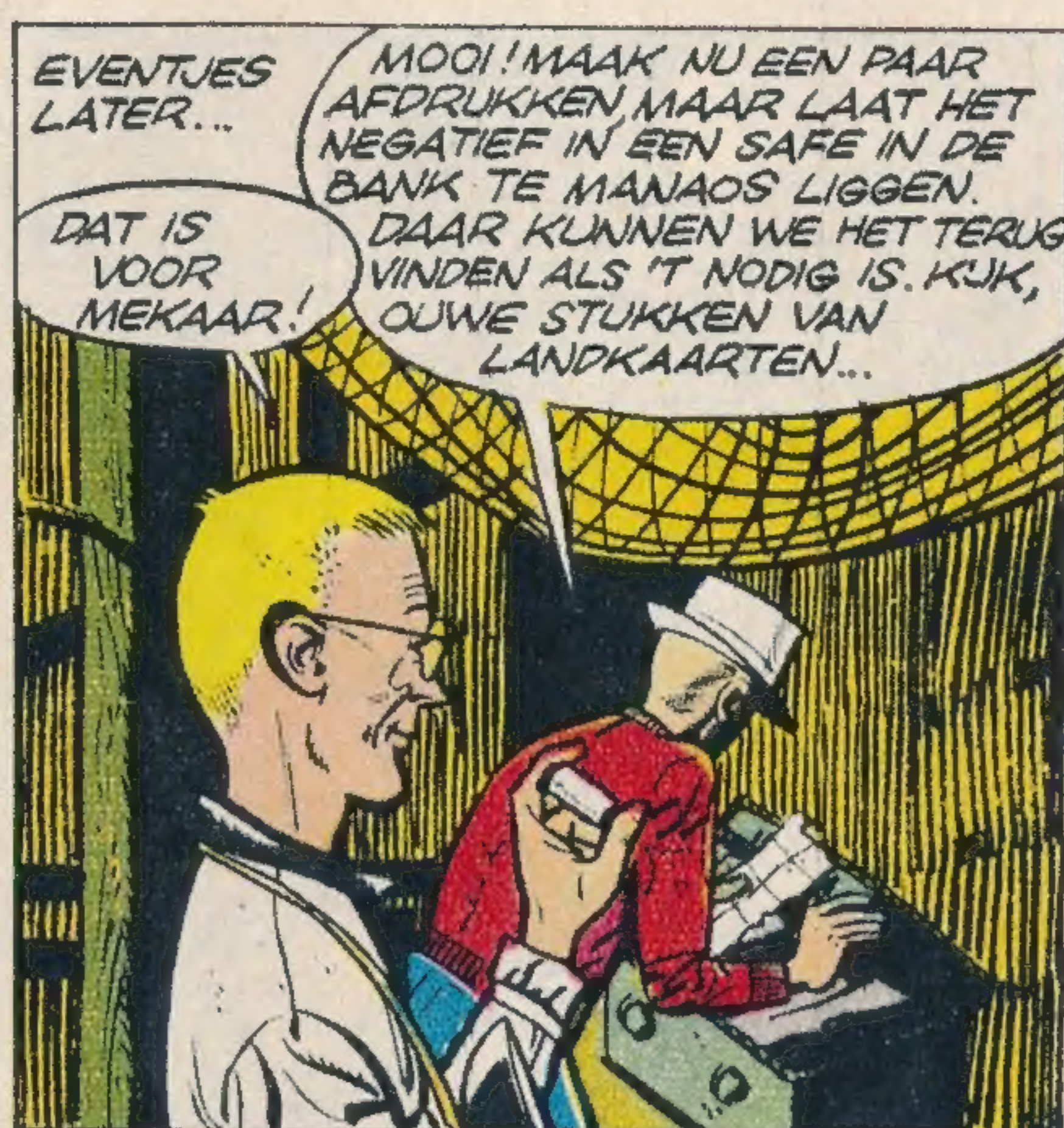
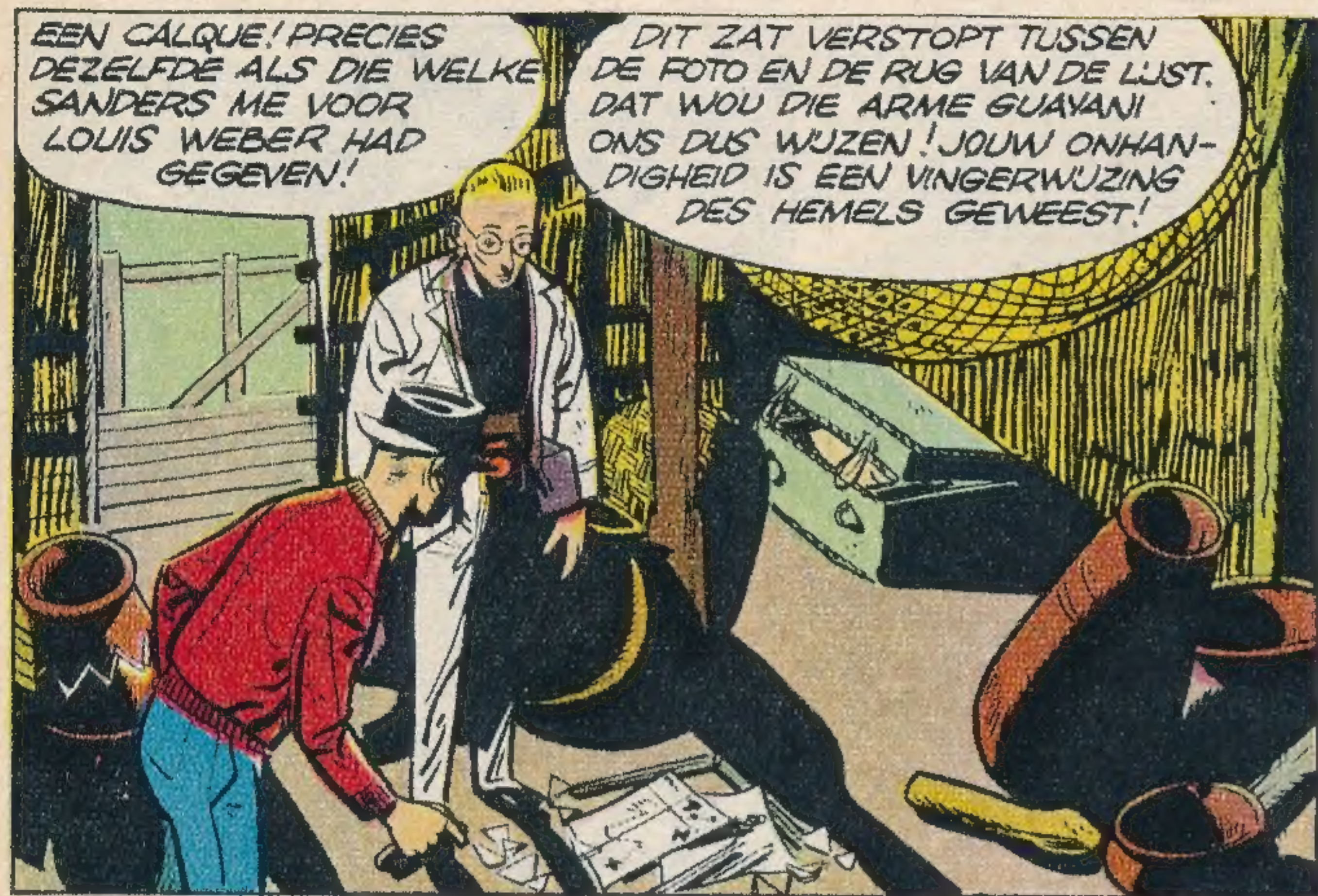
TEGEN **"PIRATEN"** DOOR J.-M. CHARLIER
EN V. HUBINON

Terwijl op Nuong Lok de Vliegende Tijgers er aan wanhopen Sonny nog levend terug te vinden, doolt hij door de wildernis...

Wordt vervolgd

BEELDEN UIT
DE WERELD-
GESCHIEDENIS

TIMOER

DOOR
SIRIUS

DE HELE DAG EN EEN STUK VAN DE NACHT
ZOEKEN DE FRANKEN DE OEVERS AF. ZE NE-
MEN ENKELE VIKINGEN GEVANGEN EN VER-
ZORGEN ENIGE VAN HUN HALFVERDRONKEN
SLACHTOFFERS.

IN DE VROEGE OCHTEND,
ALS DE ANDEREN DE
NASPORINGEN HEBBEN
GESTAAKT, MAAKT TIMOER
EEN LAATSTE RONDGANG
DOOR DE BOSSEN.

O, WAT IS DAT
WAAR?

EEN VONGE-
MAN...
BEZWIND...

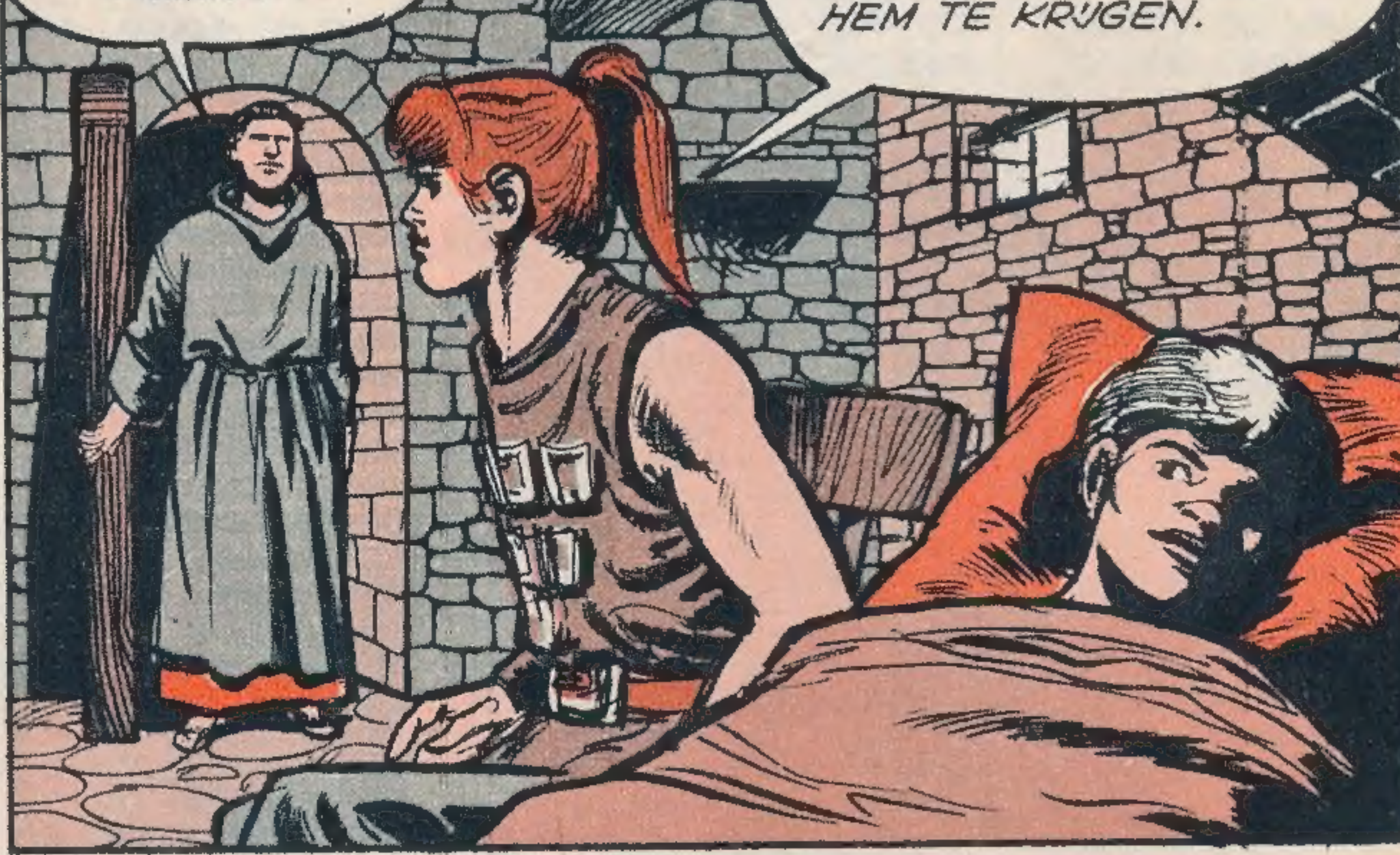

HJ ZAL DOOR DE
VIKINGEN ONTVOERD
ZIJN. ARME JONGEN!
WAT ZAL HI EEN
ANGSTEN HEBBEN
UITGESTAAN SINDS
EEN ETMAAL!

EEN JONGE GEVANGENE VAN DE VIKIN-
GEN. IK NEEM HEM MEE NAAR HUIS OM
HEM BIJ TE BRENGEN. VRAAG AAN DE
AALMOEZENIER OF HI BIJ ME WIL
KOMEN.

WEL, TIMOER, EN
VE JONGE BESCHER-
MELING?

HJ HEEFT ZIJN OGEN
GEOPEND, MAAR HI PRAAT
NIET. ER IS NIETS' UIT
HEM TE KRUGEN.

HM, DAT KOMT ZEKER VAN DE
SCHOK. LAAT HEM KALM LIGGEN EN
VOED HEM GOED. DAN ZAL HI
GAUW VOLLEDIG HERSTELD
ZIJN.

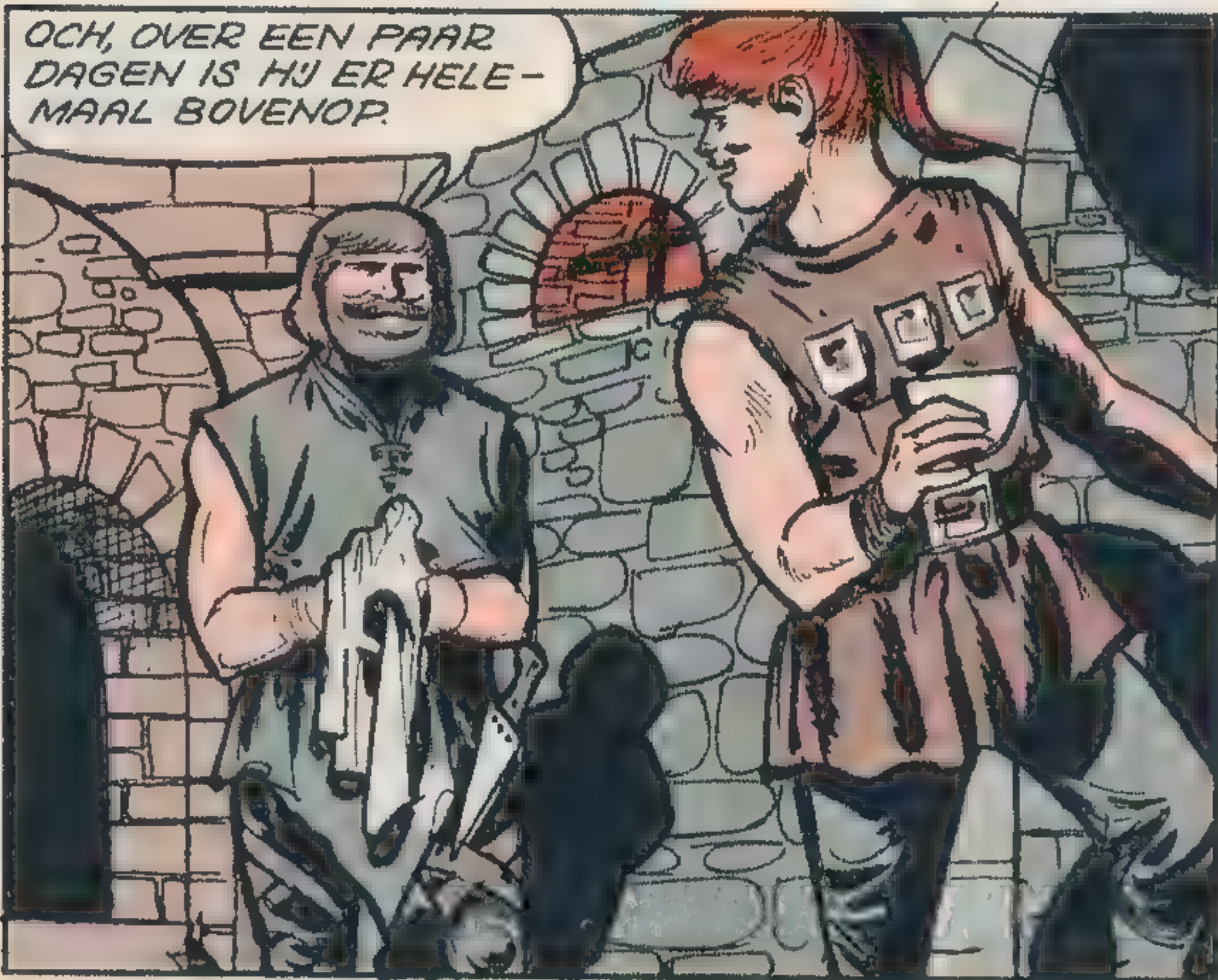
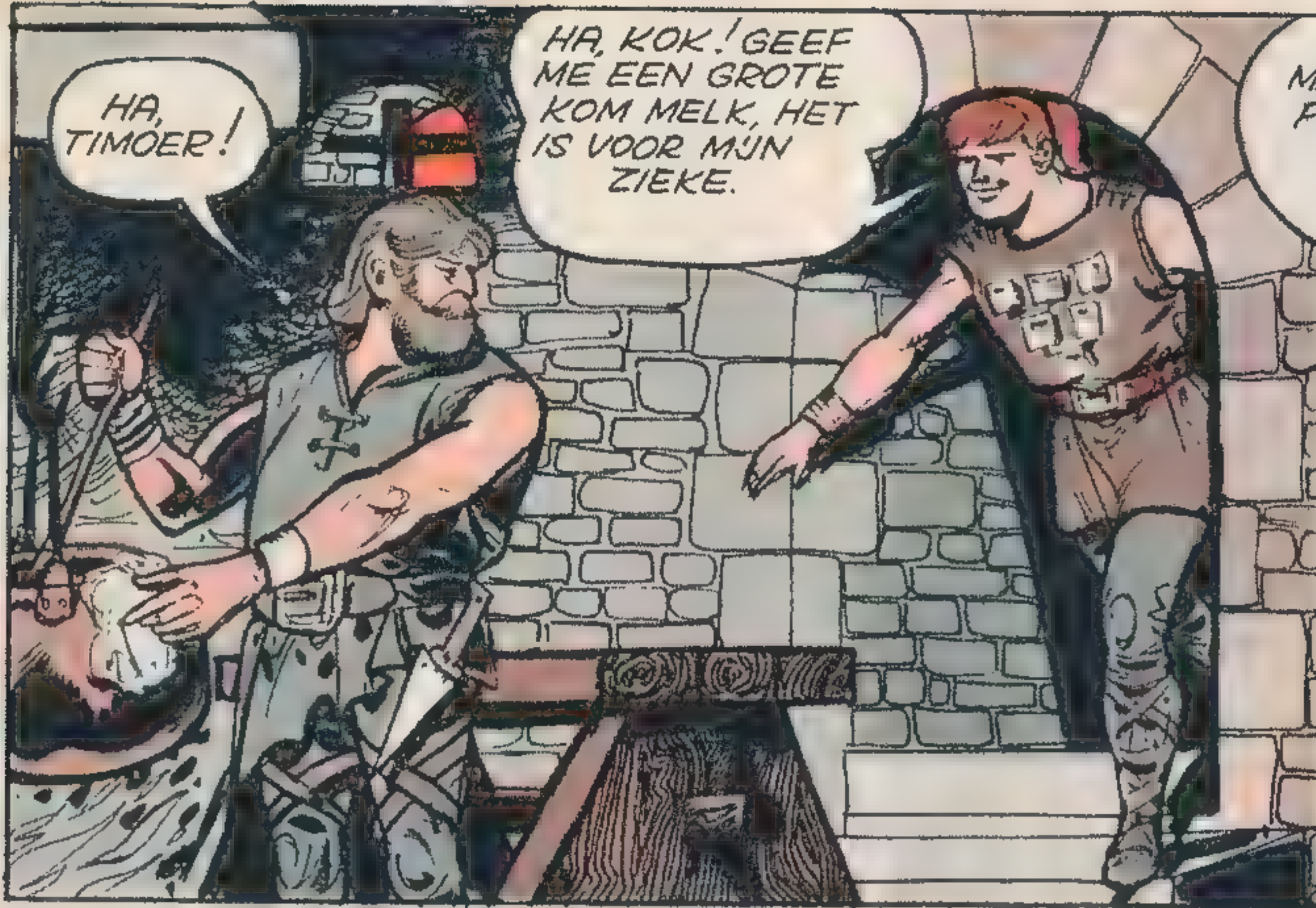
EEN POOSVE
LATER...

WACHT HIER RUSTIG OP ME,
VRIEND, IK KOM DADELJK
TERUG.

ONRAAD OP DE RIVIER

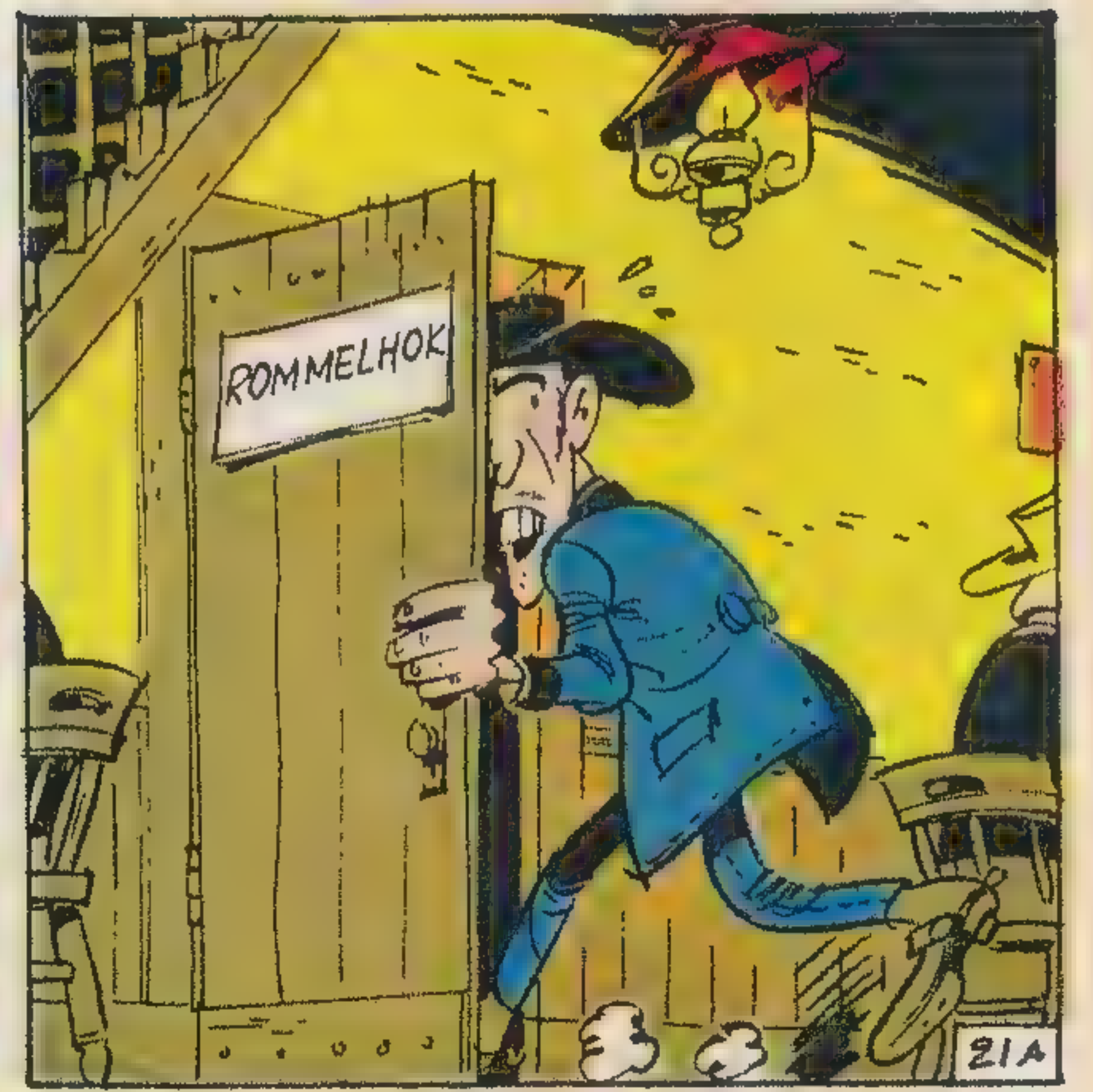
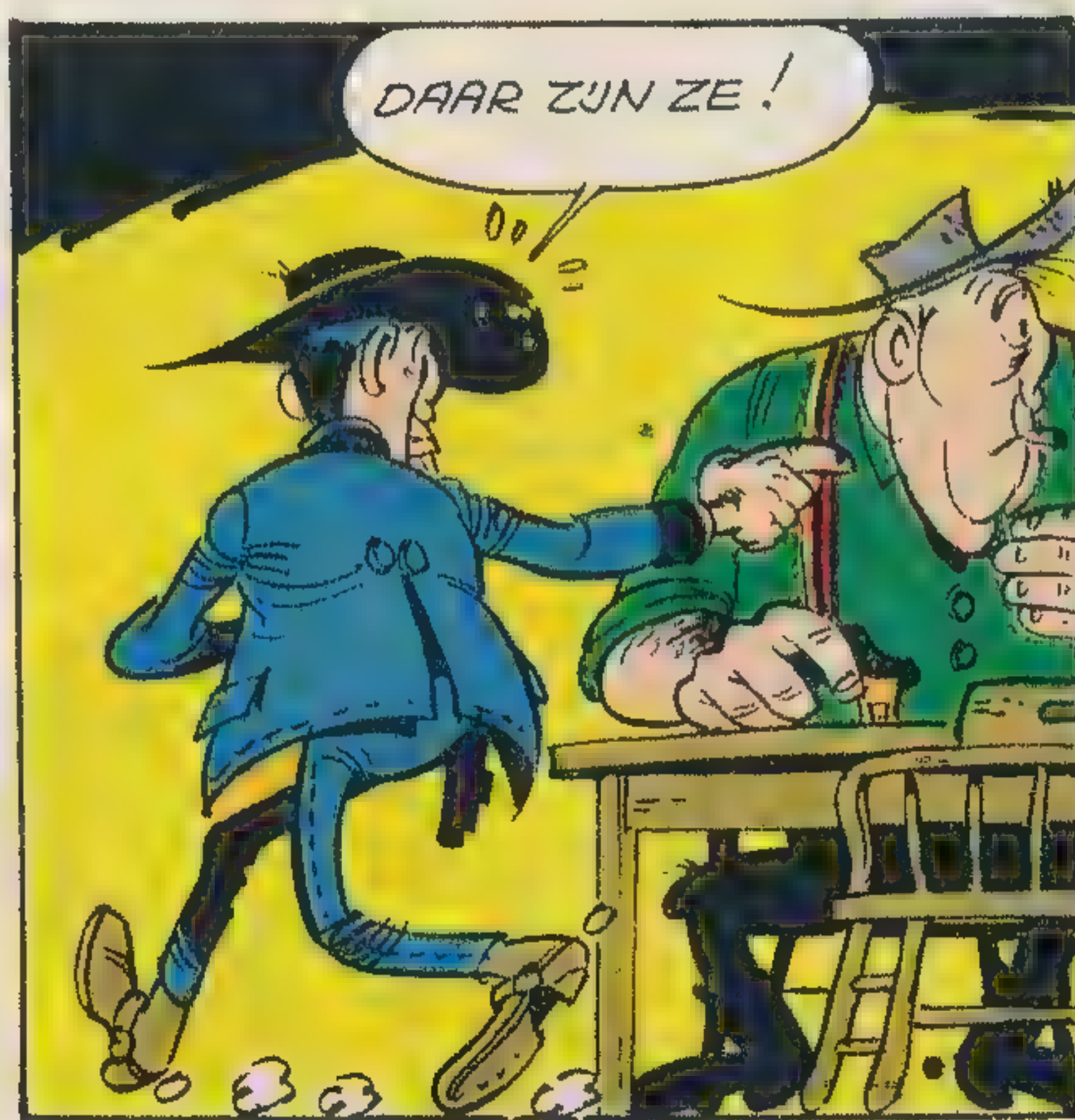
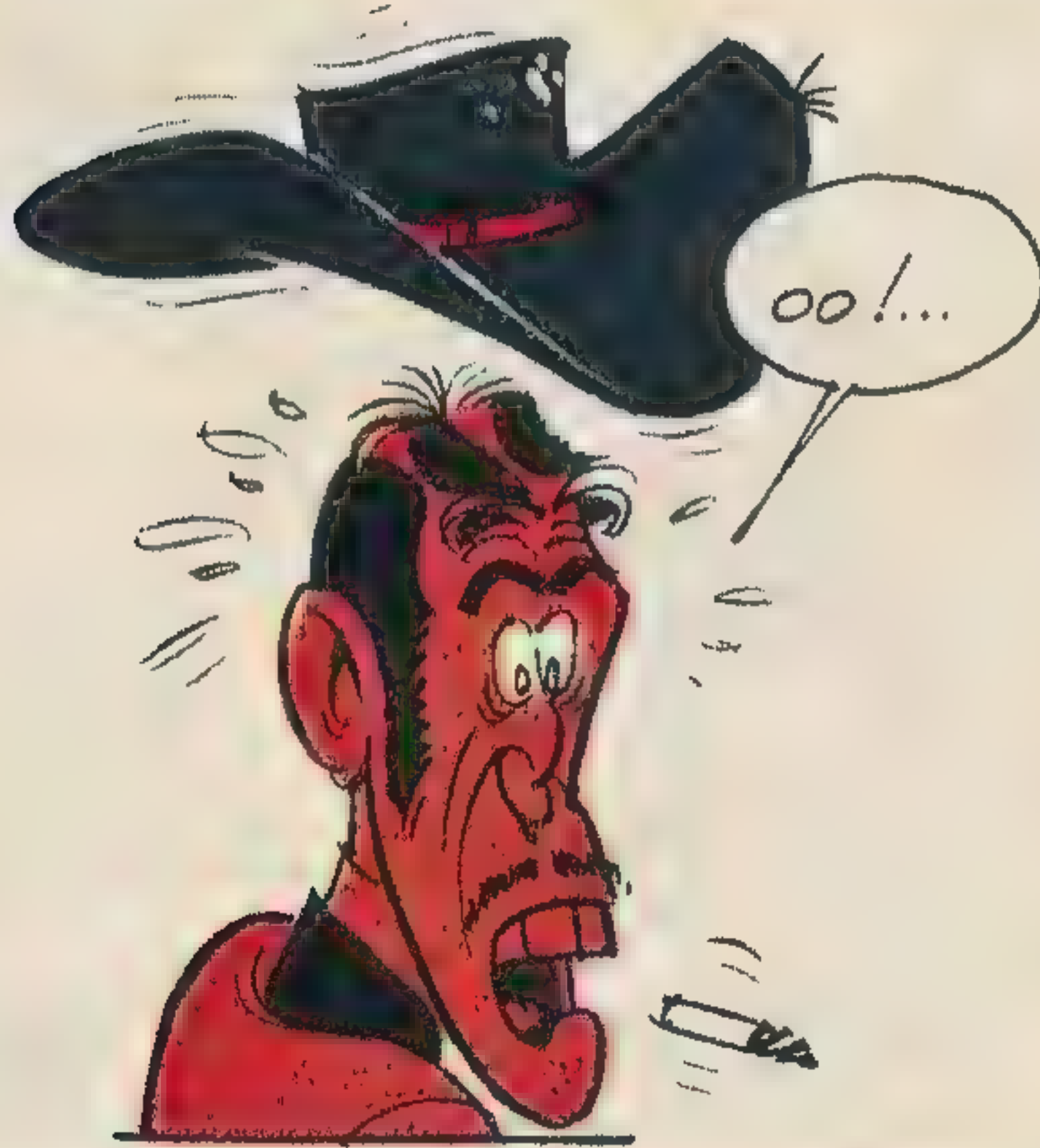
Na een verwoede strijd worden Timoer en zijn metgezellen overwinnaar en de Vikingen vluchten in aller ij!

DE JONGEN IS VERRAST, HI SYDDERT. IETS VALT UIT ZIJN HANDEN EN ROLT NAAR TIMOER TOE.

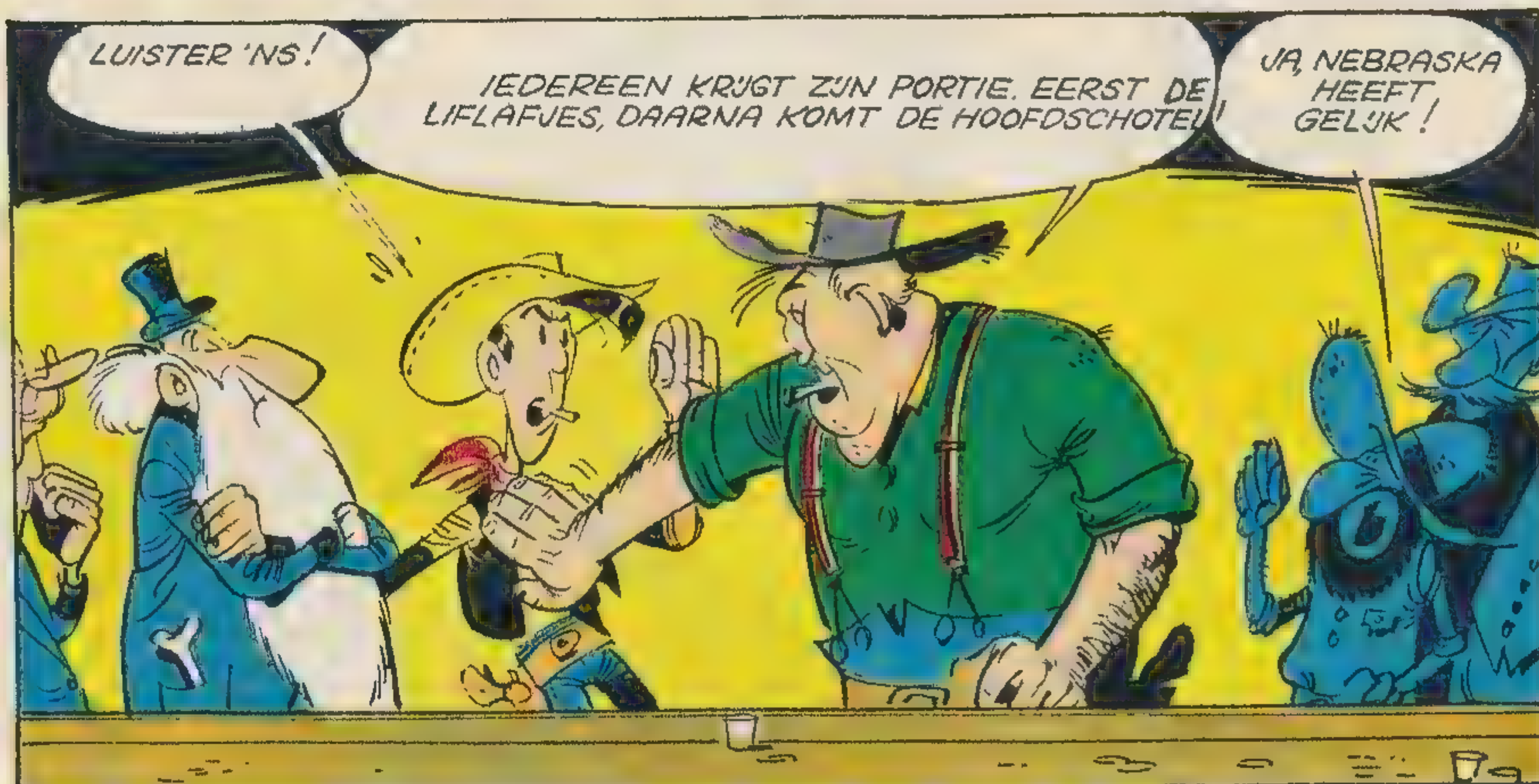
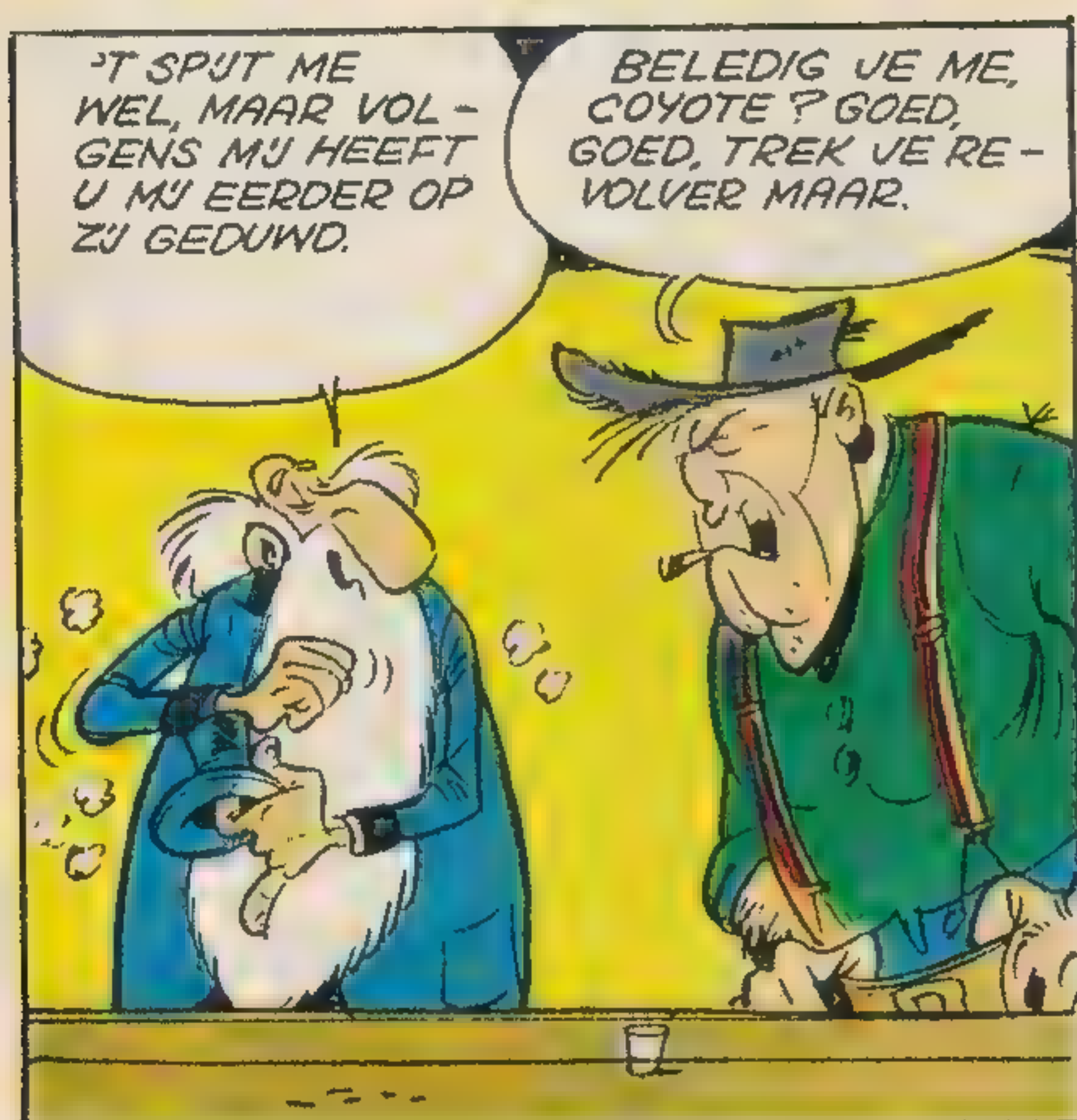

Wordt vervolgd

ZWARTE HEUVELS

Bull Bullet probeert de expeditie van Lucky Luke en de vier geleerden naar de Zwarte Heuvels te dwarsbomen.

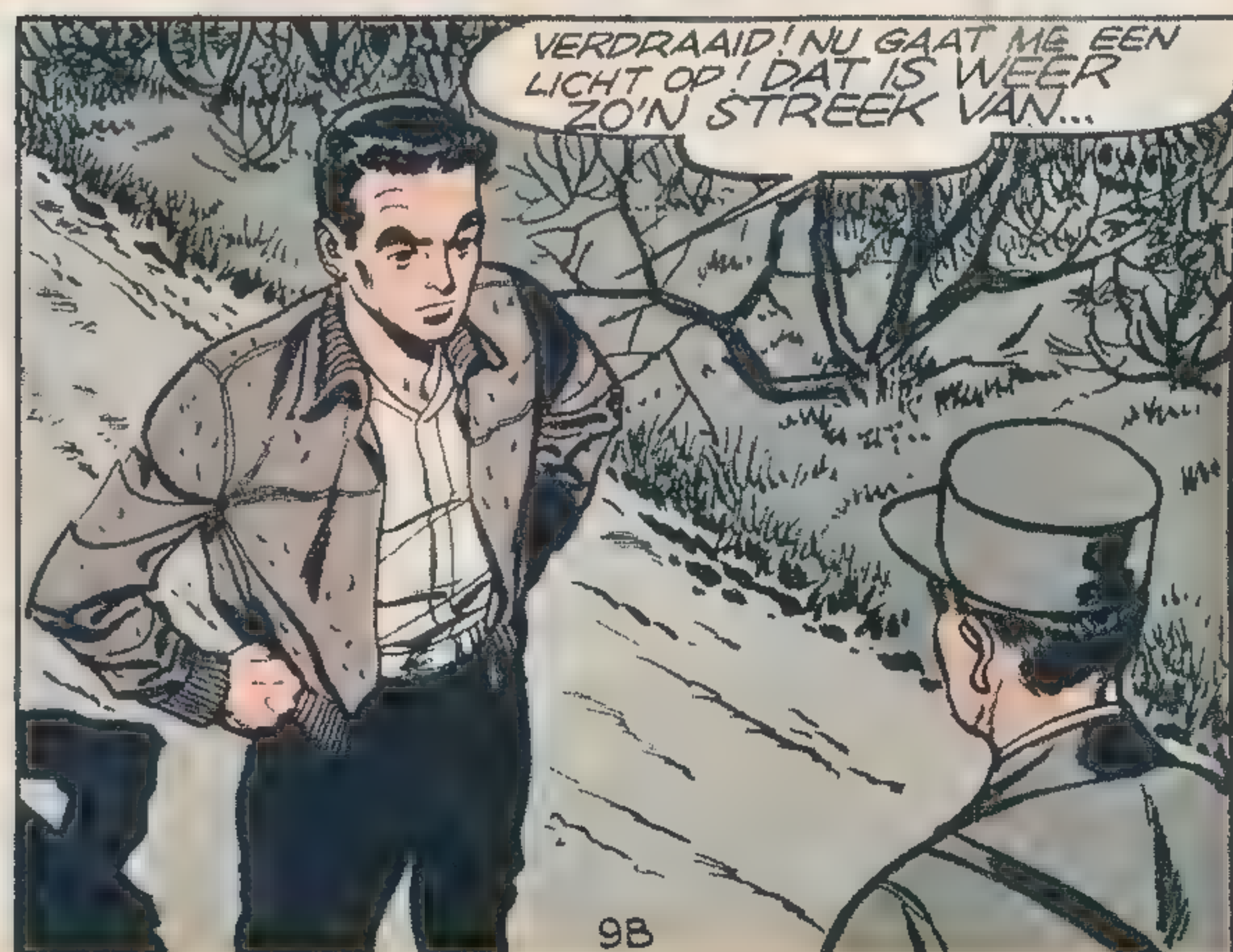
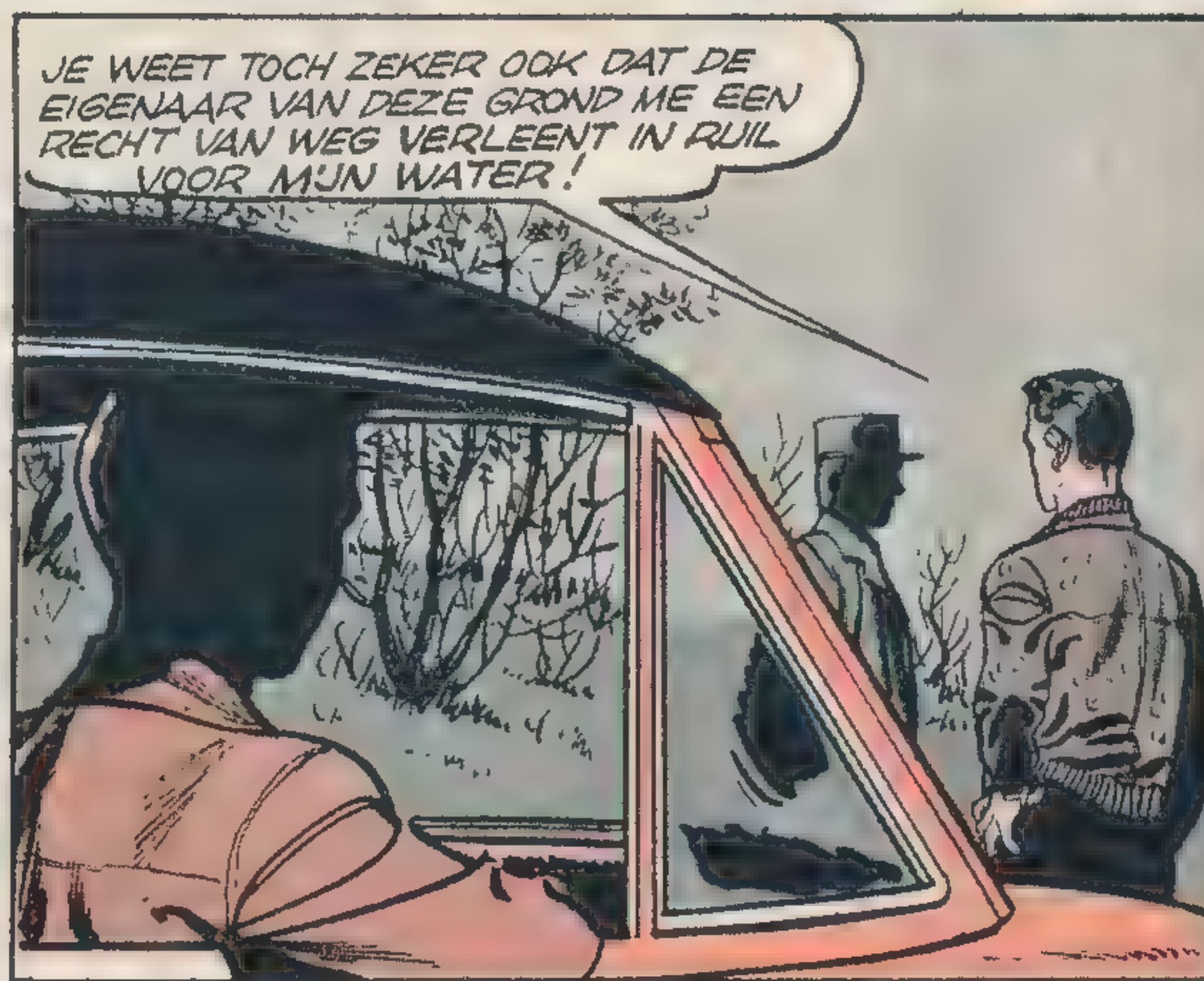
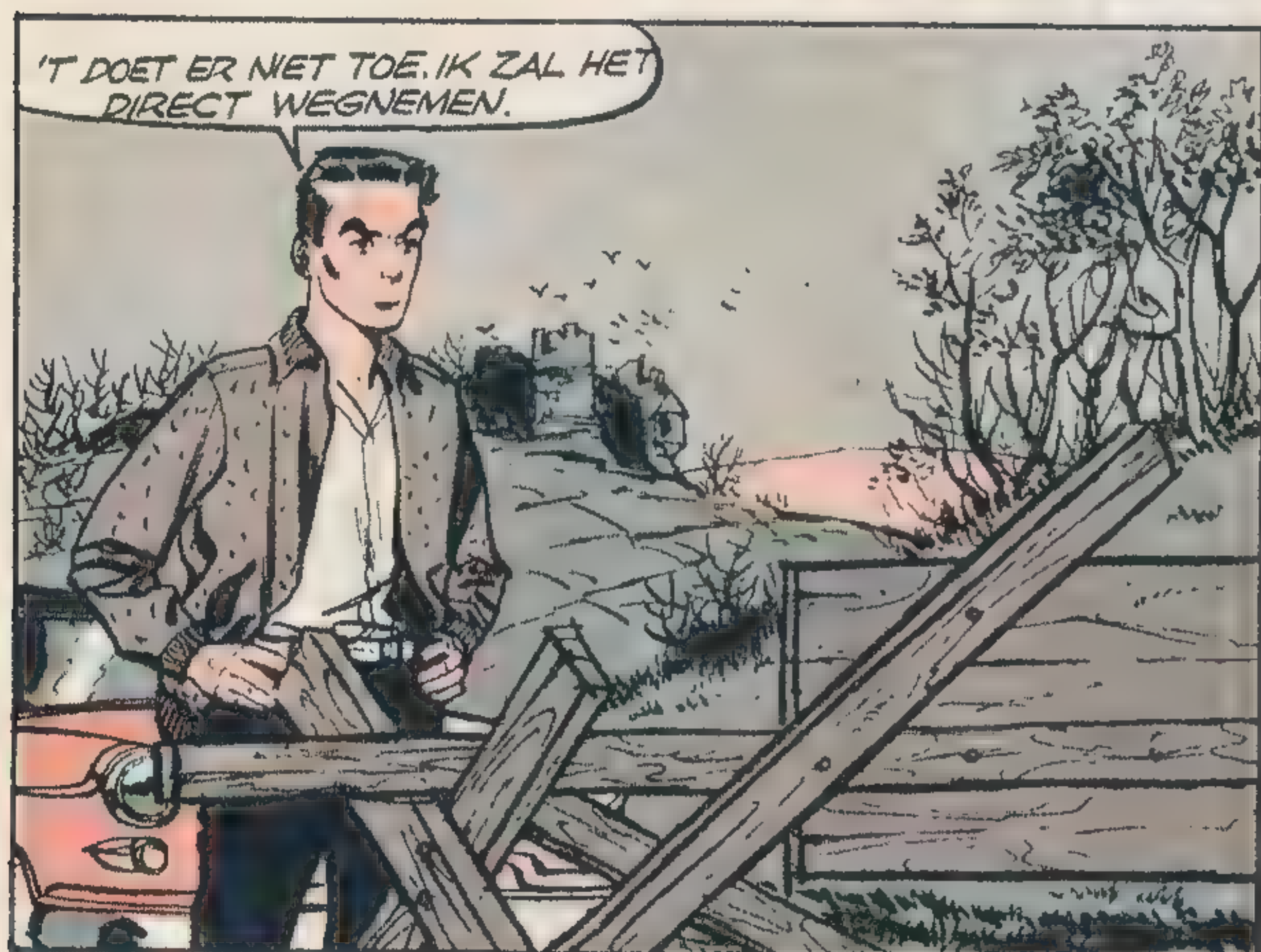
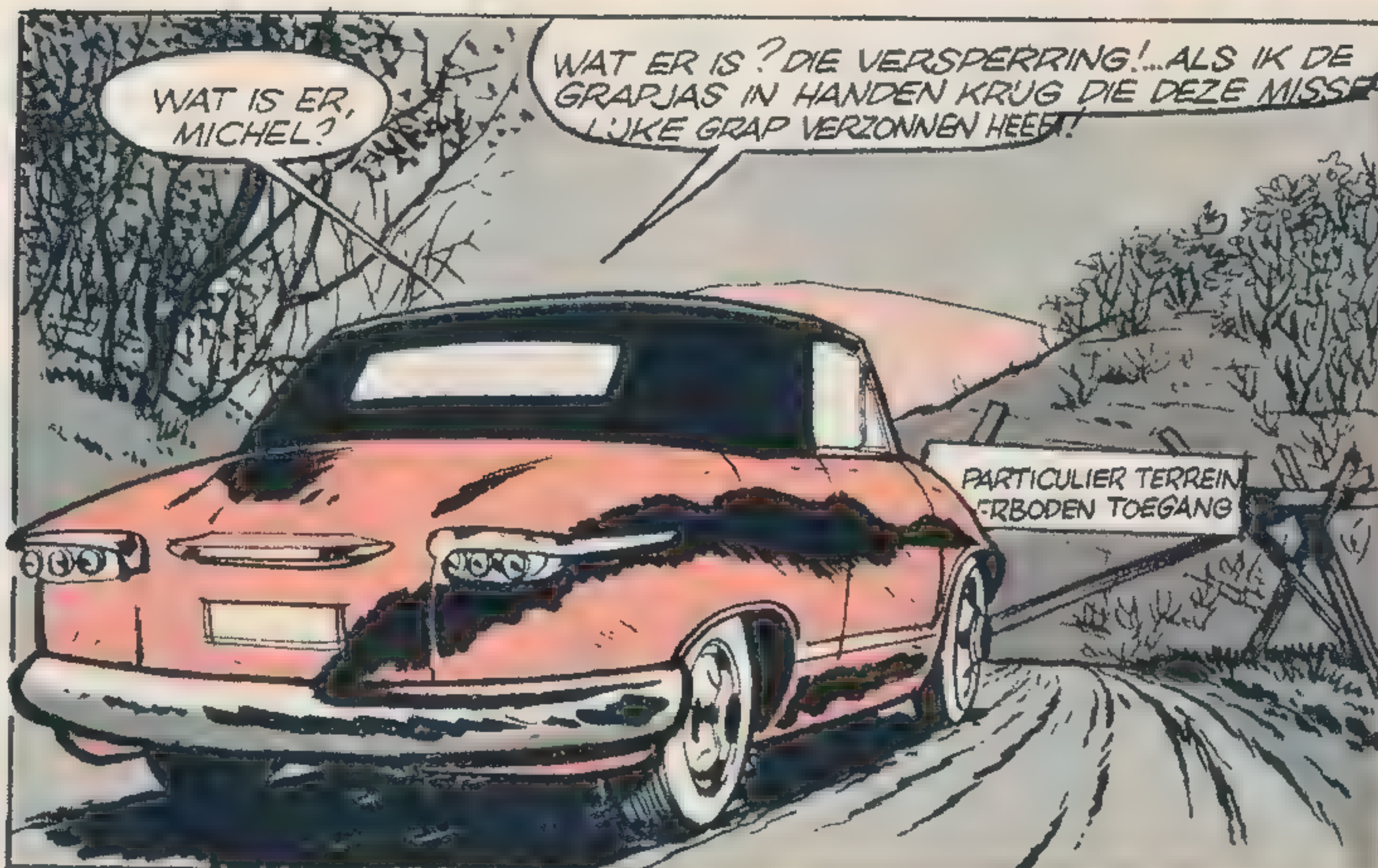
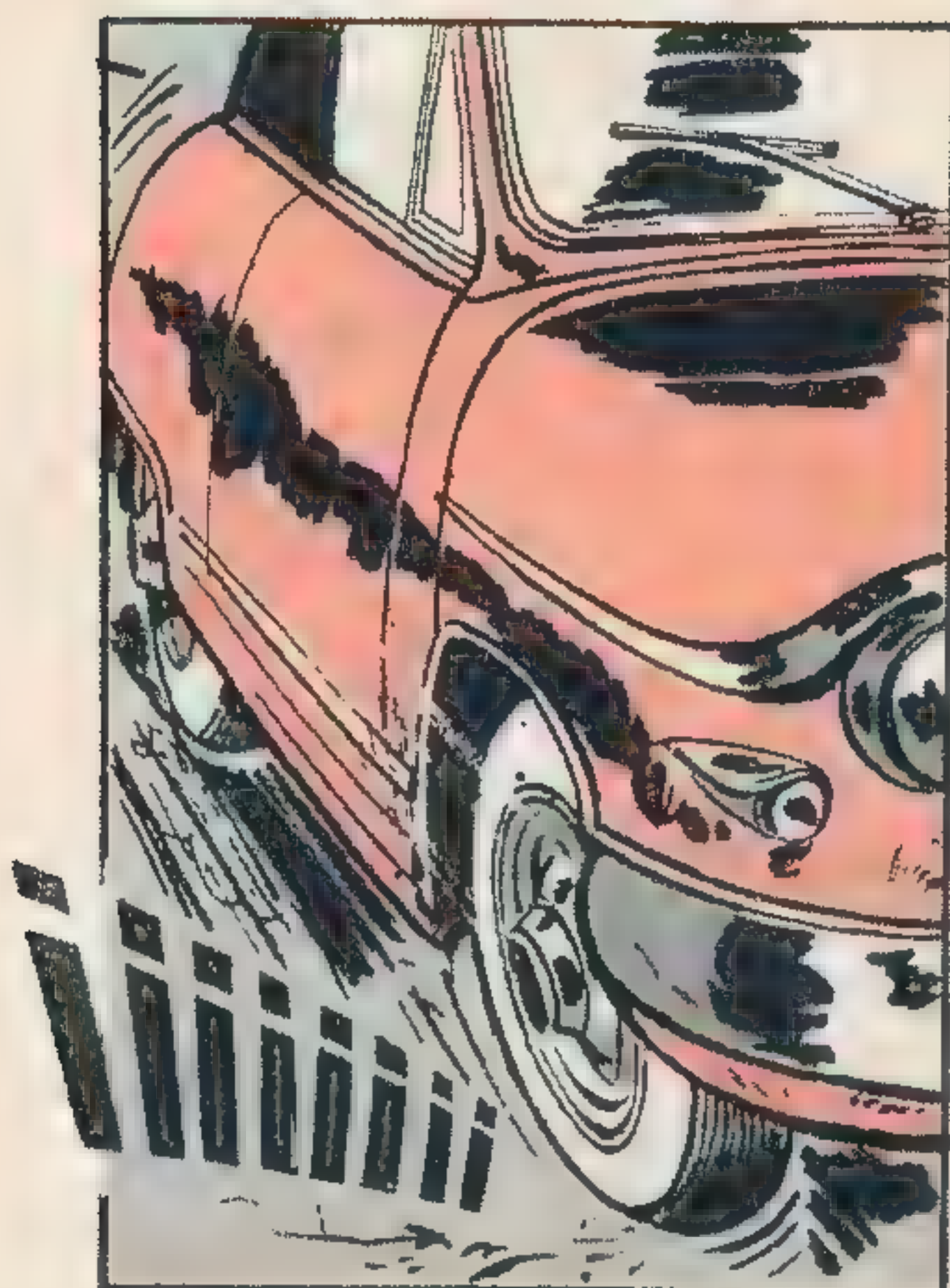

Wordt vervolgd

tekeningen
Piraton

MICHEL EN DICK

DE GROTE RAID

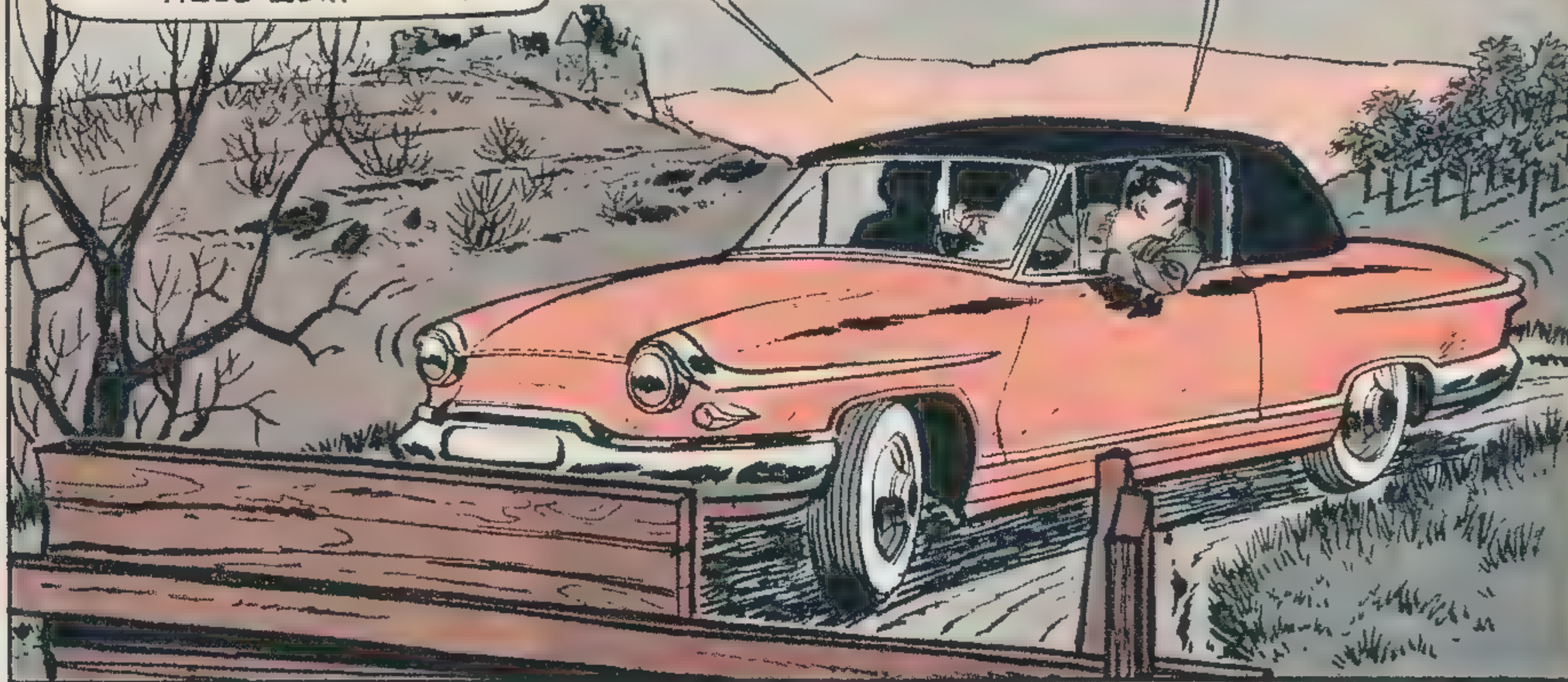
scenario
Tadoul

Dick gaat bij zijn vriend Michel Camargue in Frankrijk logeren om zich op de grote raid voor te bereiden...

DIE BANDIET! O, ALS IK ME NIET INHOUD...
KOM, DICK, WE RIJDEN DOOR. TOT
STRAKS, POST!

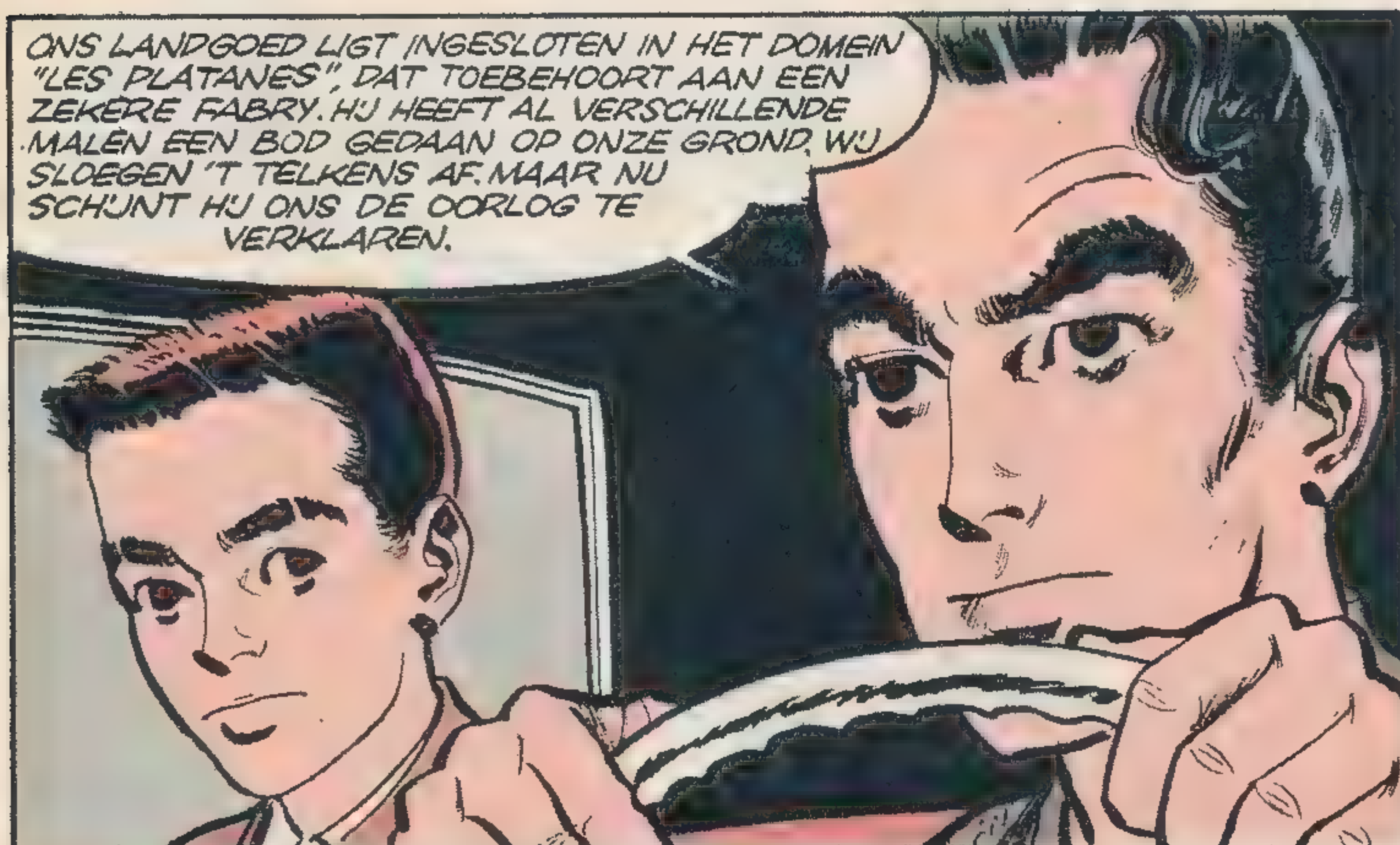

MU GAAT 'T NIET AAN MICHEL, MAAR IS DIE
GESCHIEDENIS MET DIE AFSLUITING
HEUS ZO...

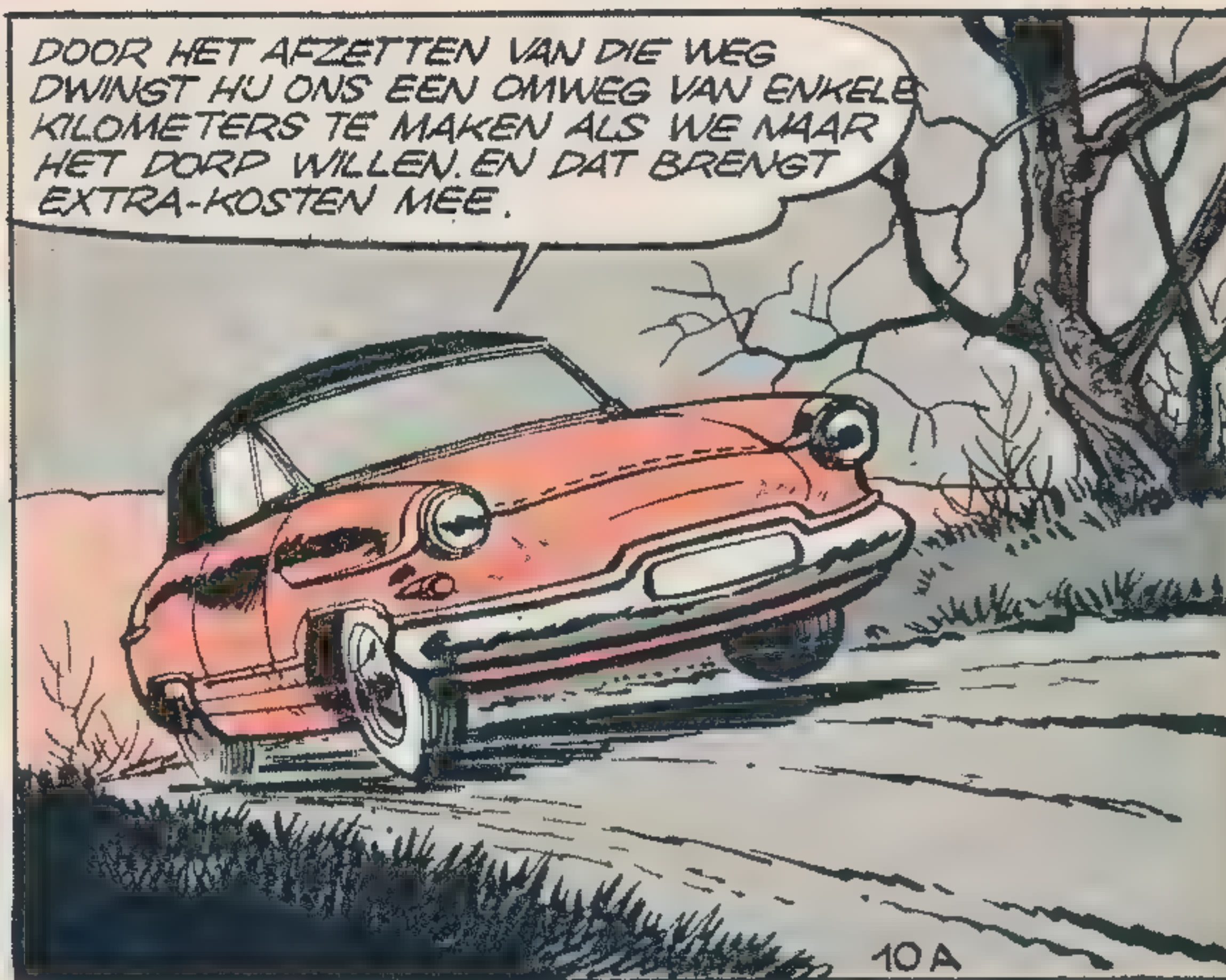

IK ZAL JE ALLES UITLEGGEN.

ONS LANDGOED LIGT INGESLOTEN IN HET DOMEIN
"LES PLATANES", DAT TOEBEHOORT AAN EEN
ZEKERE FABRY. HJ HEEFT AL VERSCHILLENDE
MALEN EEN BOD GEDAAN OP ONZE GROND, WJ
SLOEGEN 'T TELKENS AF. MAAR NU
SCHUNT HJ ONS DE OORLOG TE
VERKLAREN.

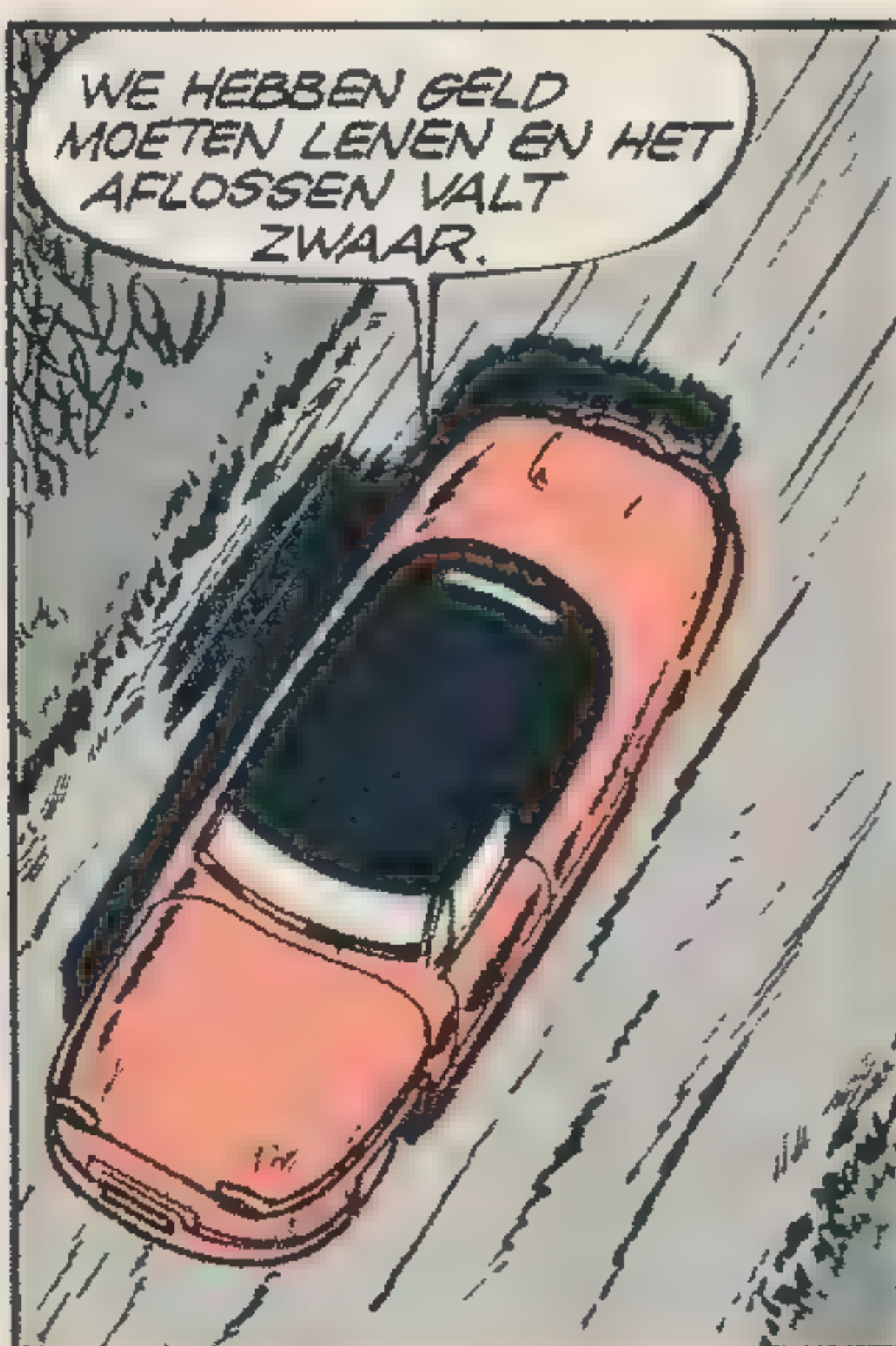
DOOR HET AFZETTEN VAN DIE WEG
DWINST HJ ONS EEN OMWEG VAN ENKELE
KILOMETERS TE MAKEN ALS WE NAAR
HET DORP WILLEN. EN DAT BRENGT
EXTRA-KOSTEN MEE.

FABRY WEET DAT ONZE DOGST,
VERLEDEN JAAR SLECHT IS GEWEEST
DE ABRIKOZEBOMEN ZIJN ZIEK
GEWEEST...

WE HEBBEN GELD
MOETEN LENEN EN HET
AFLOSSEN VALT
ZWAAR.

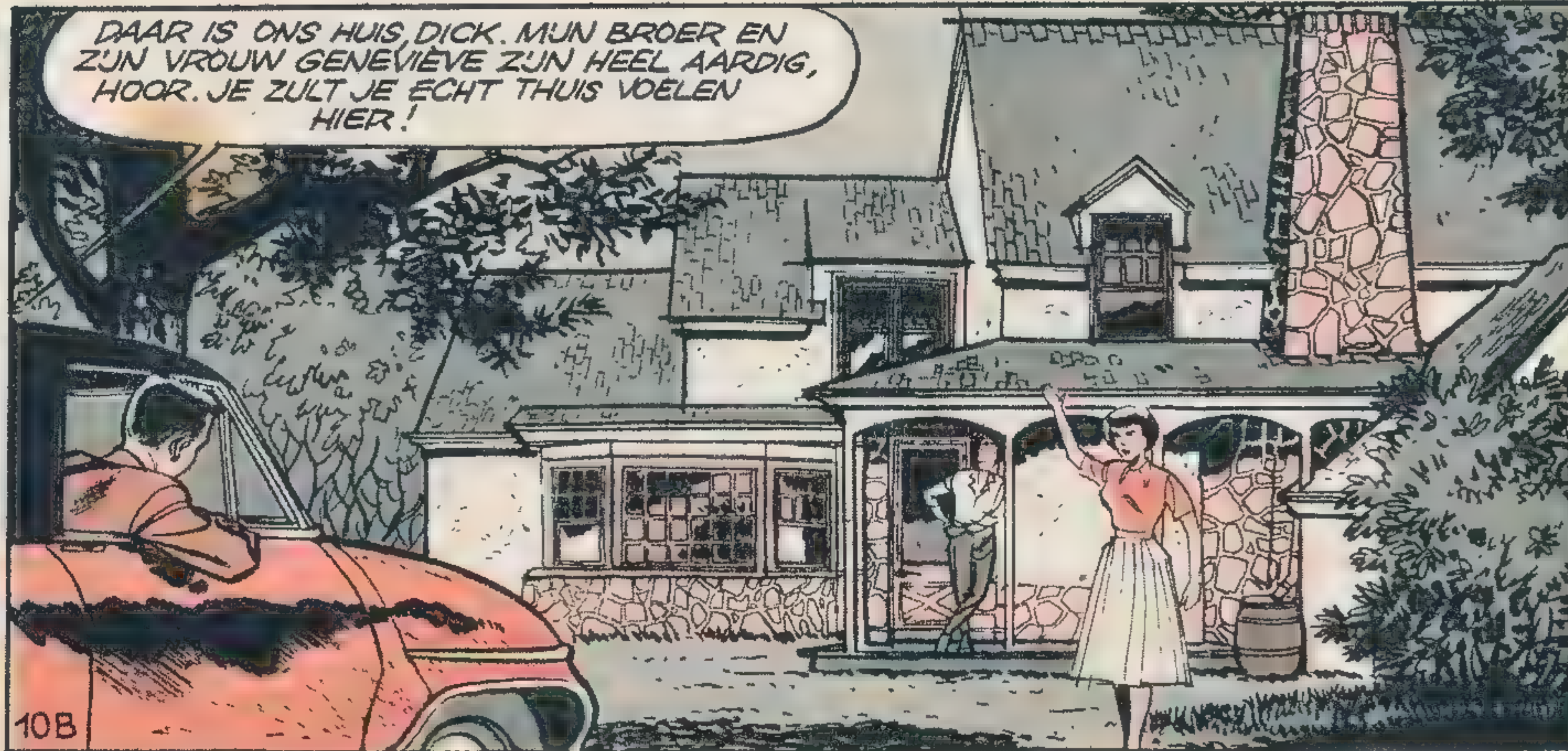
EN ONZE BUURMAN SCHUNT TOT ALLES BEREID
OM ONZE TOESTAND UIT TE
BUITEN.

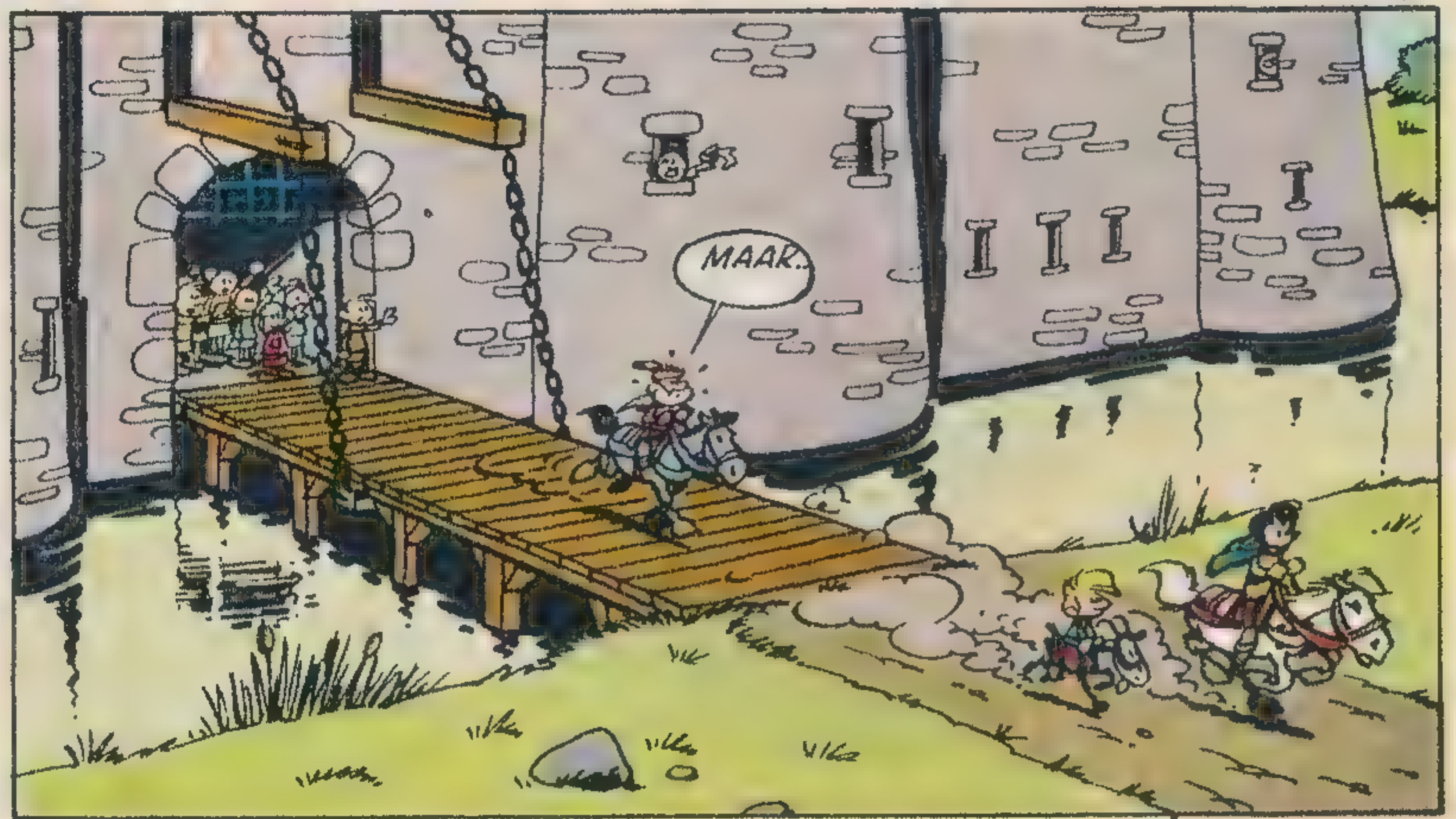
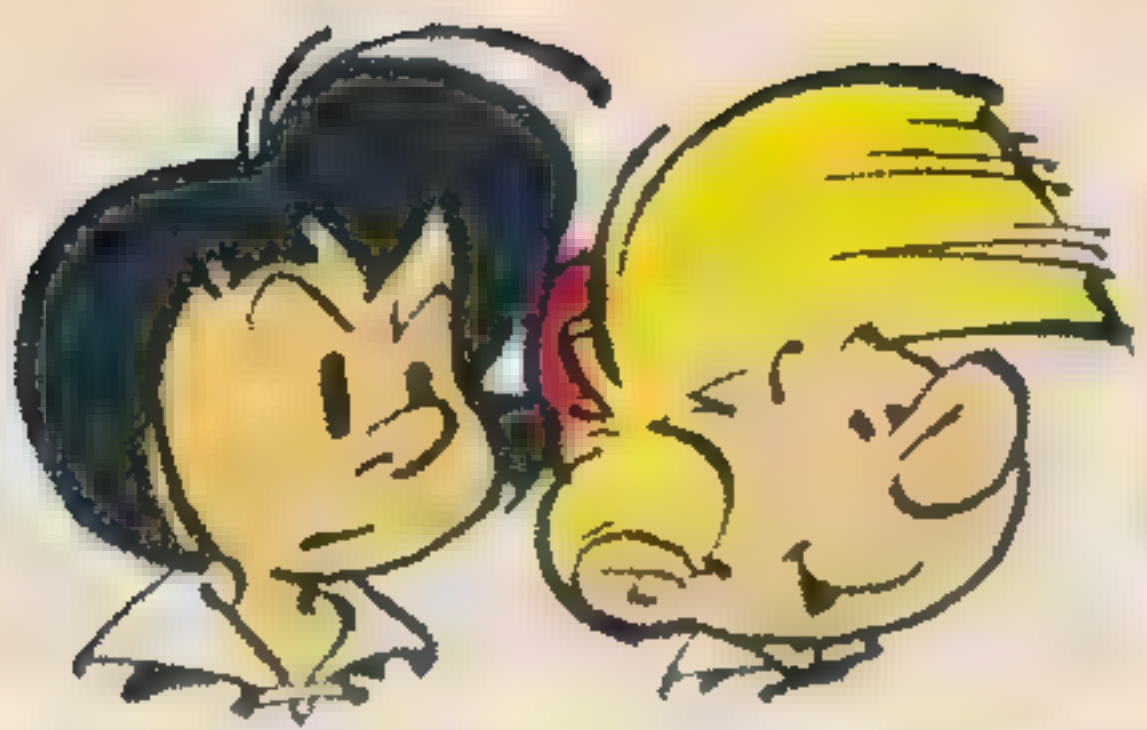
MAAR DAT MAG ONS NIET DEREN!
DIE KLEINE NARIGHEDEN MOGEN JE
VERBLUF HIER NIET VERGALLEN.
KUK!

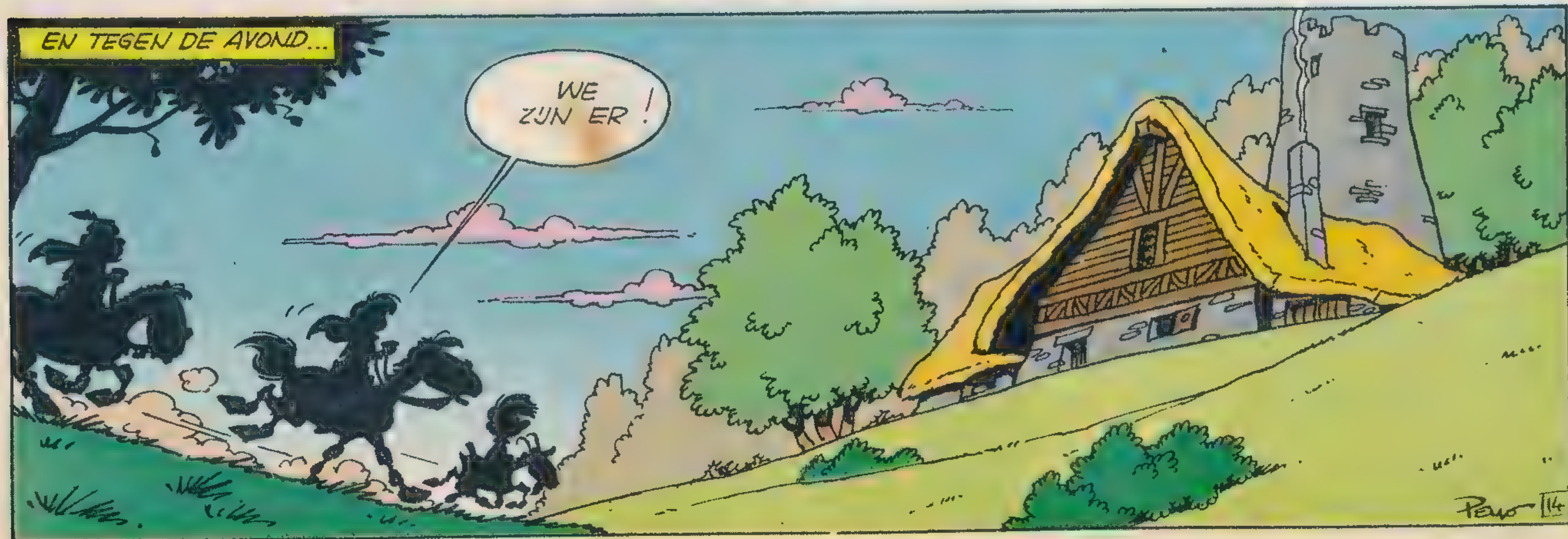
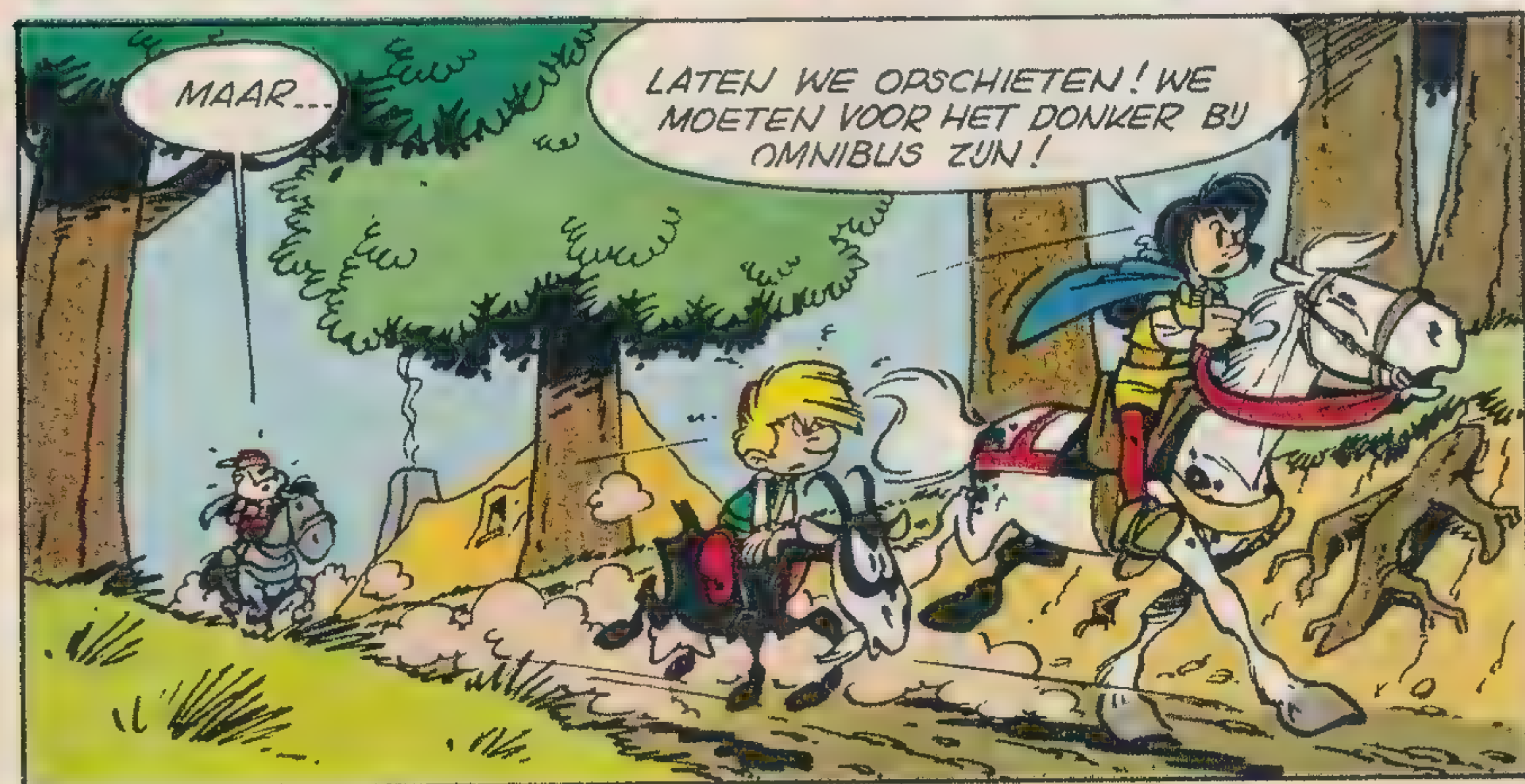
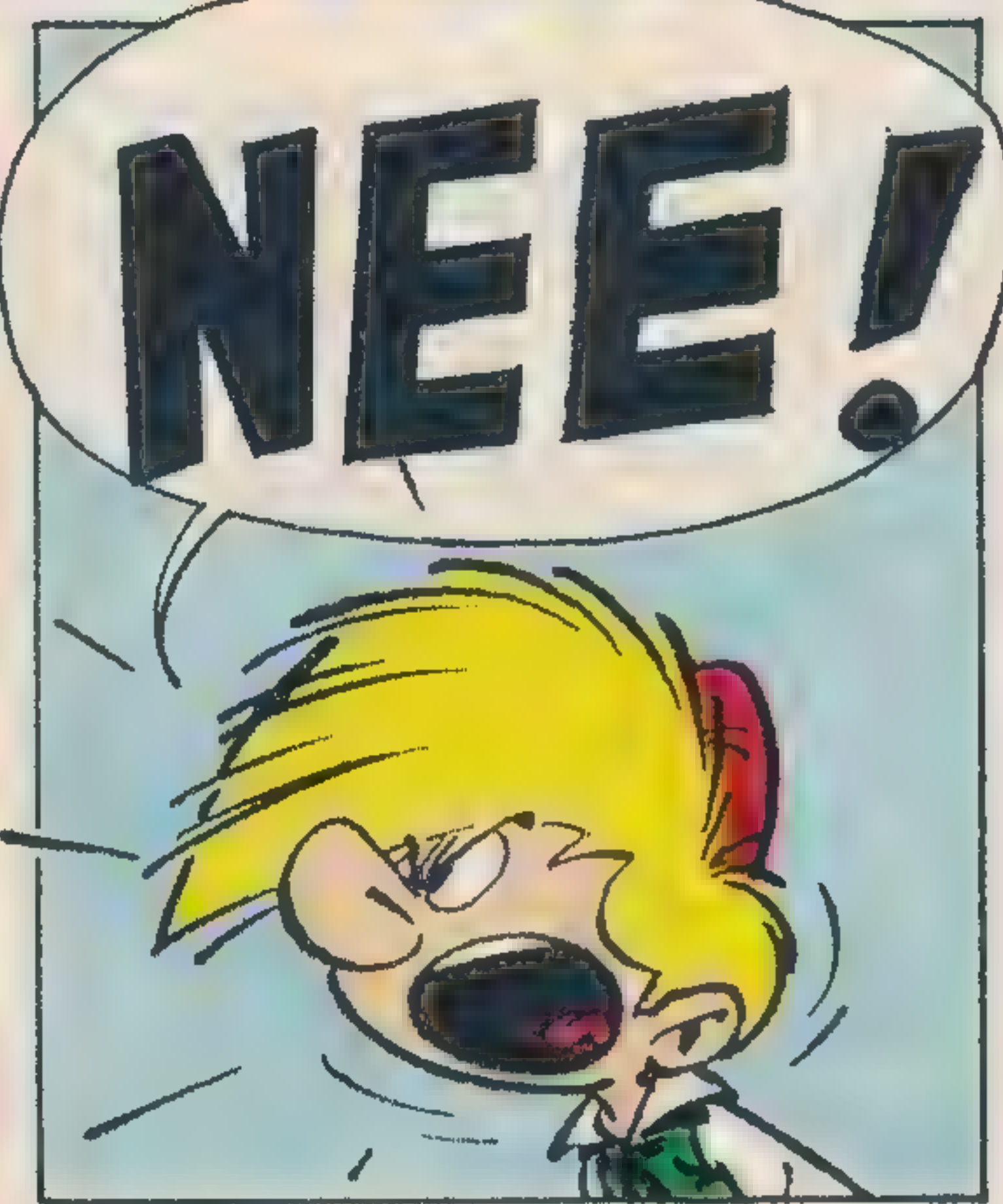
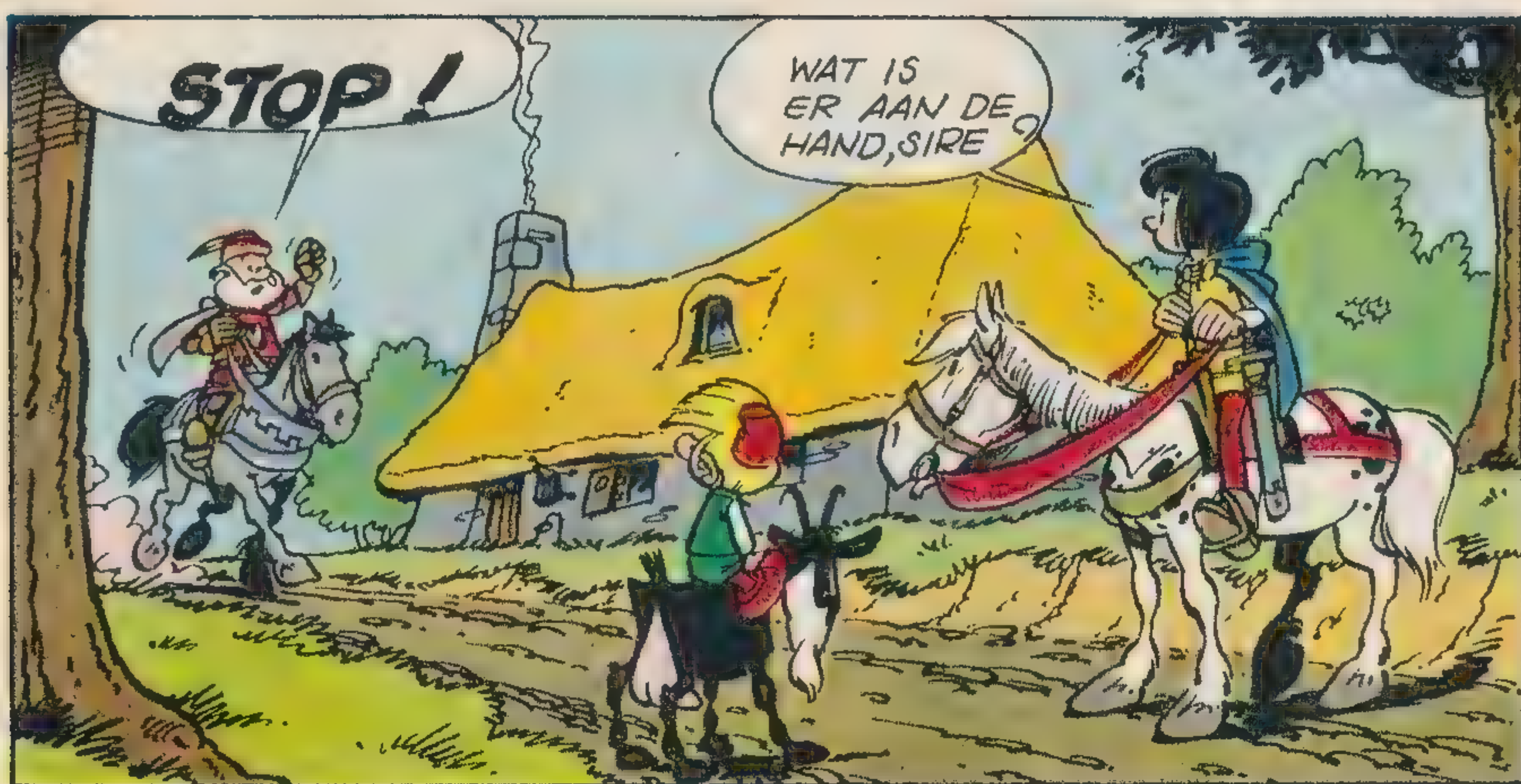

DAAR IS ONS HUIS DICK. MIJN BROER EN
ZIJN VROUW GENEVIEVE ZIJN HEEL AARDIG,
HOOR. JE ZULT JE ECHT THUIS VOELEN
HIER!

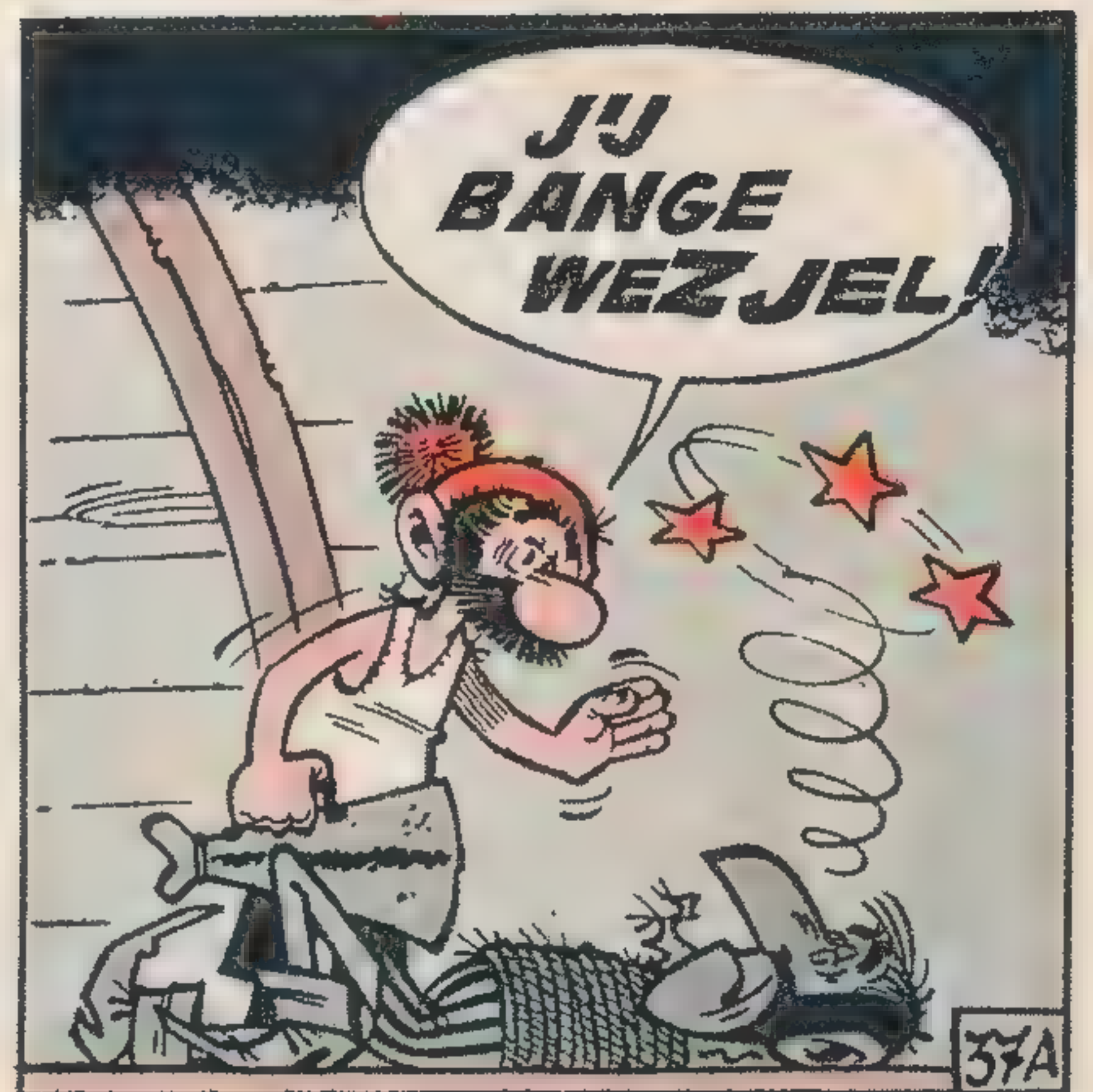

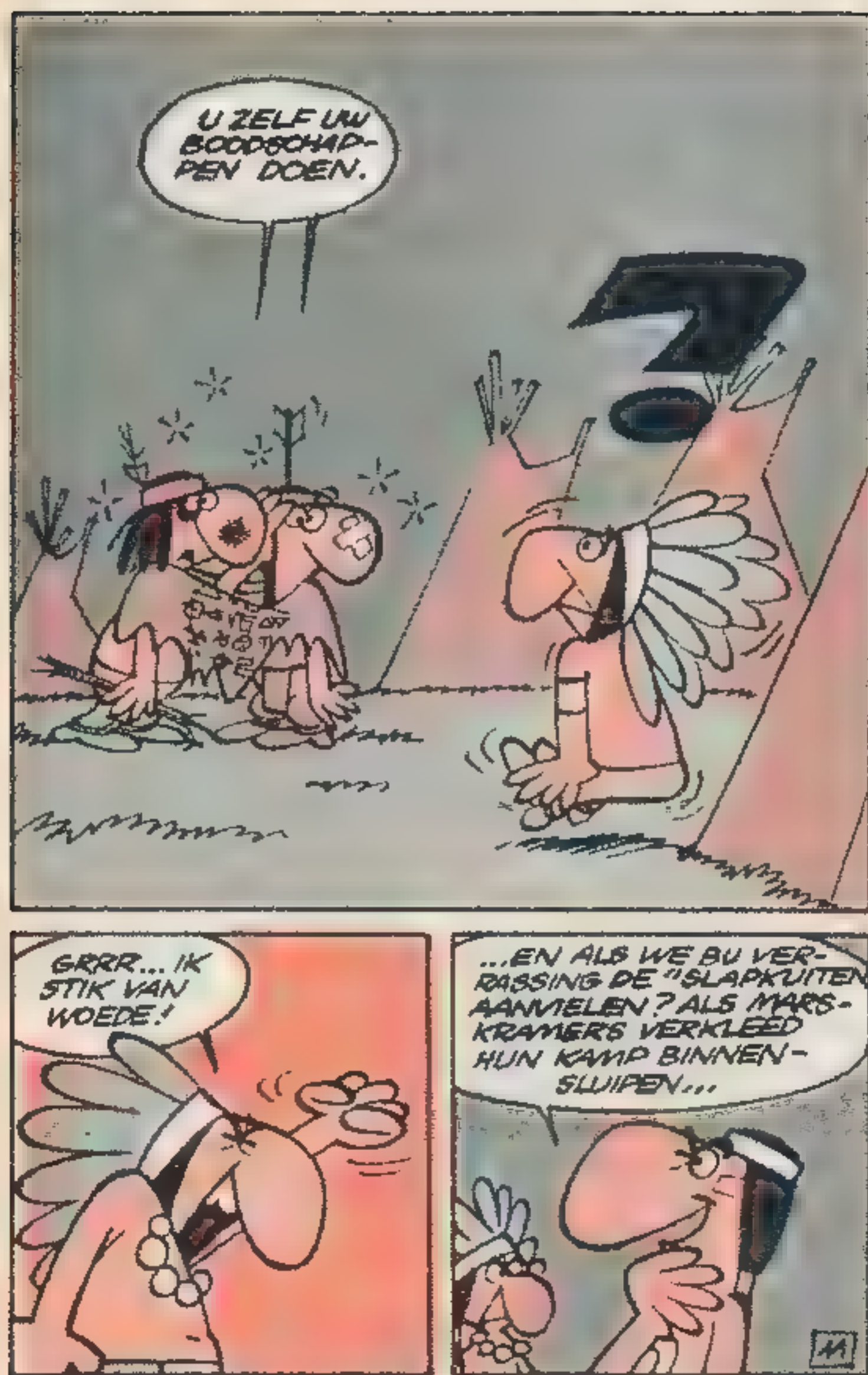
Wordt
vervolgd

Zwartbaard wordt aan boord van het door hem geënterde schip gevangengehouden.

— 11 —

BELANGRIJK

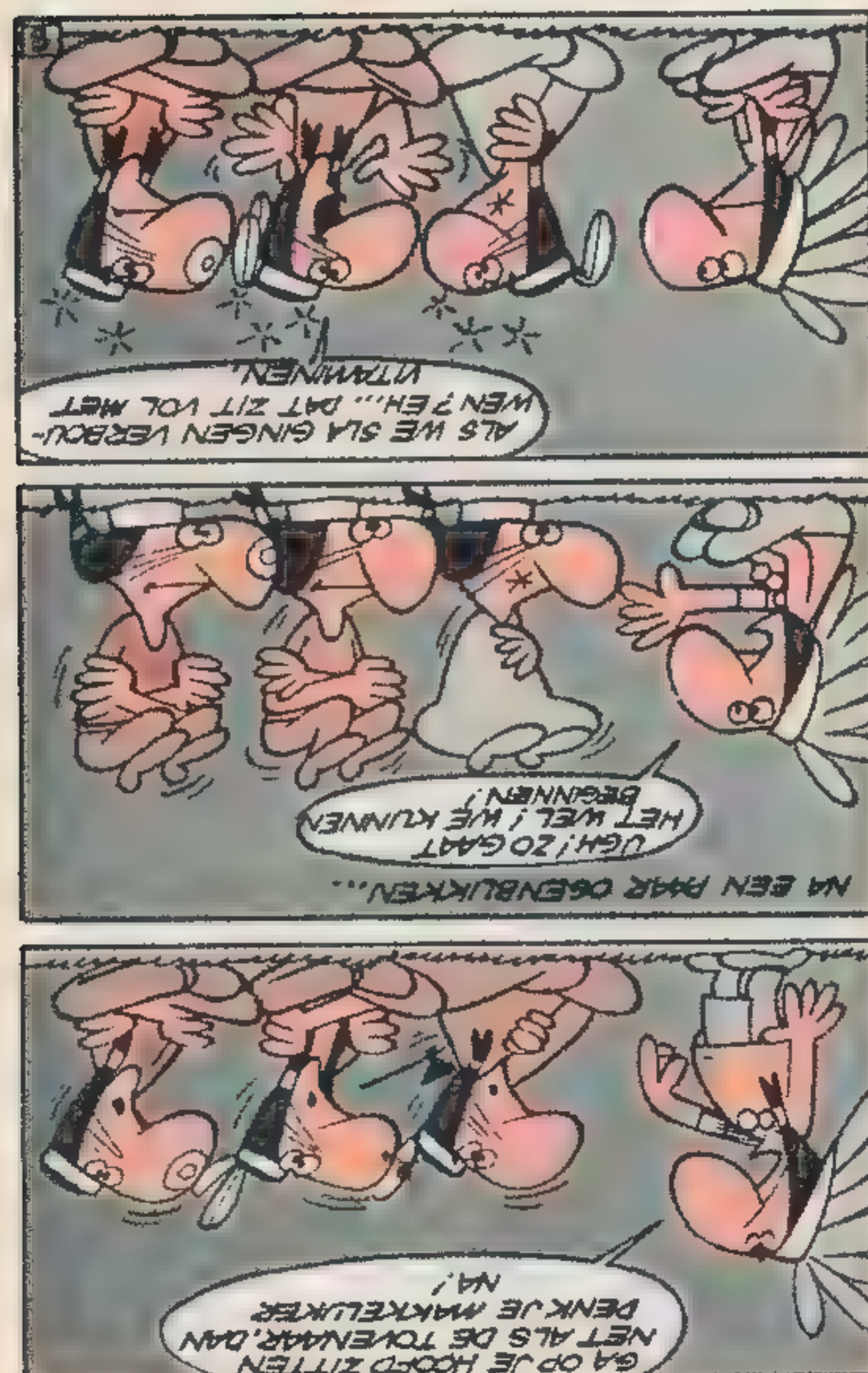
Als je dit micro-boekje wilt ma-
ken, houd je dan precies aan de
aanwijzingen. Als je alles gevou-
wen hebt, moet je een nietje in het
midden slaan. Als je dat niet hebt,
kun je wel een draadje gebruiken.
Daarna moet je de bladzijden met
een mes of een schaar opensnijden.

Bewaar dit micro-boekje zorg-
vuldig. Er zullen er nog meer kom-
men, en na verloop van tijd heb je
dan 'n prachtige micro-bibliotheek.

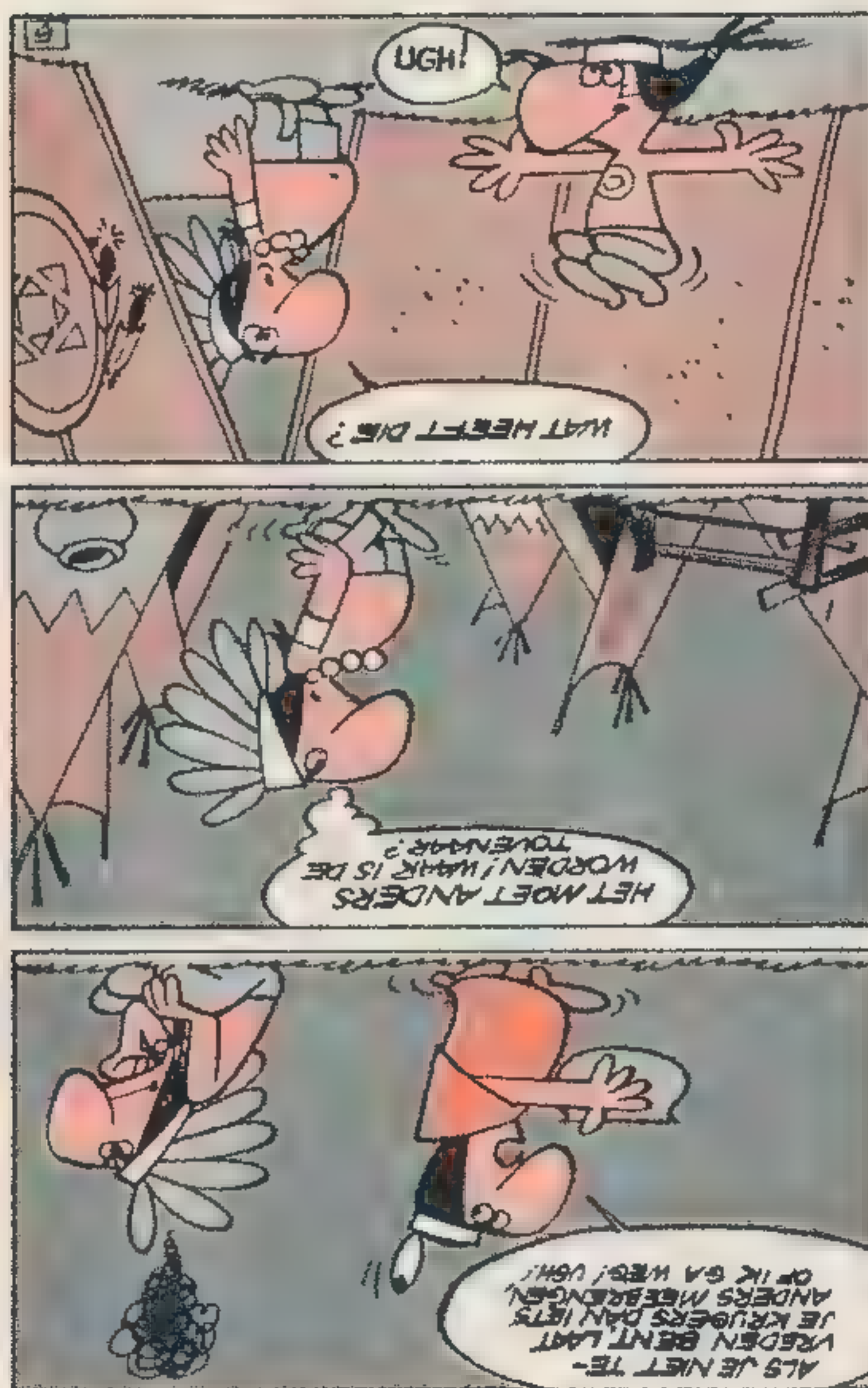
De volgende
week :

DE WRAAK VAN GRAAF VAN RAPALJE

door
CHABERT

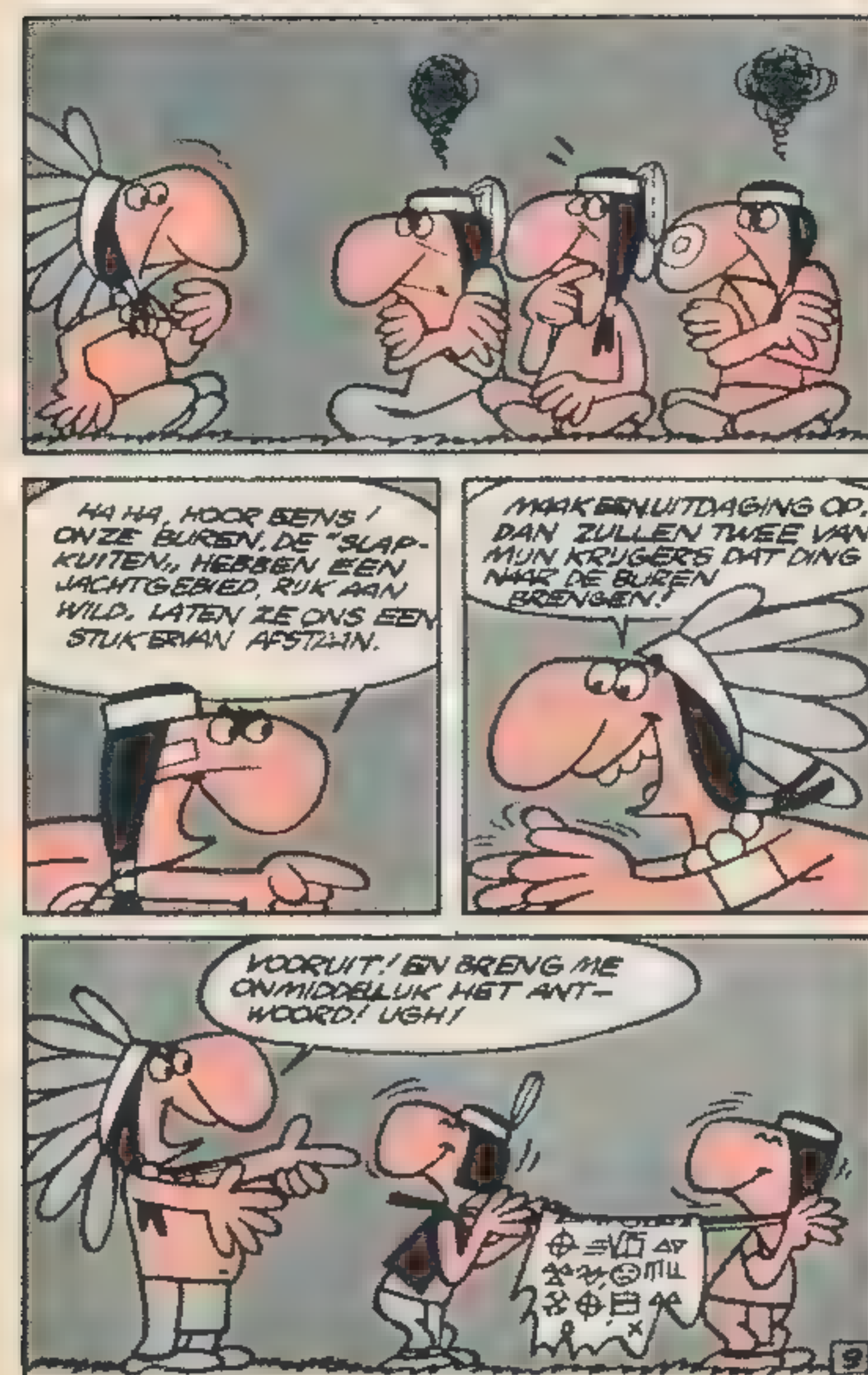
— 8 —

— 5 —

— 32 —

— 9 —

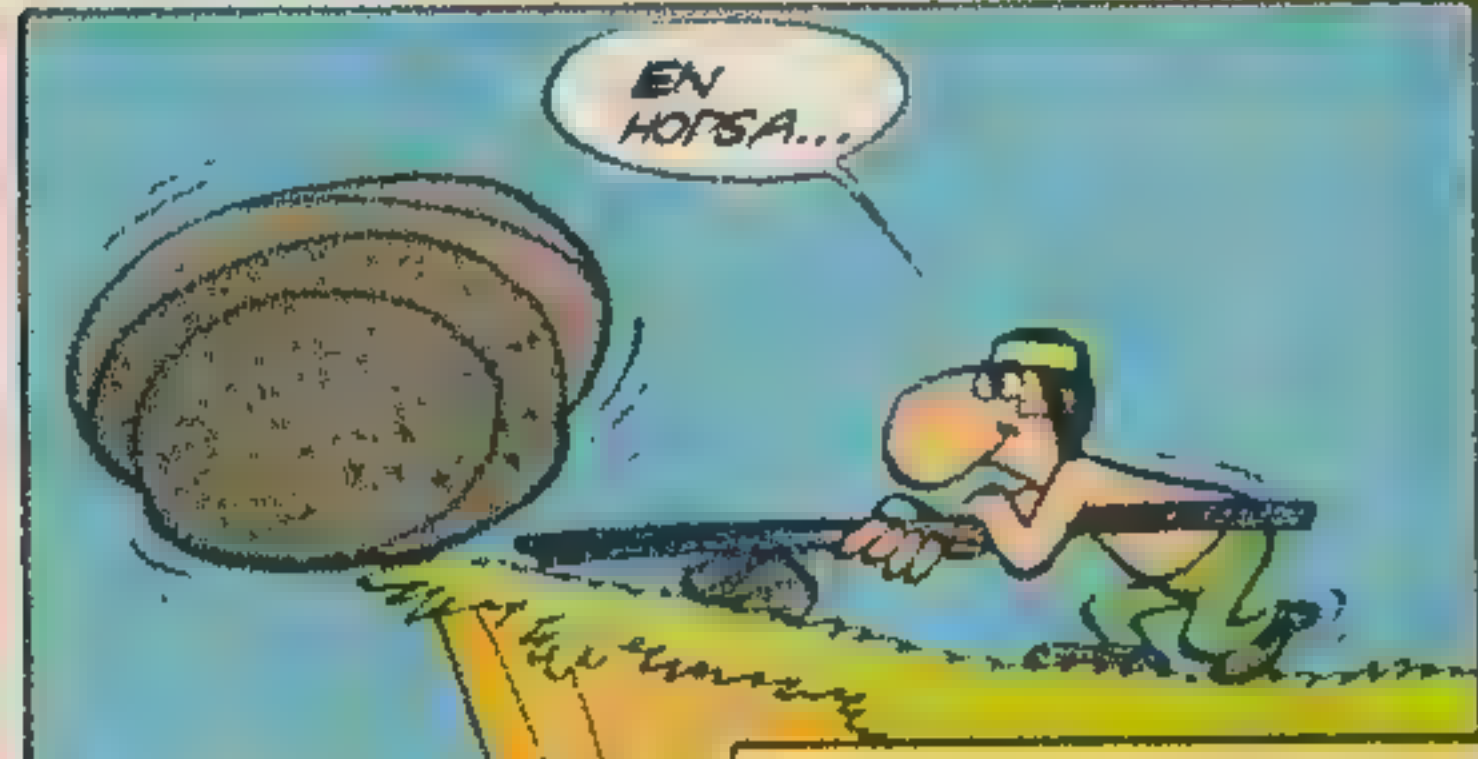
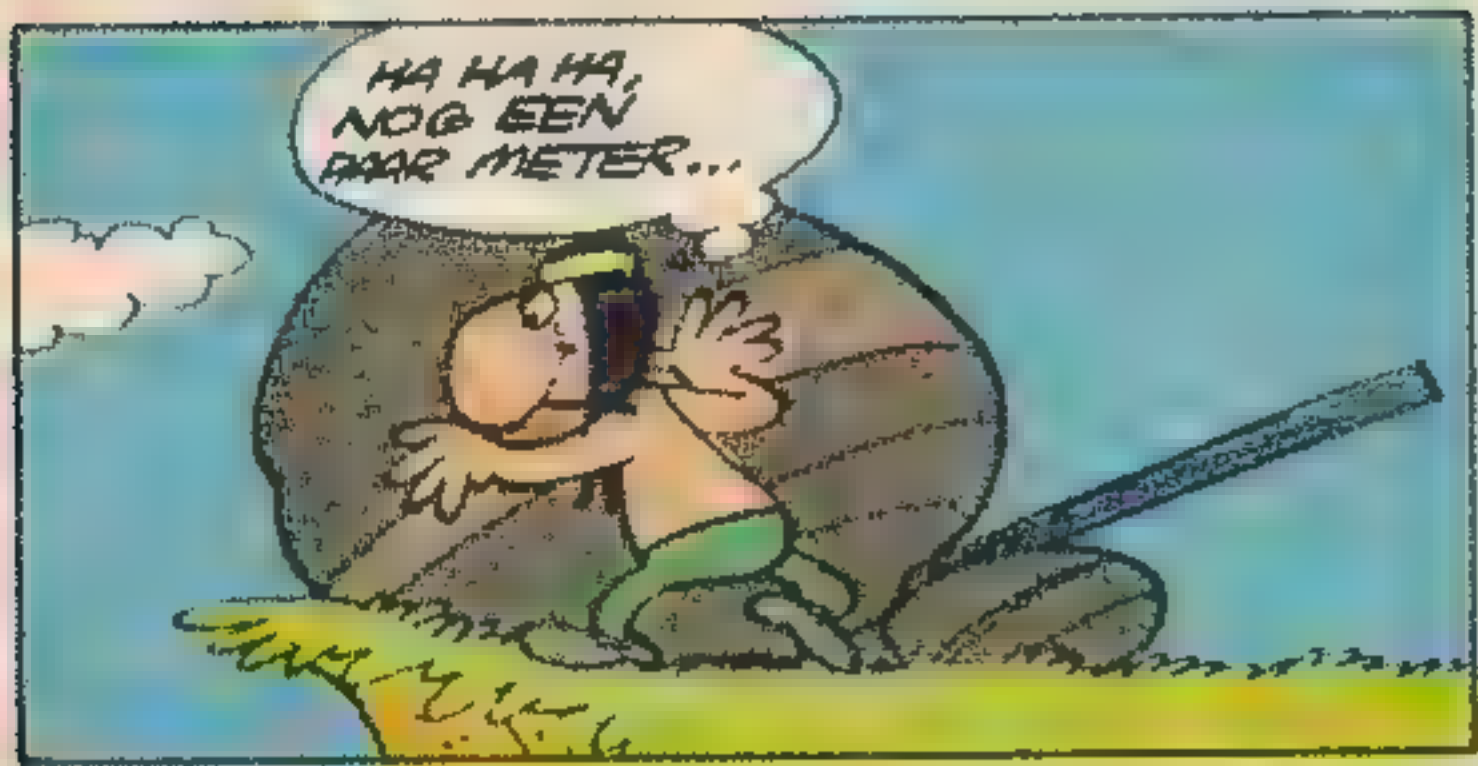

— 4 —

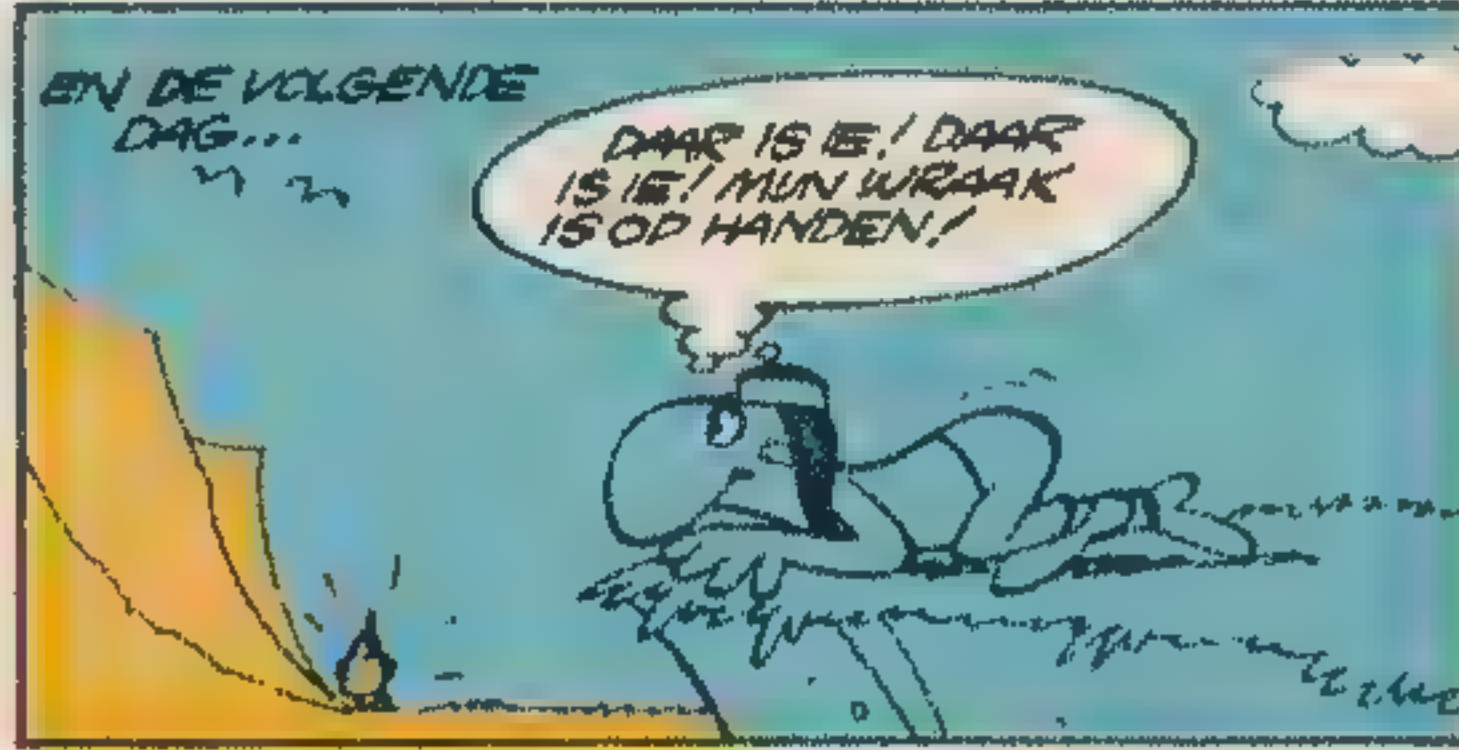
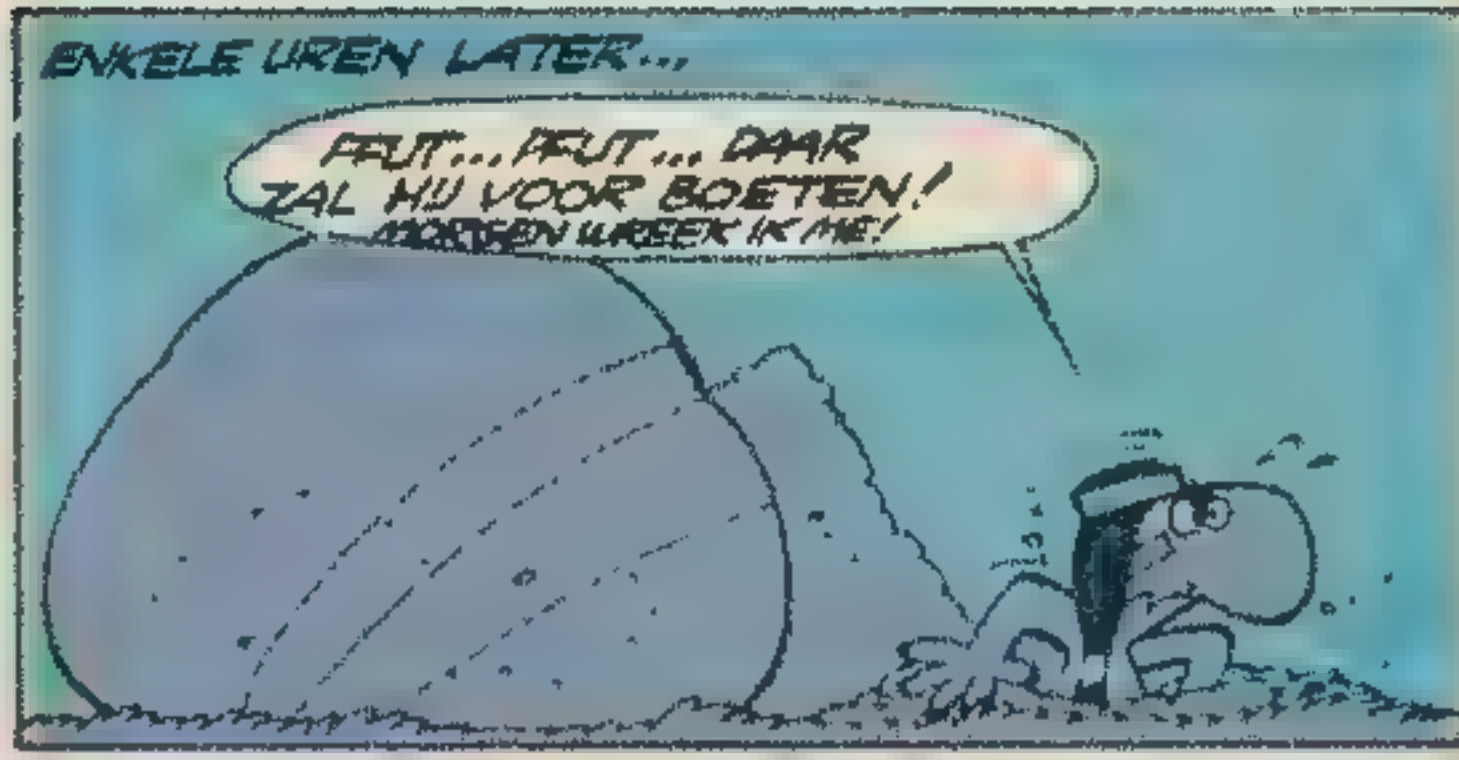
— 33 —

— 19 —

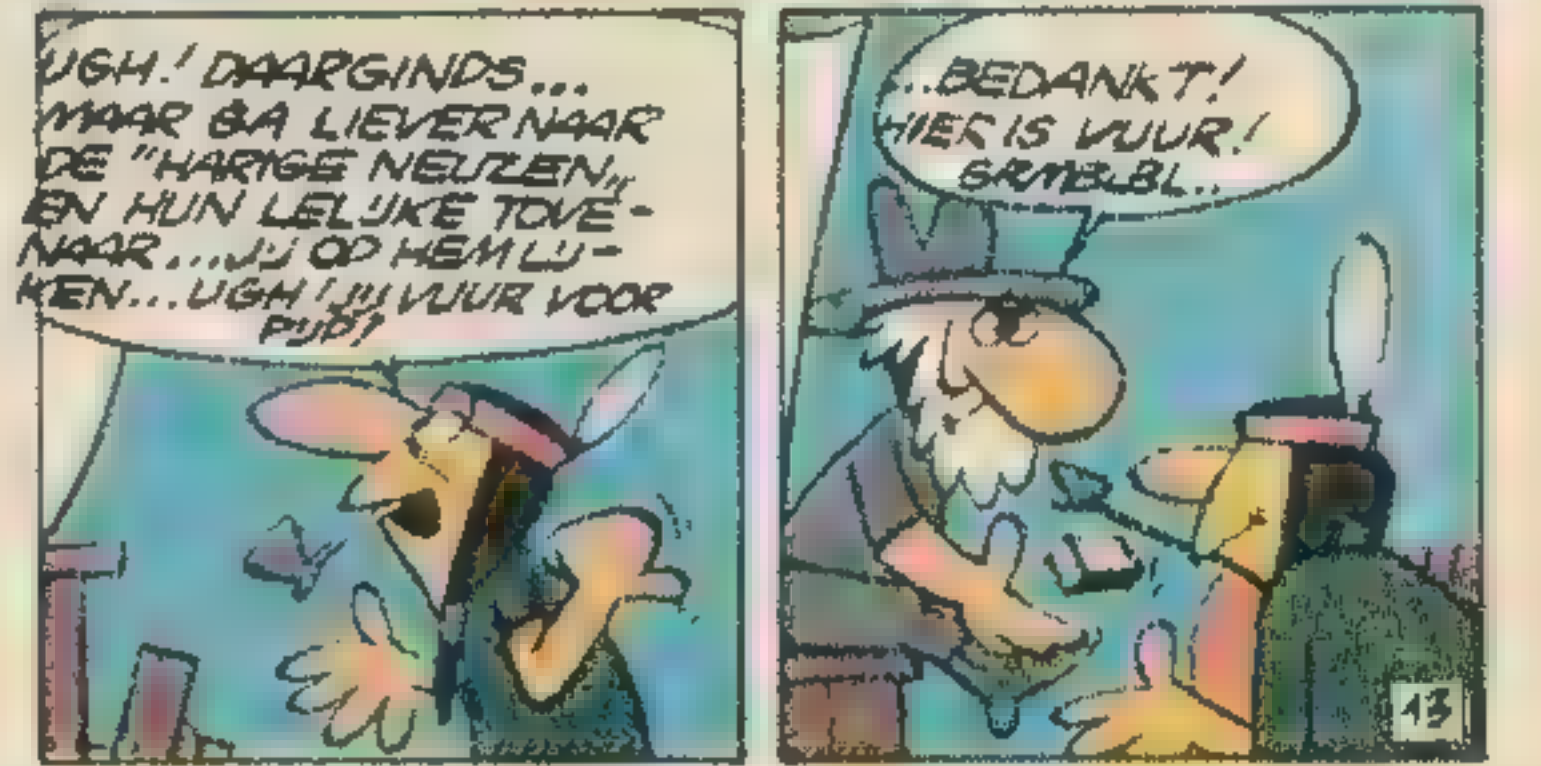
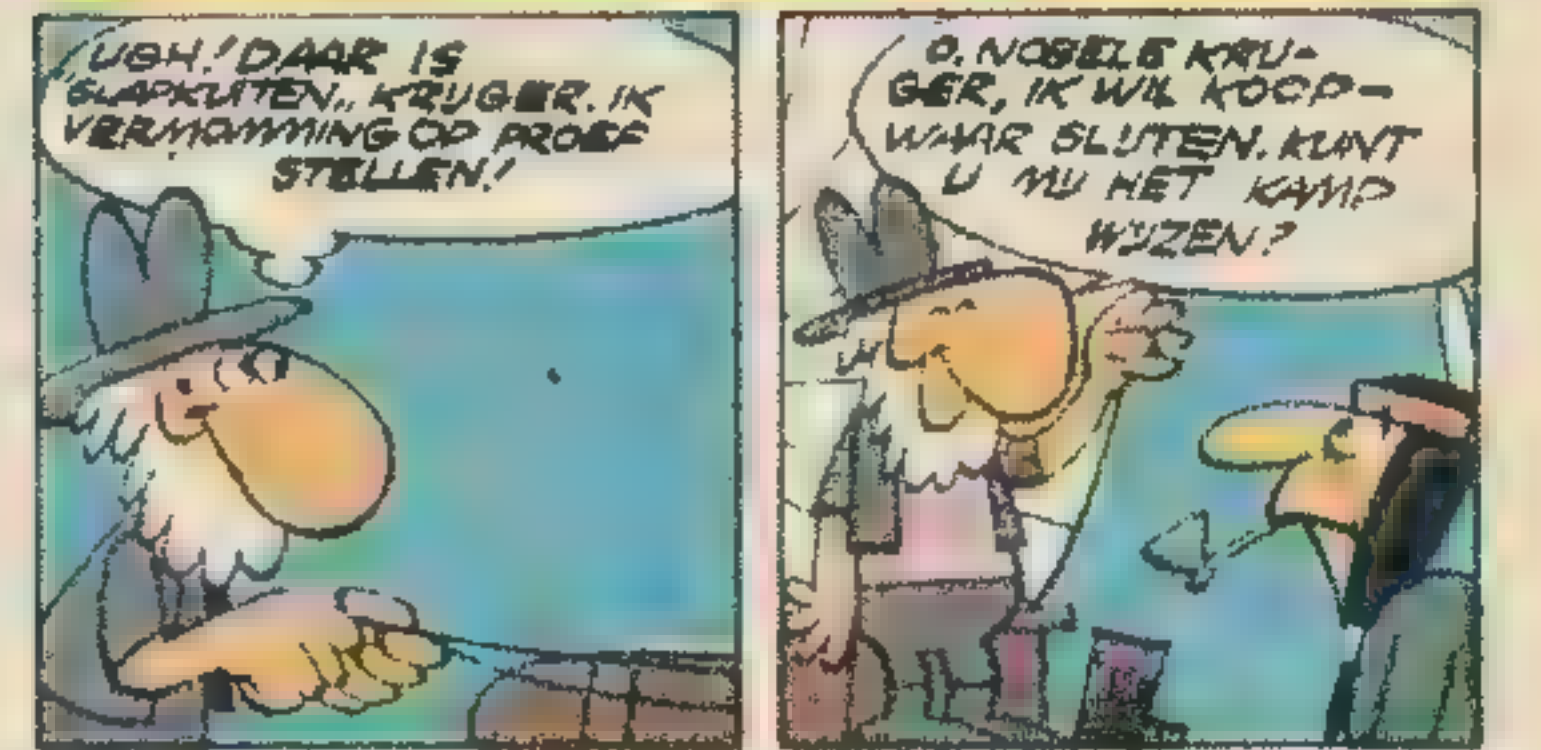
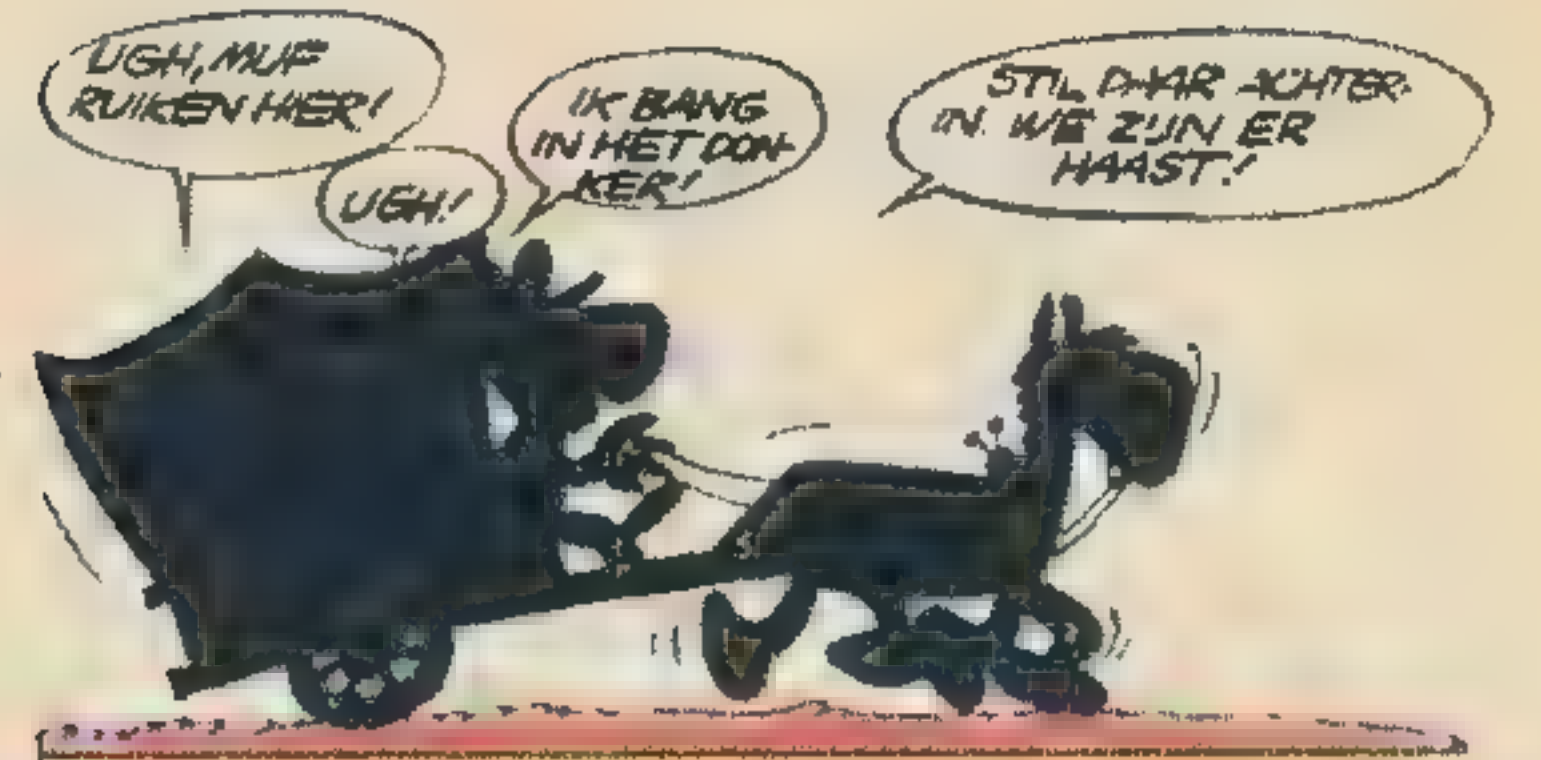

— 25 —

NAAR BINNEN
3
HIER VOUWEN

— 24 —

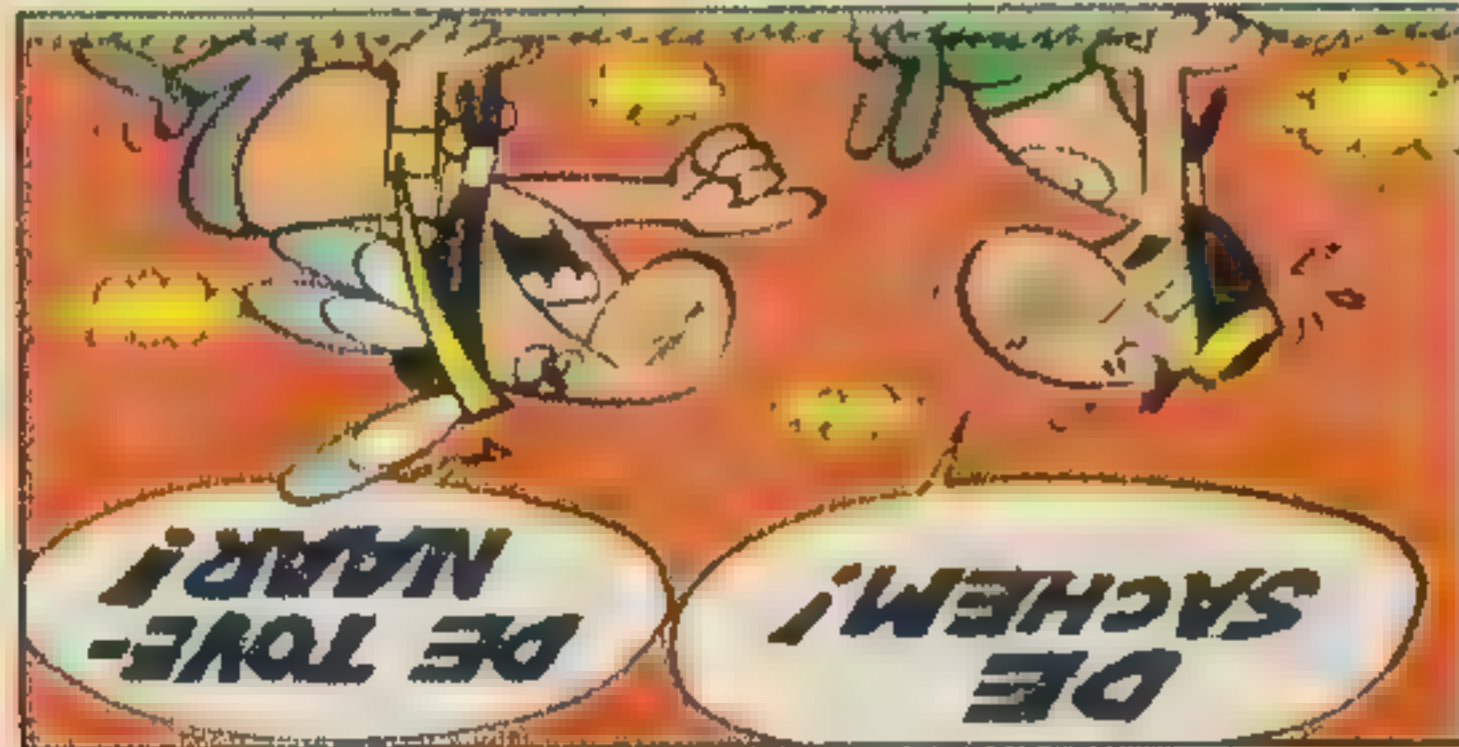
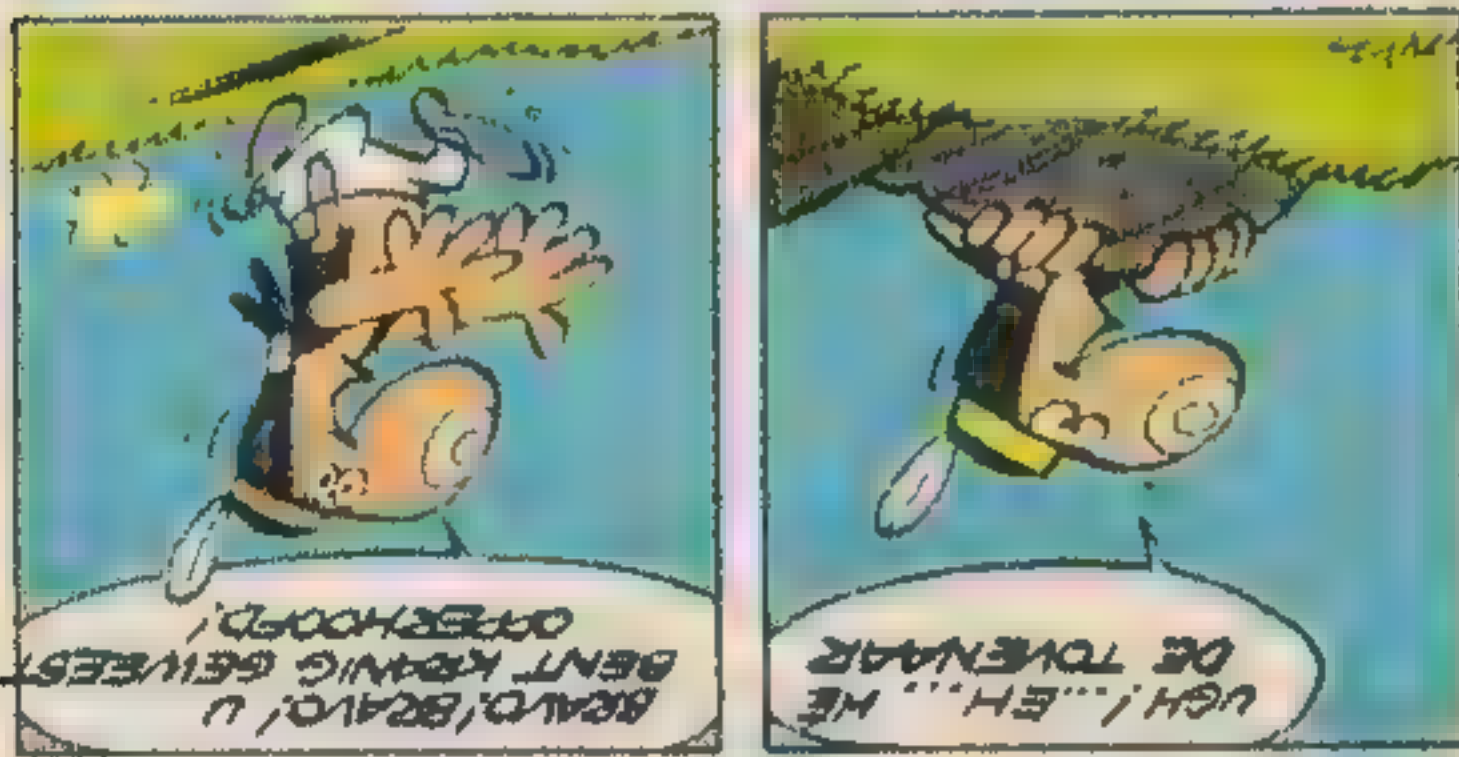
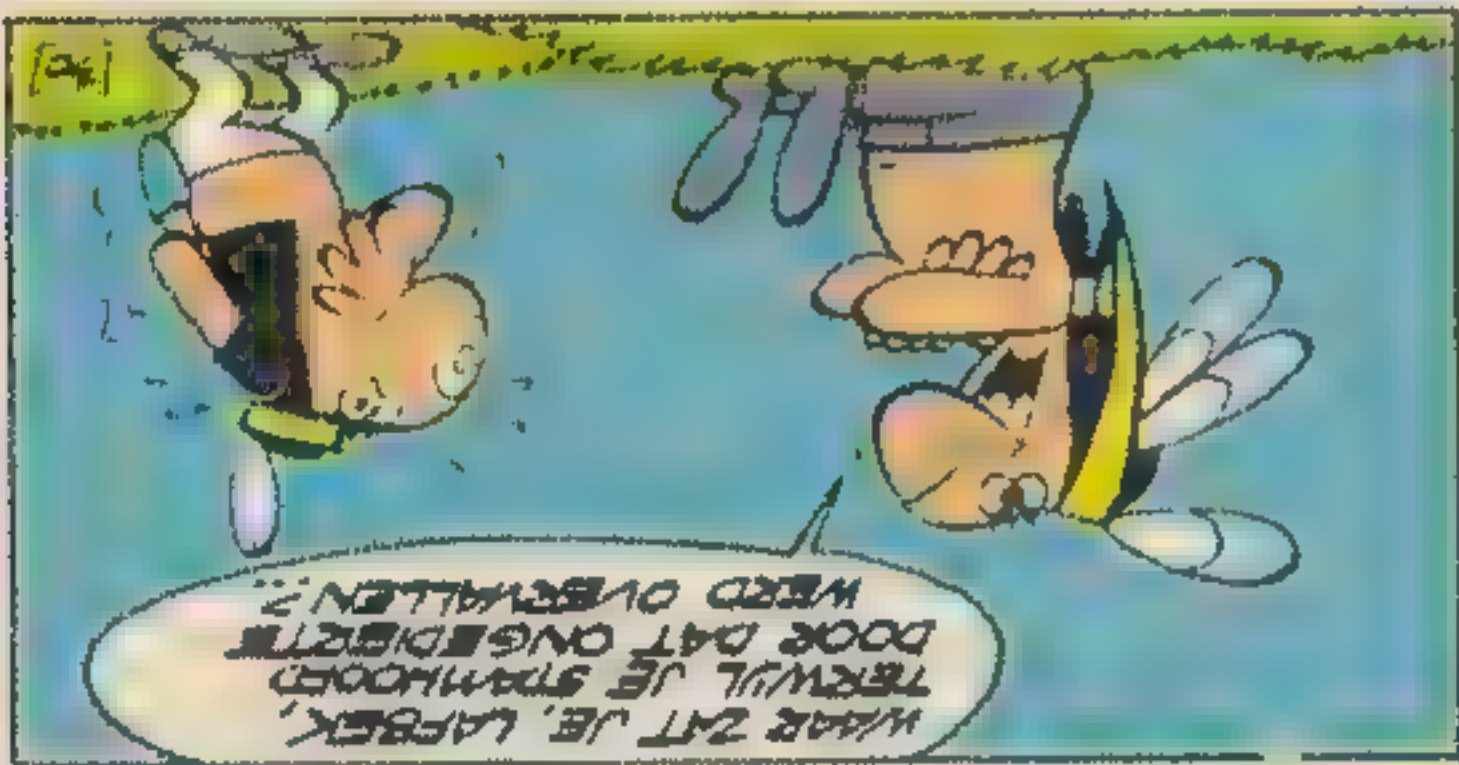

— 13 —

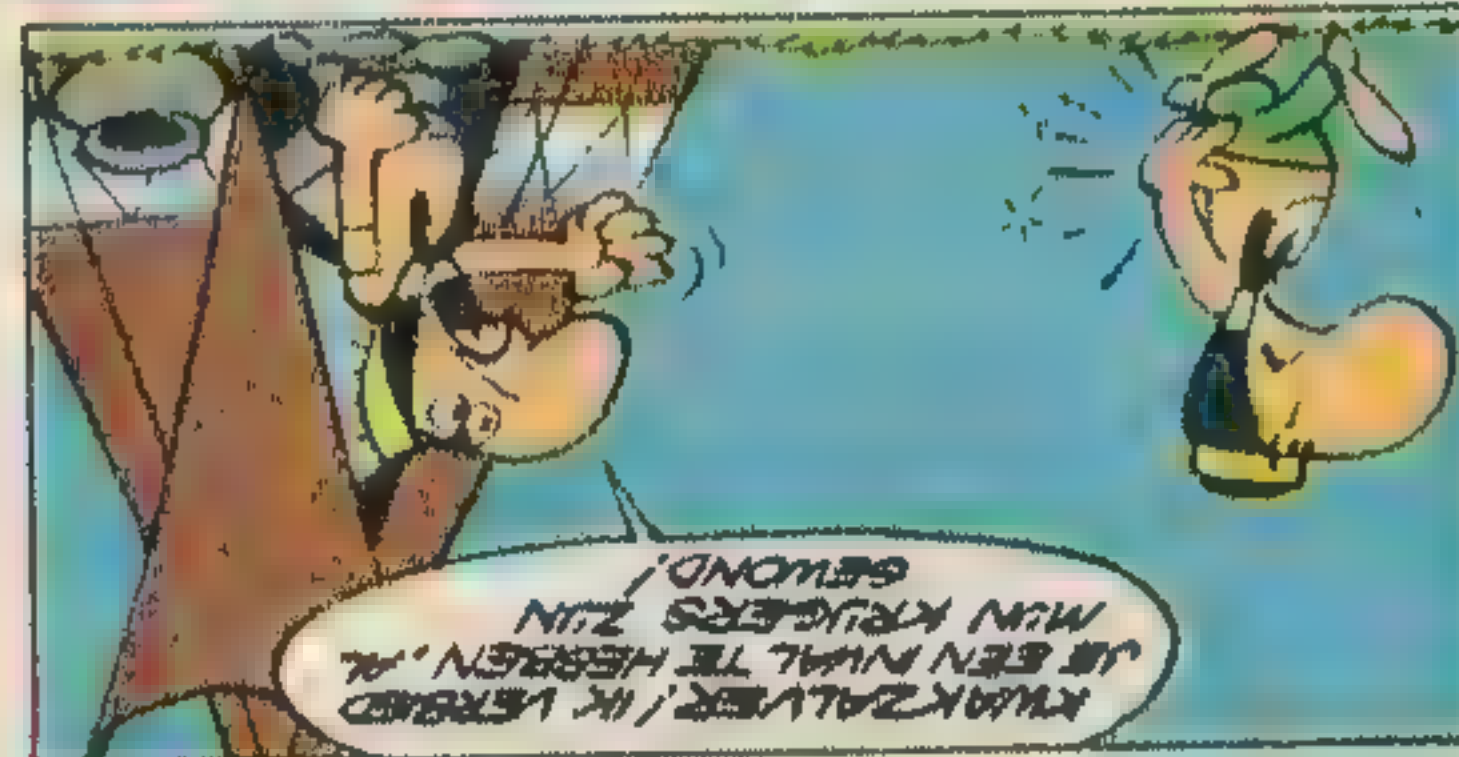
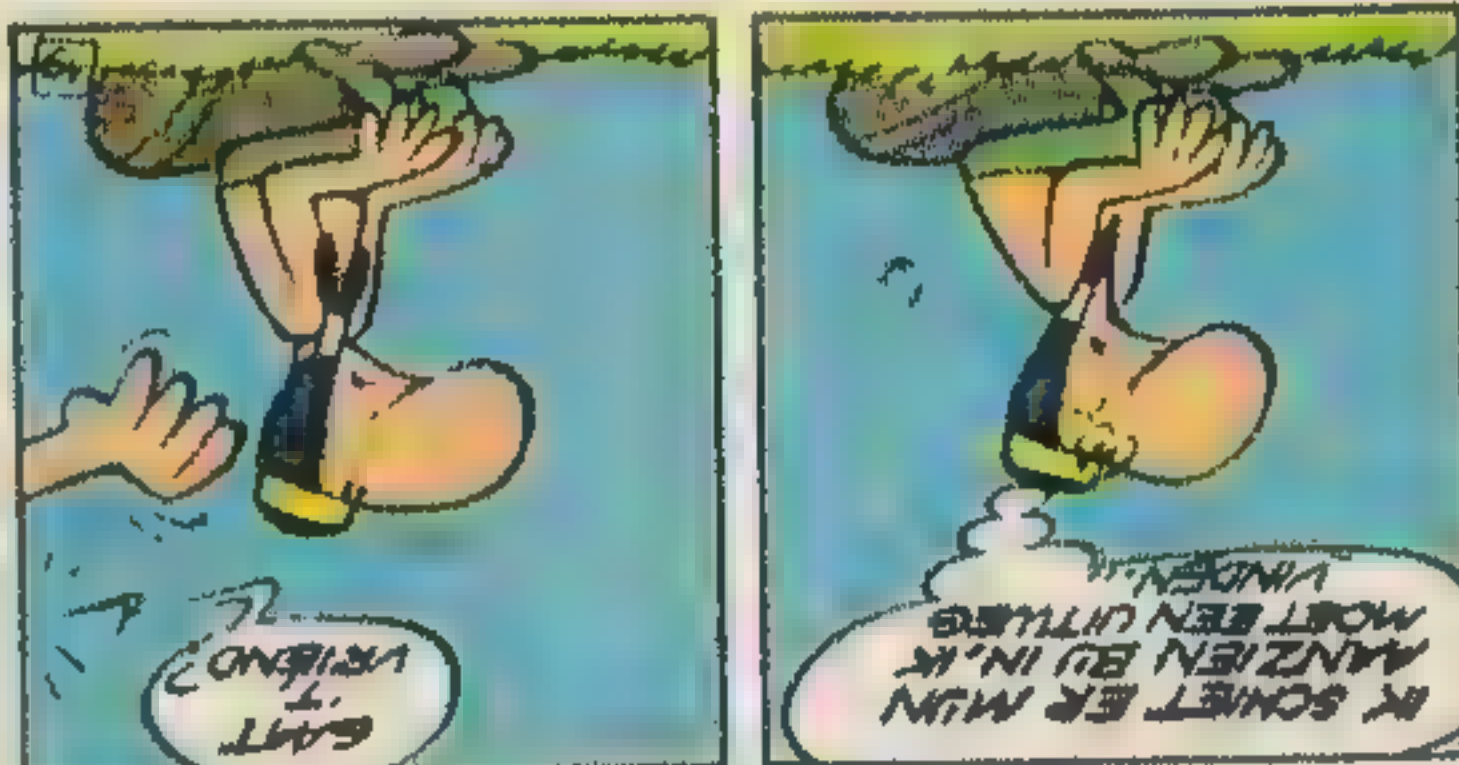
LET ER OP, DAT DIT DE BUITENKANT VAN DE VOUW IS

— 30 —

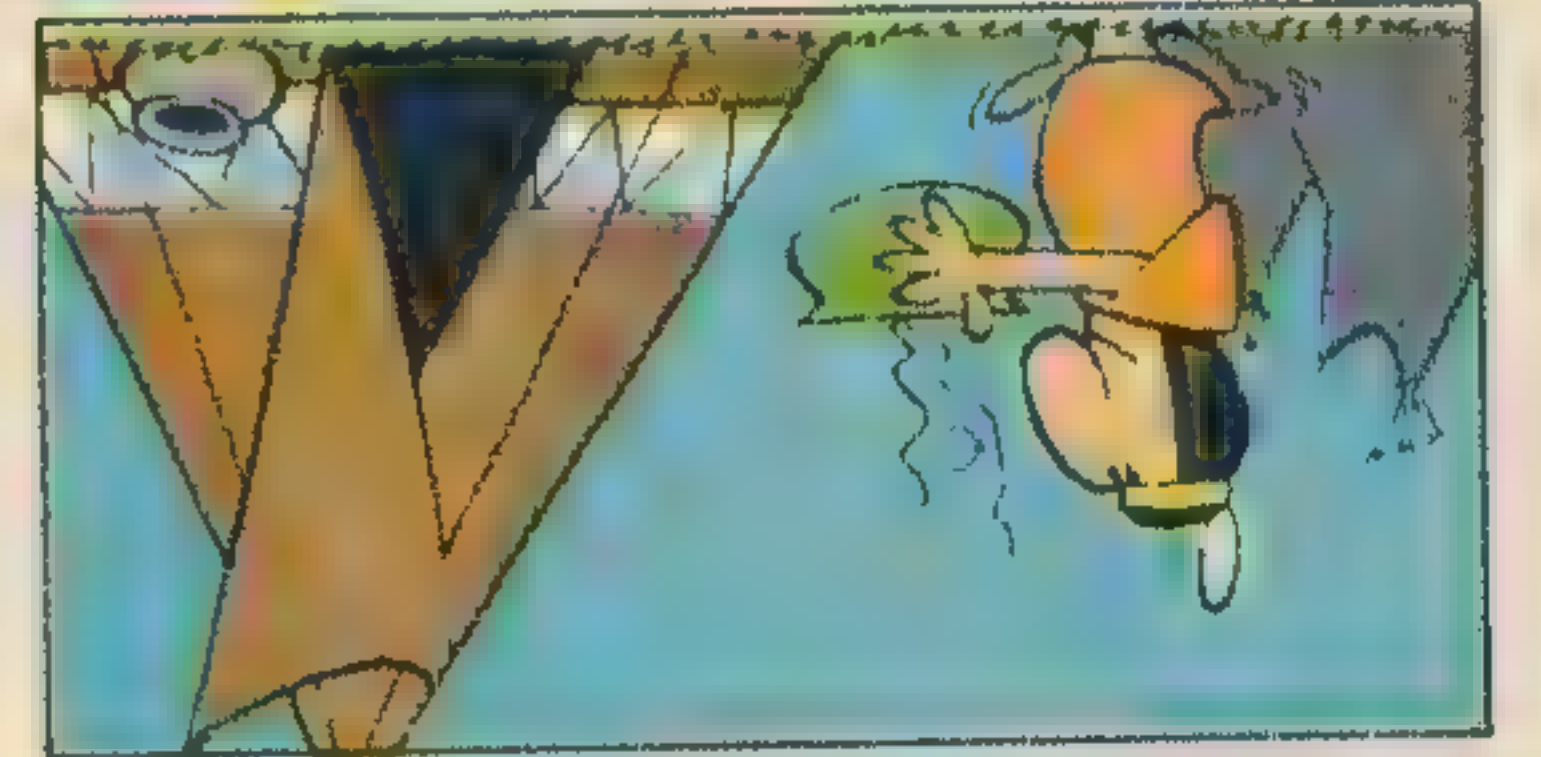
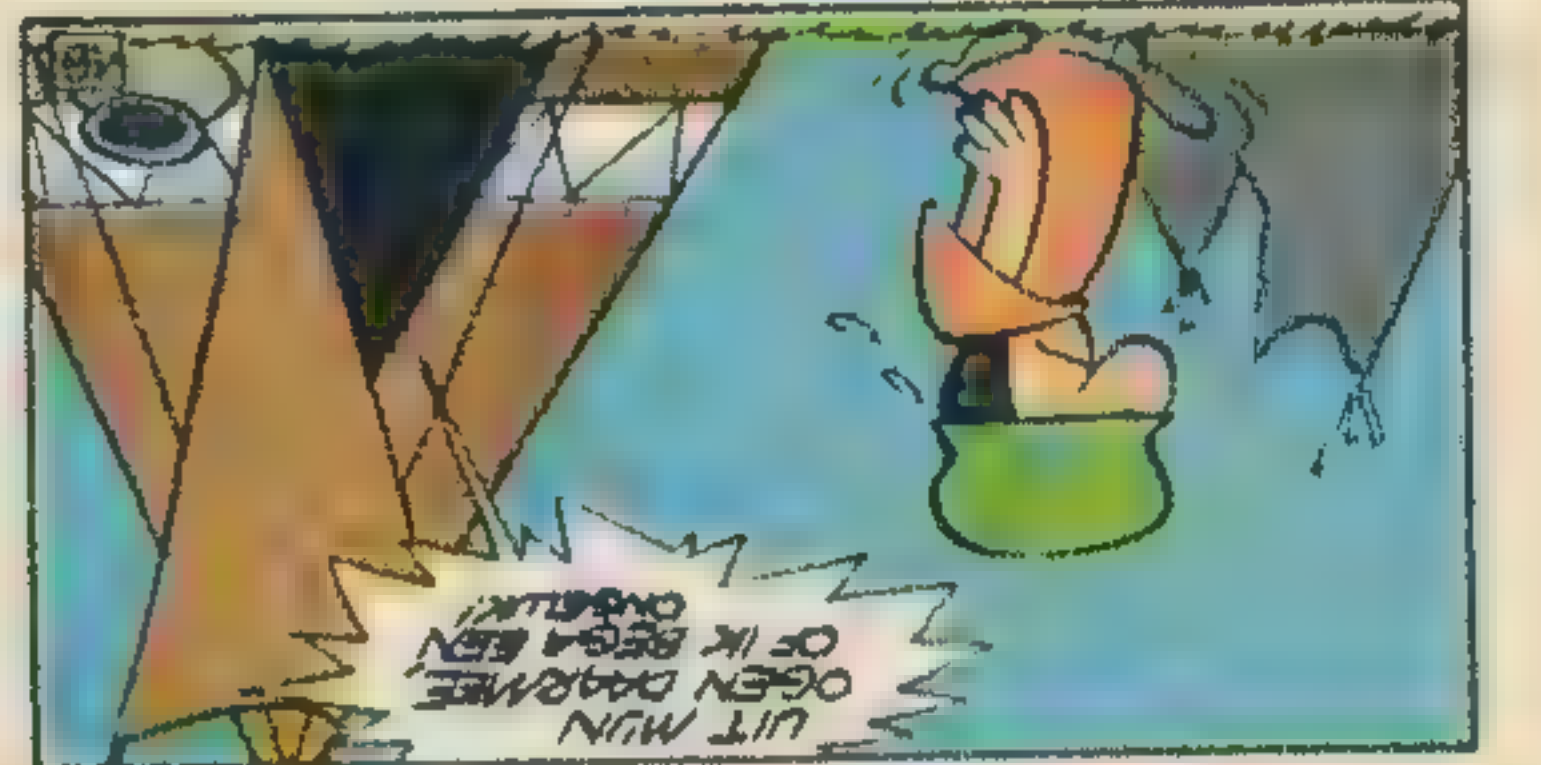
NAAR BUITEN
3
HIER VOUWEN

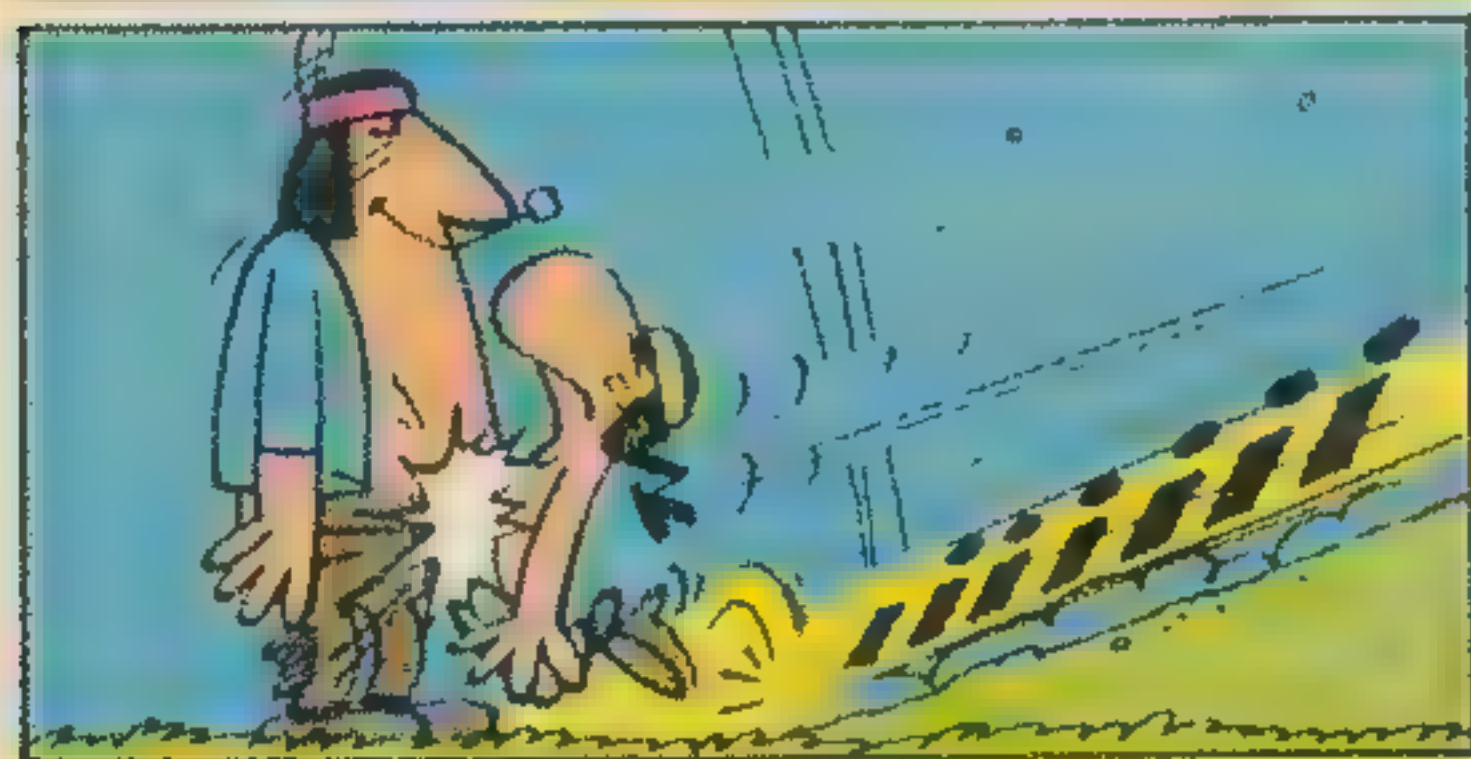
— 19 —

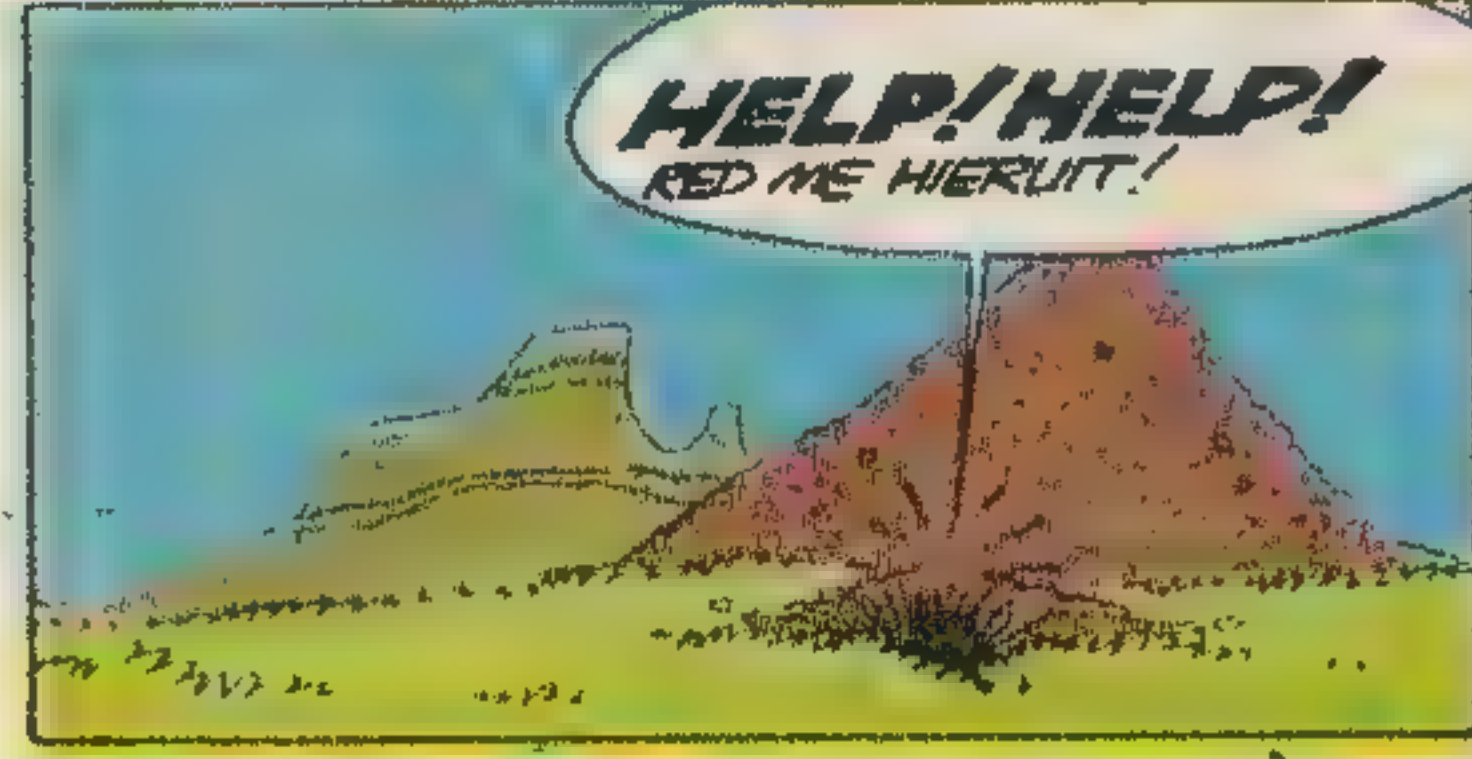
— 18 —

ENLIJKEN. LET ER OP DAT DIT DE BUITENKANT VAN DE VOUW IS

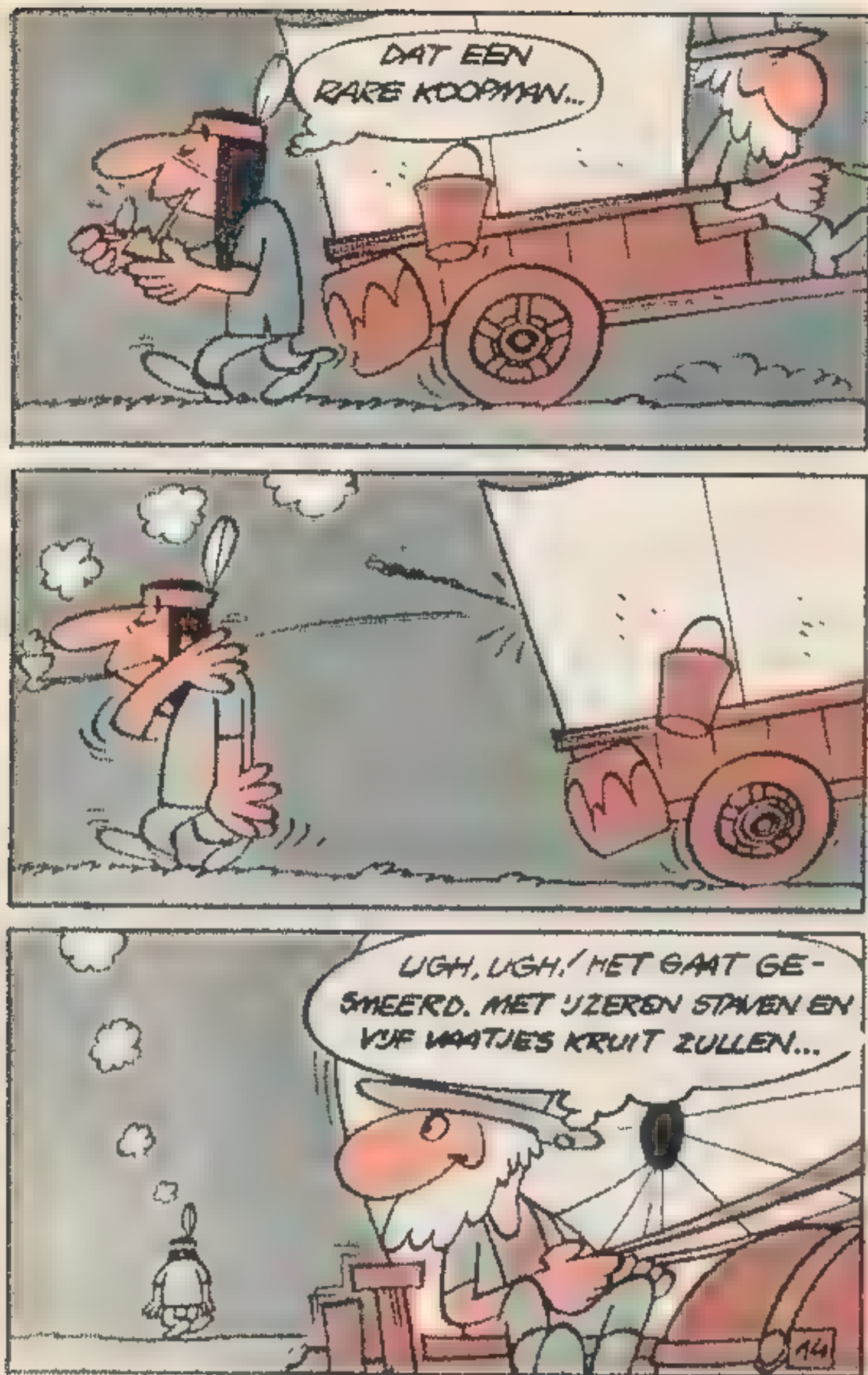
— 27 —

— 22 —

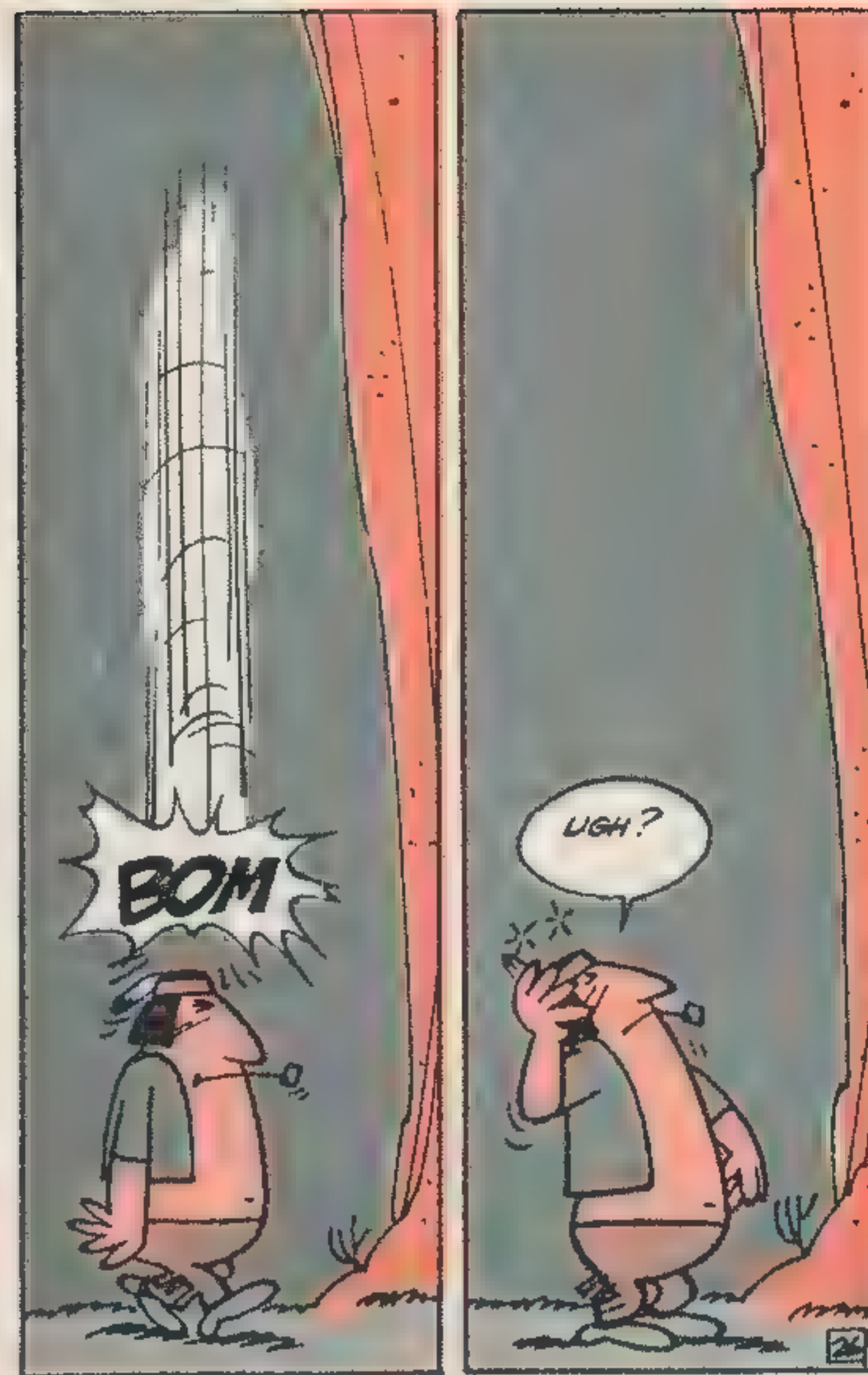
— 15 — — 21 —

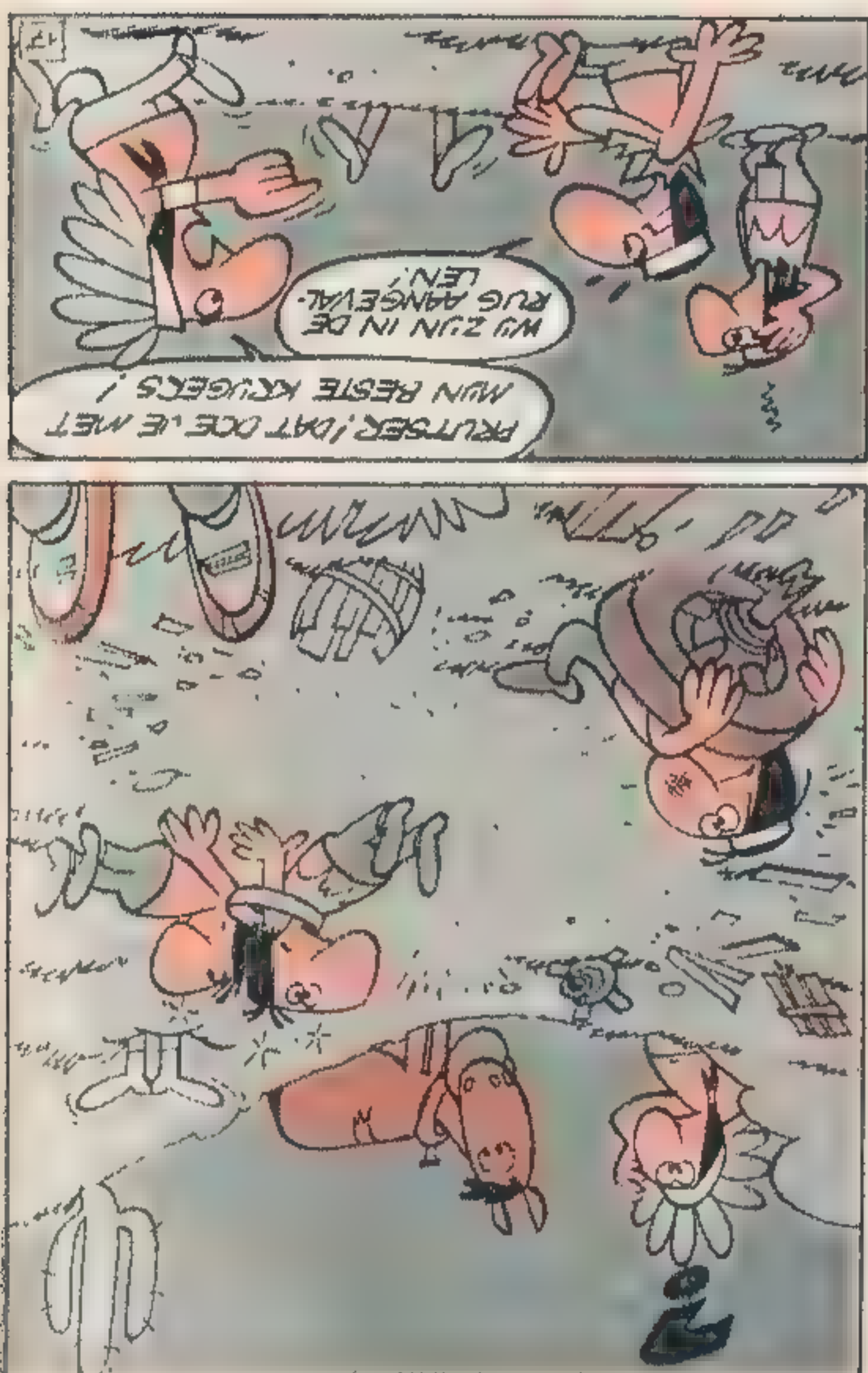
— 14 —

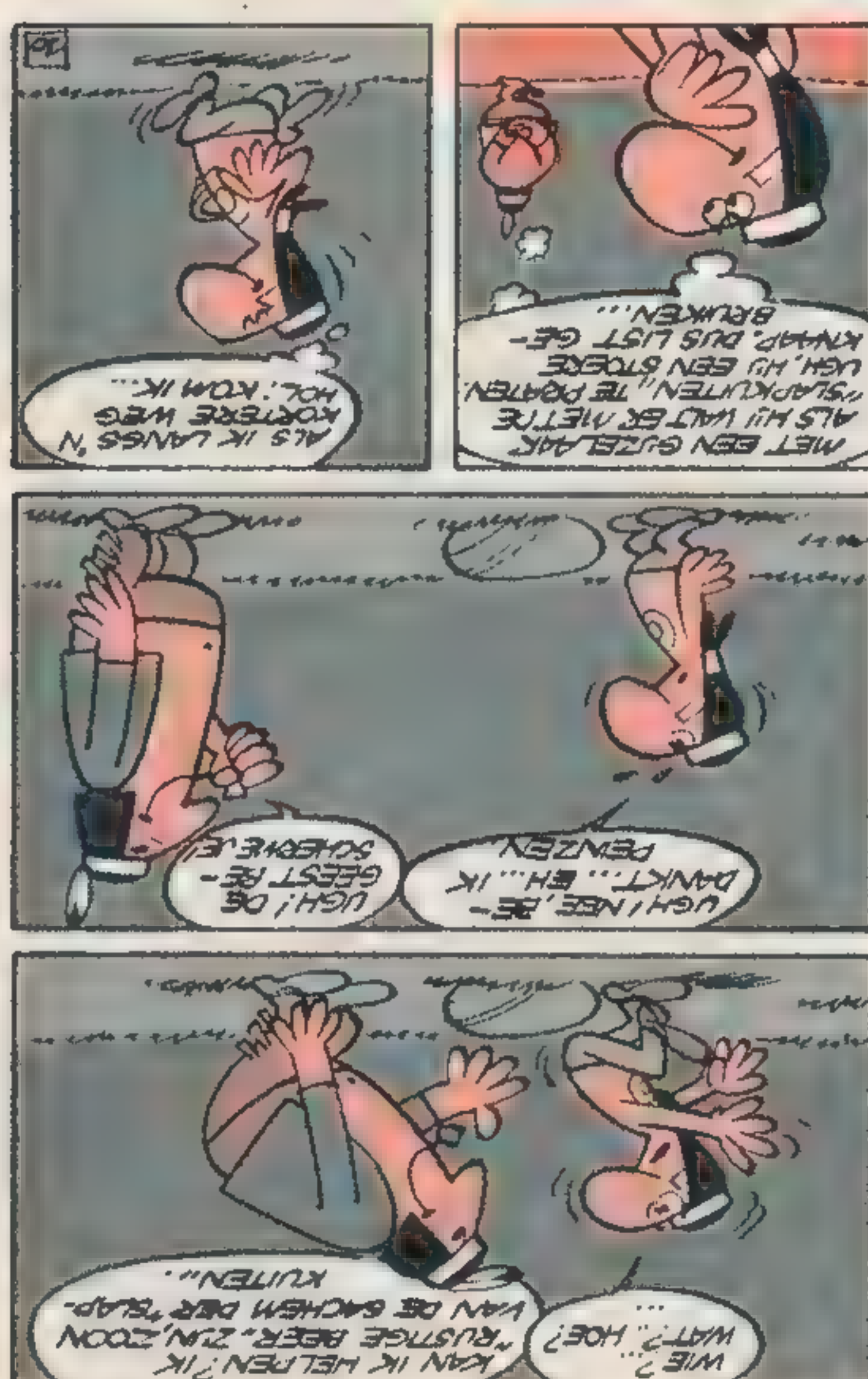
— 23 —

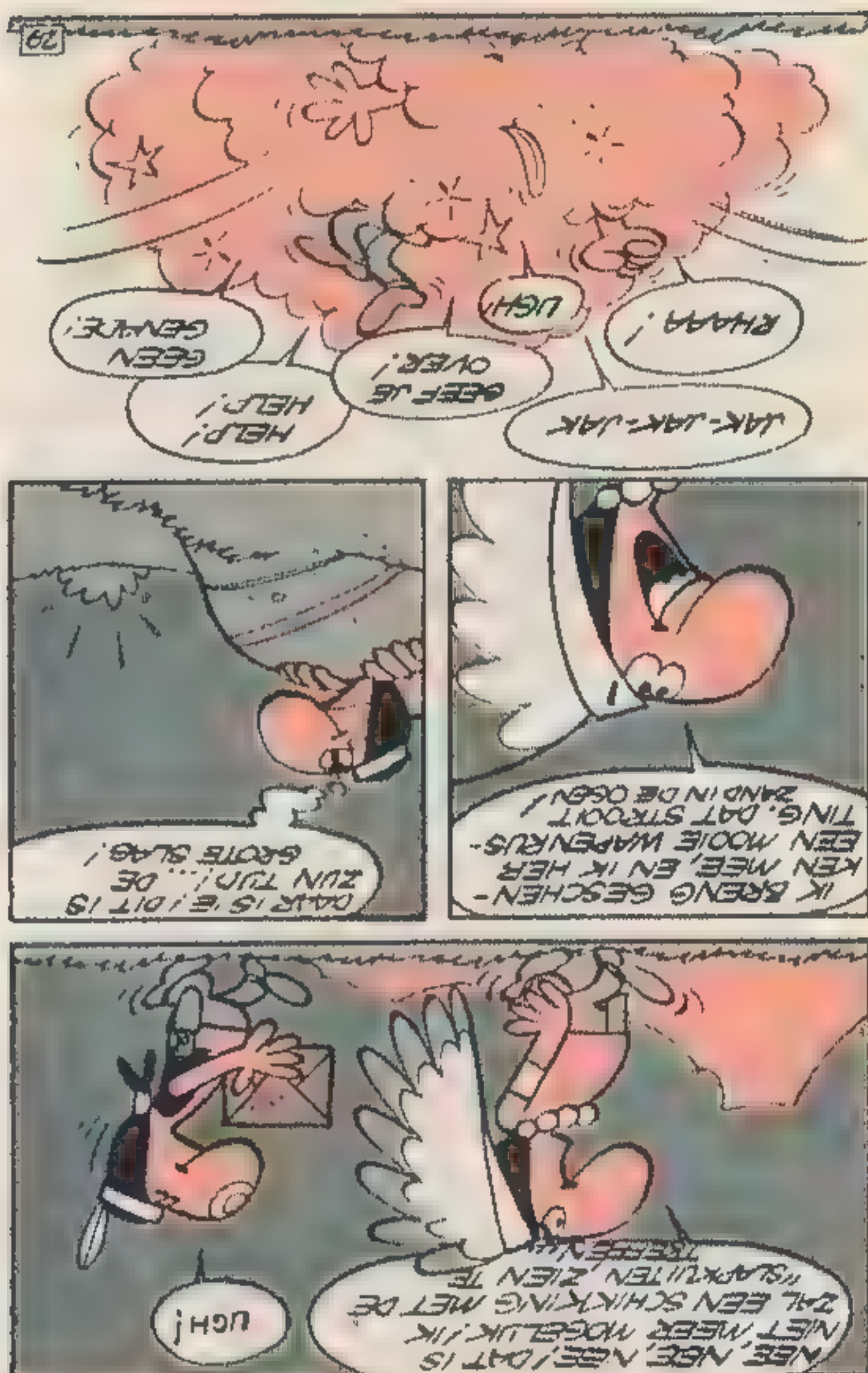
— 26 —

— 17 —

— 29 —

— 29 —

— 22 — — 16 —

— 21 —

— 28 —

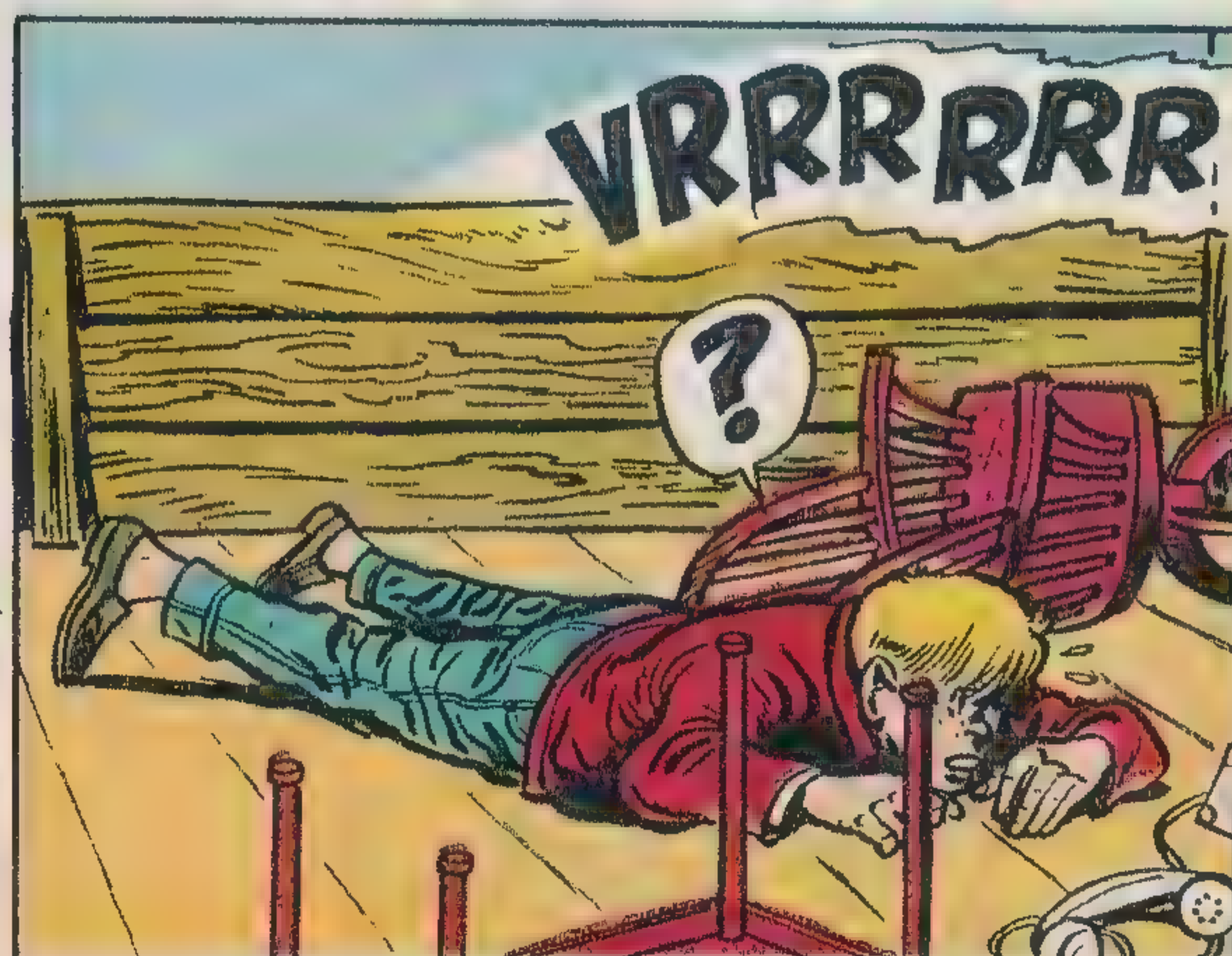
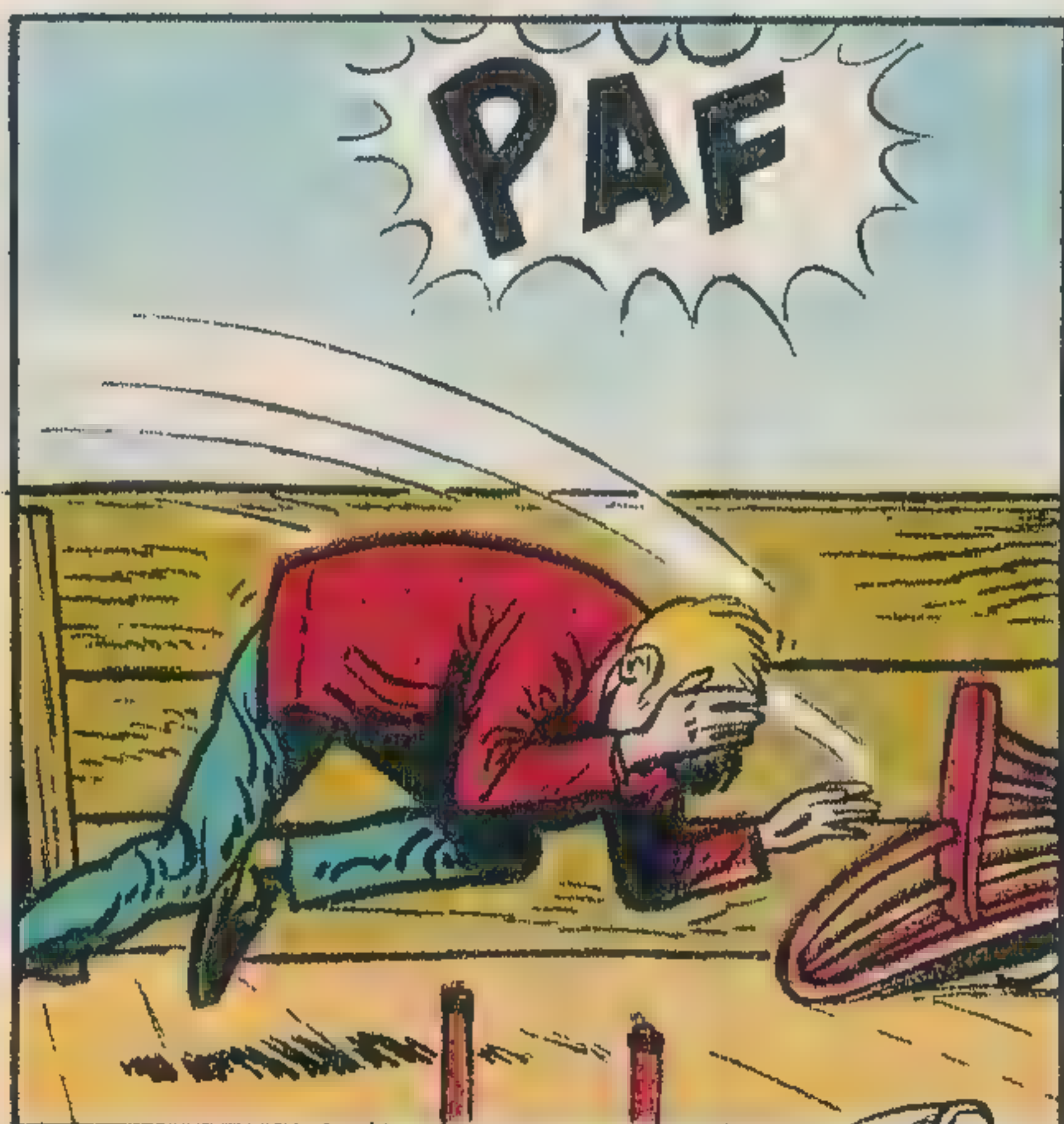
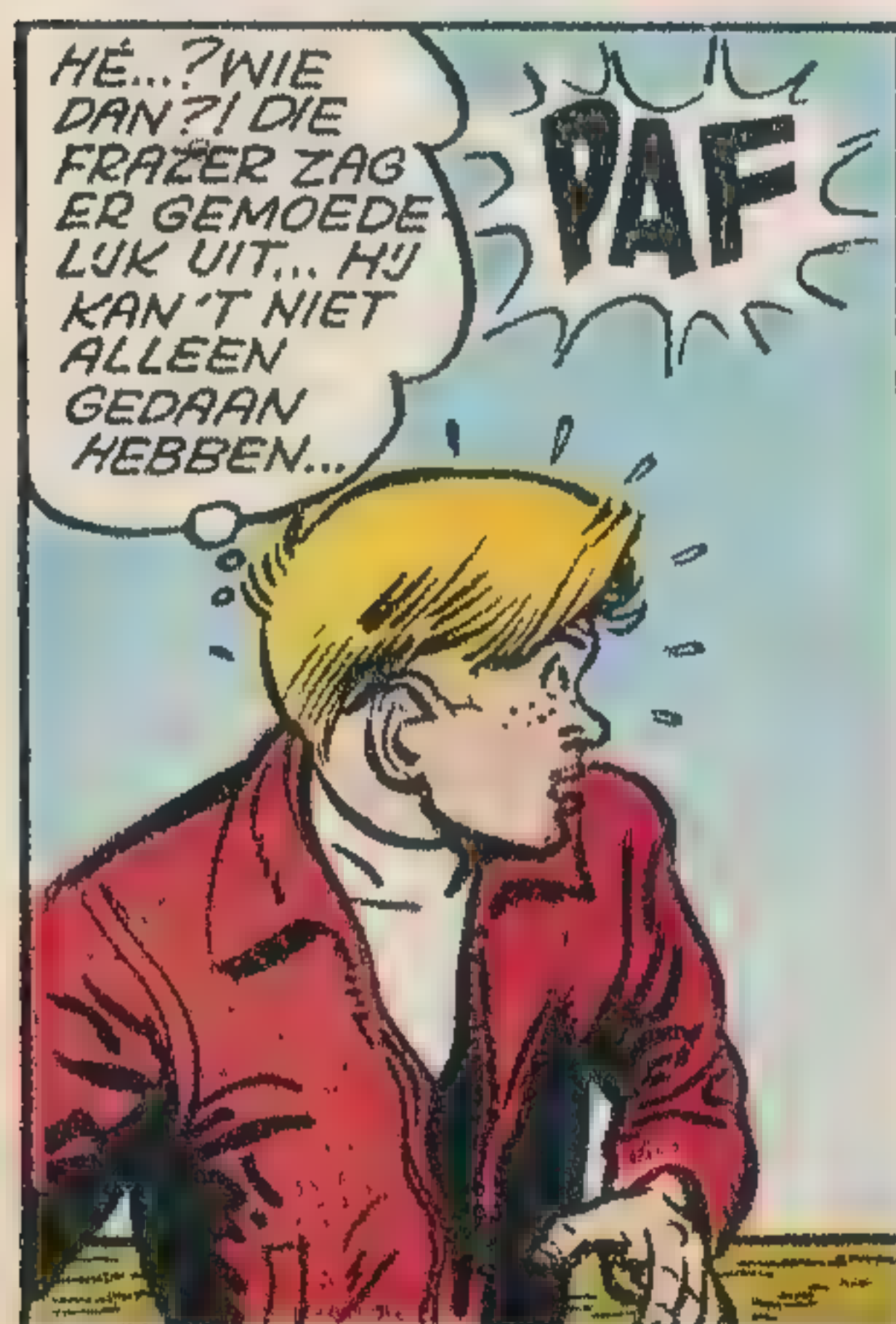
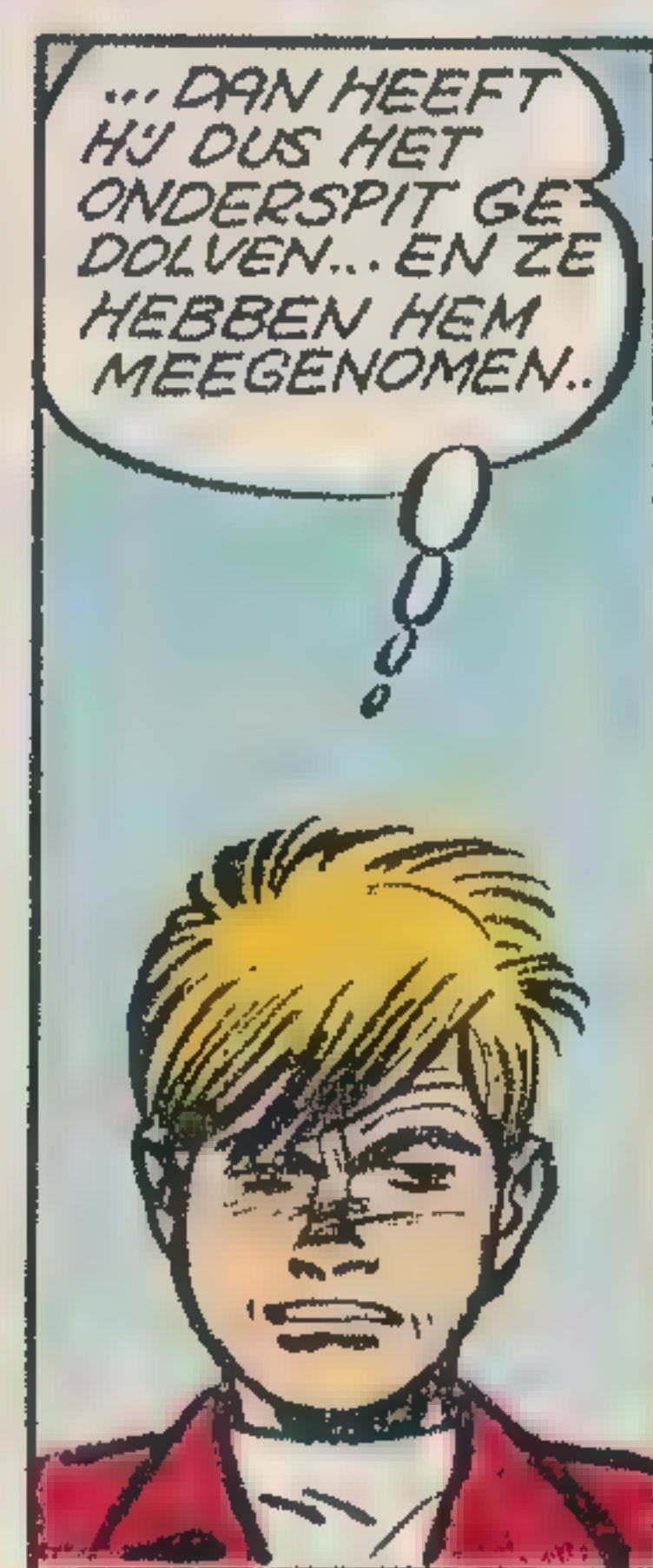
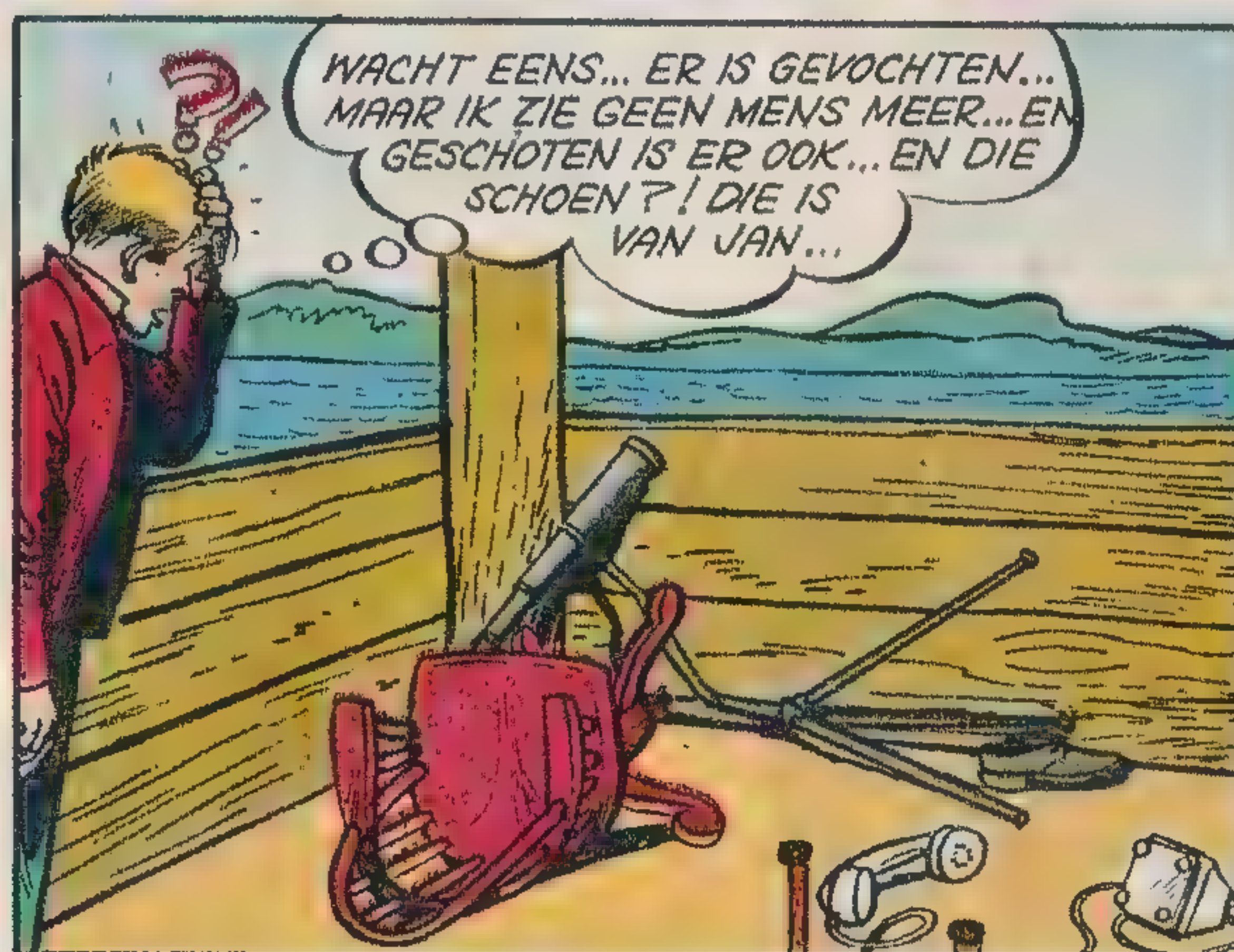
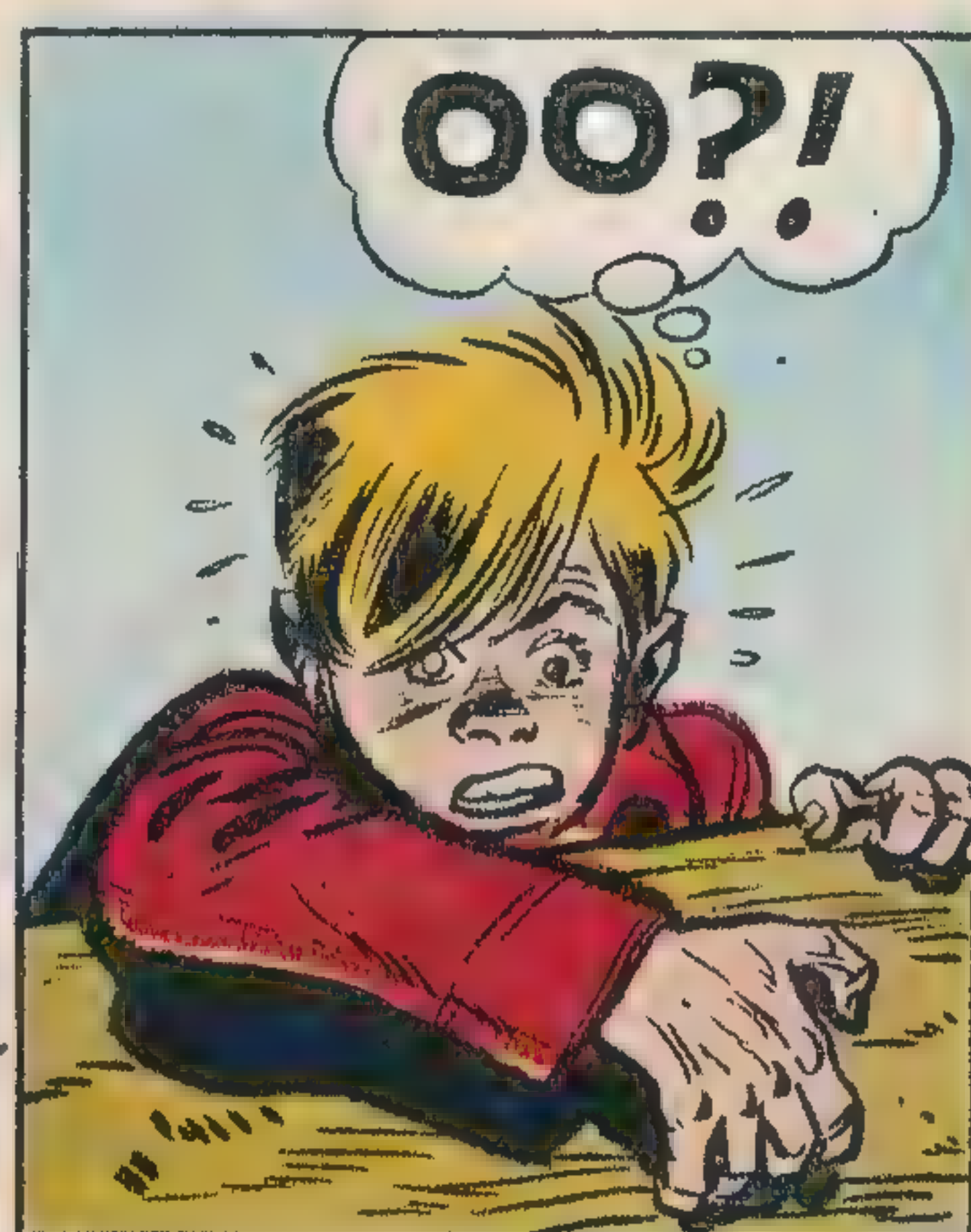
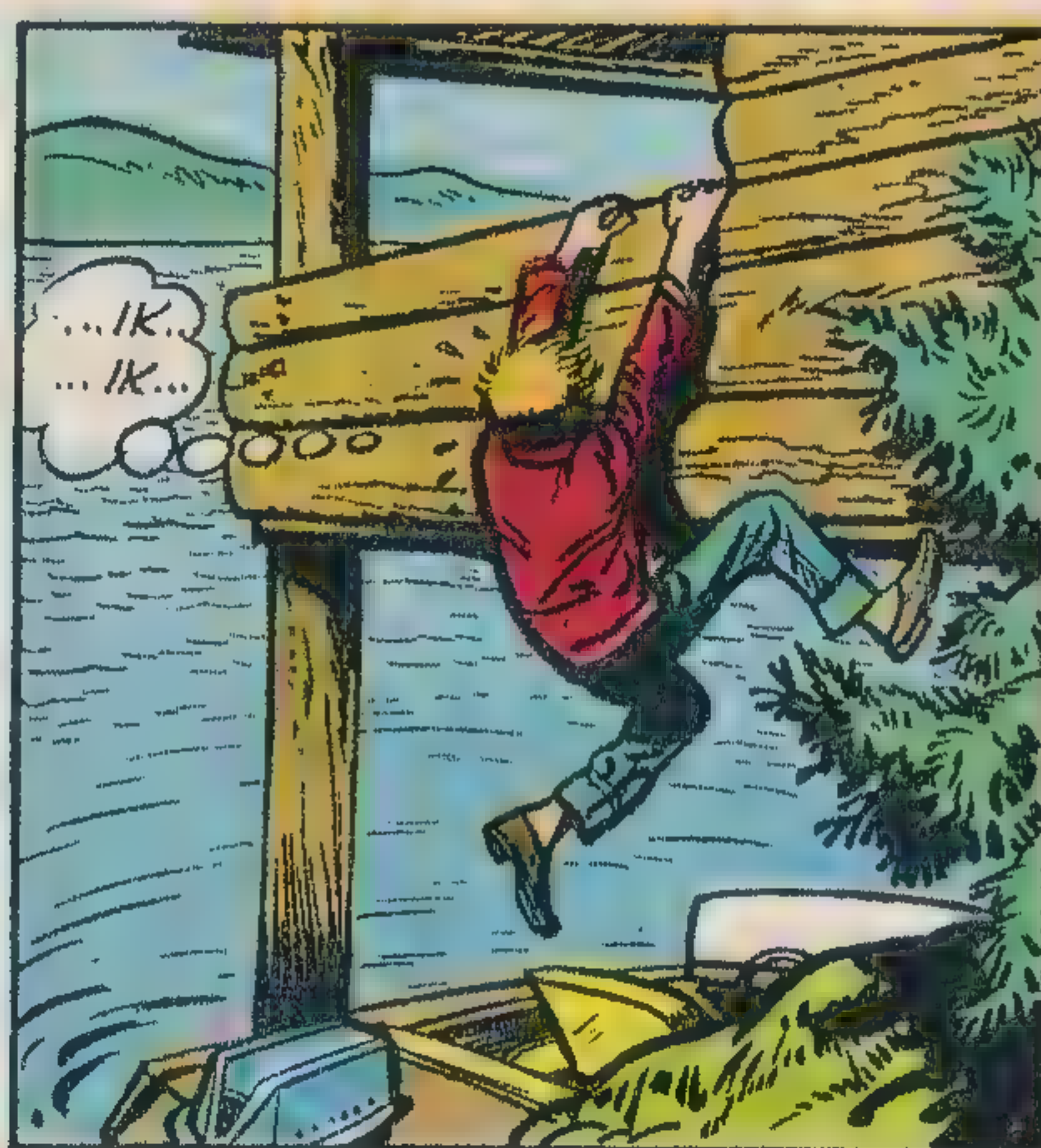
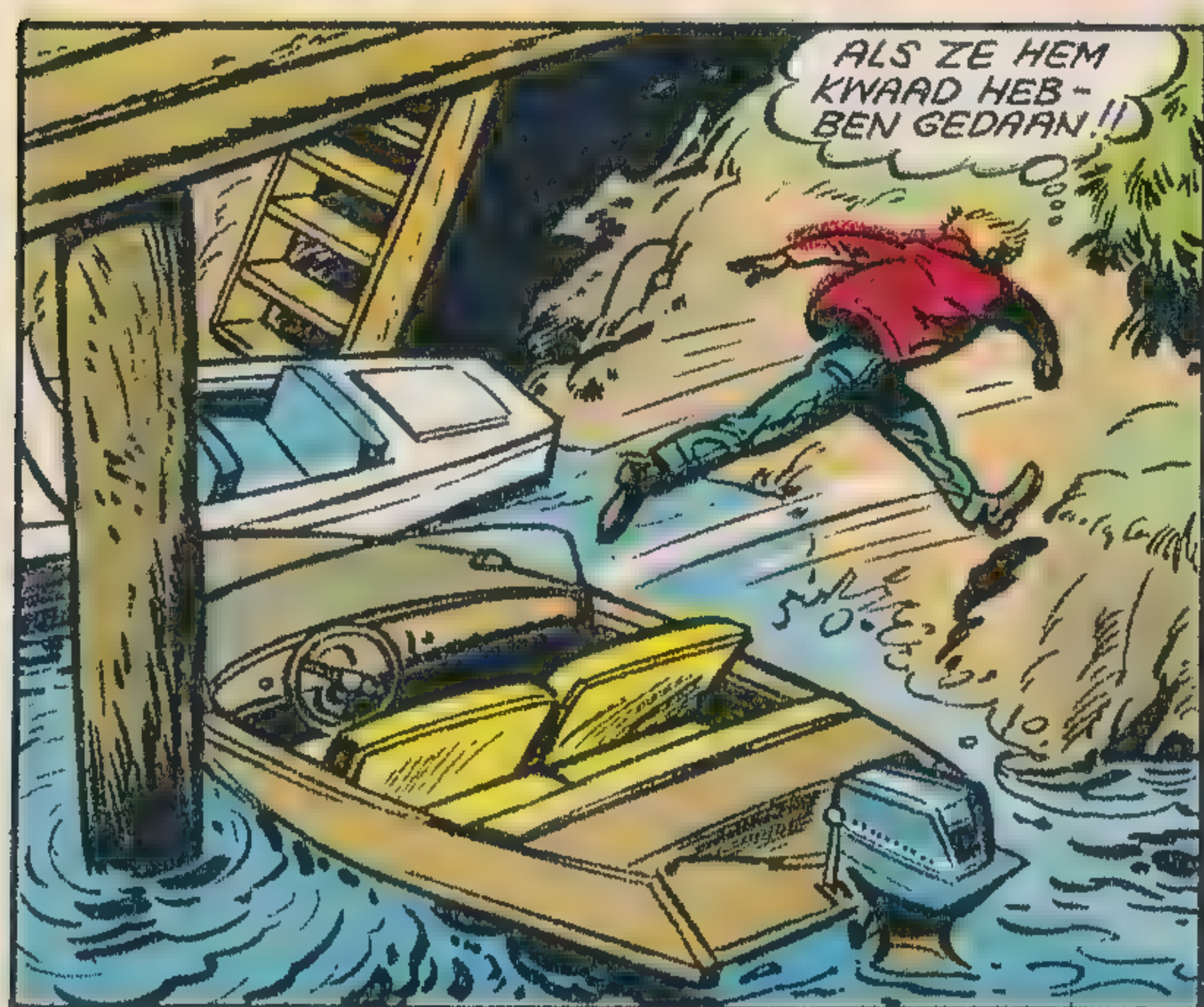
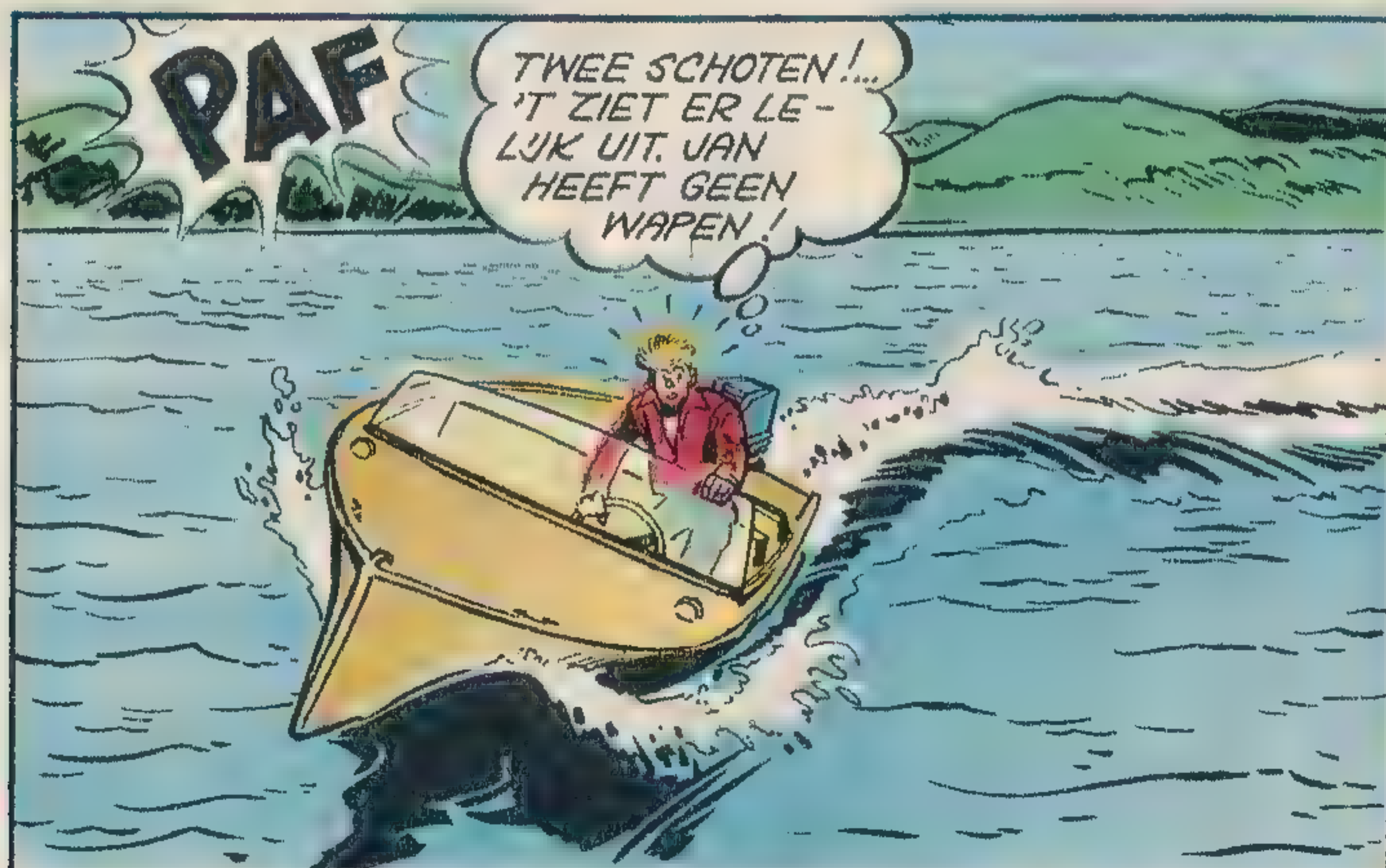

De Bevers hebben Prof. Zerbin ertoe overgehaald met hen samen te vechten om zijn uitvinding en Mary Vervoort te redden...

AESPRAAK aan de YUKON

door *Wij*

Wordt vervolgd

DE GROOTSTE LEVENDE WEZENS TER WERELD

Terwijl onder de gloeiend hete Egyptische zon kleine, bruine mensjes steen na steen aandroegen voor de verbluffendste architectonische bouwwerken die de mensheid gemaakt heeft, lieten aan de andere kant van de wereld, prille boompjes hun tere wortels doordringen in de spleten van de rotsachtige bodem, op de flanken van de toen nog onbekende bergen. Een krachtig sap vloeide door hen heen en hun eerste, met groen beklede takken richtten zich op in het Californische zonlicht en wiegden zachtjes op de bries van het Rotsgebergte.

lees door volgende bladz.

SEQUOIA (vervolg)

Veertig eeuwen zijn verlopen...

De pyramiden rijzen nog altijd op naar de hemel van Ra met hun massa die elke verbeelding tart... En daar-ginds, over de oceaan, voorbij een heel werelddeel, zijn enkele boompjes in leven gebleven. Het zijn enorme zuilen geworden, met een doorsnede van tien tot dertien meter, die hun krachtige loverkruin tot meer dan honderd meter hoogte opsteken.

We zijn hier in Californië. Heb je wel eens van sequoia's gehoord? Die bomen zijn de grootste schepsels op onze aardbol. En ze worden ook tot de alleroudste gerekend. Want pas in 1957 in de loop van de zomer heeft een groep geleerden niet ver van hun eigen domein enkele verschrompelde sparrestammen ontdekt die het in leeftijd nog van de vorstelijke sequoia's wonden. Die enkele sparren, die ruïnes van bomen, zijn ongeveer 4.600 jaar oud. De reuzen, maar 4000 jaar, verkeren nog in de bloei van hun leven!

Bestand tegen het vuur!

Hoe kunnen bomen zo lang leven? Verschillende oorzaken kunnen dit verschijnsel verklaren. Sequoiahout is vrijwel onvatbaar voor rotting. Het is verder ook tegen ziekten en aantasting door insecten bestand, welke factoren voor andere boomsoorten noodlottig zijn.

En tenslotte brandt een sequoia uiterst moeilijk. Dit verklaart dat deze reuzen talloze bosbranden konden overleven die in de loop der eeuwen de fraaie Californische wouden hebben verwoest. En terwijl hun minder taaie soortgenoten een prooi der vlammen werden en tot as vergingen, kwamen zij, die grote sequoia's, er met enorme littekens af, die hen tot in hun hart wonden, maar niet doden konden.

Want zo groot is de levenskracht van die uitzonderlijke bomen, dat ze nieuw hout vormen rondom hun wonden en weer even gezond als tevoren worden!

Hun onmiskenbare levensdrang maakt dat ze alle normale ongevallen in het bos overleven en ze brengen zelfs op hun eerbiedwaardige leeftijd van 3.500 tot 4.000 jaar nog de zaadjes voort, waaruit aan hun voet weer nieuw leven ontluiken zal tussen de lupine, de kornoelje, de azalea's en de wilgen die er omheen groeien...

Je kunt 't geloven of niet: die reuzen hebben ondiepe wortels. Maar daar hun « fundamenteën » goed gespreid liggen aan de oppervlakte van de grond, zijn ze in staat de woedende orkanen in de bergen met grote soepelheid te trotseren. Dat voorkomt trouwens dat ze ontworteld worden. Denk aan de fabel van de eik en het riet! Het is een treffend gezicht als die enorme massa's zachtjes in de mist staan te wiegelen of hevig schudden onder de

stormvlagen die de Stille Oceaan hun zo kwistig op het lijf jaagt.

Feitelijk hebben de sequoia's maar één echte vijand. En die ongenadige vijand is de mens. Want bij al de andere voordelen heeft sequoiahout nog een deugd: de fraaie, rode kleur, iets lichter dan mahonie, waarmee het in schoonheid kan wedijveren. En daar het veel steviger is dan zijn mededinger, heeft het niet veel gescheeld of de hebzucht van de houthakkers had de doodsklok over deze boomsoort geluid.

De Amerikaanse regering heeft dan ook wetten moeten uitvaardigen om die onvervangbare getuigen van het verleden, die anders tot de laatste toe als balken, kepers en meubelen hun leven geëindigd zouden hebben, de reddende hand te reiken.

Een kapel in het hart van een boom

De enige plek ter wereld waar die titanen van het woud in hun natuurlijke omgeving te zien zijn, ligt in Midden-Californië, langs de westelijke hellingen van de Sierra Nevada. Daar leven ze in afzonderlijke groepjes op hoogten die variëren van 1.200 tot 3.000 meter.

Het Sequoia National Park bezit de oudste twee vertegenwoordigers van deze soort, de General Sherman en de General Grant. Hun leeftijd wordt op ongeveer 4.000 jaar geraamd. Het Yosemite National Park is trots op de « Wawonna », waar een afsfaltweg doorheen loopt (zie foto). Deze erfenis van de beschaving schaadt niet in het minst de gezondheid van de veteraan.

De weg door de Red Wood bossen, die van San Francisco naar Eureka loopt, slingert door bergparken waar nog merkwaardige exemplaren van die woudreuzen te vinden zijn. Een daarvan heeft in zijn basis zo'n belangrijke holte dat er een hele kapel in kon worden gebouwd. In een andere die er net zo uitziet, staat een huisje dat is ondergebracht in een wijde spelonk in het bos! Maar eerlijk gezegd, dit huis mag dan bewoonbaar zijn, toch is er wel wat weinig comfort.

Een andere reus van de Sierra, de Room Tree, heeft in zijn flanken een kamer waar je door middel van een ladder met acht sporten in komt. Deze holte heeft een doorsnede van vier meter en een hoogte van elf. Klein Duimpje zou met zijn broers er een bal kunnen houden en er de dochters van de Reus kunnen vragen!

Hoelang nog zullen die gigantische aartsvaders met hun fraaie donkere gebladerte de Californische bossen beheersen? Dat moeten we vragen aan onze kindskinderen... Zoals ze oprij-

De weg loopt door deze sequoia heen. Of is het een garage?

zen naar hoogten die geen ander levende wezens kunnen bereiken schijnen de sequoia's een levende schakel tussen ons mieren en de eeuwigheid.

Een paar verschrompelde sparren kloppen hun record

Het record van de hoogste boom zal de sequoia nog niet gauw verliezen. Als er ergens op aarde een nog indrukwekkender schepsel bestond, zou dat wel bekend worden.

Tot in 1957 mocht de titaan op een al even benijdenswaardig record bogen: dat van de alleroudste boom. De beide bovengenoemde «generaals», de Sherman en de Grant, waren samen titelhouders als «oudste bomen ter wereld». Met hun 4.000 jaar konden ze er prat op gaan dat ze elk ander schepsel dat voor hen was geboren hadden zien heengaan.

In de zomer van 1957 gingen geleerden een microscopische studie maken van een «worteltje» dat uit een verschrompelde stam van een spar kwam, die een 3,5 km verderop in de Sierra stond te sterven. Ze ontdekten toen tot hun verbazing dat deze boomruïne in leeftijd mocht wedijveren met de statige sequoia's. Een poosje later was er afdoend bewezen dat een van de bestudeerde sparren al 4.600 jaar oud was!

In theorie hoeven we enkel de jaarlingen te tellen om te weten te komen hoe oud 'n boom is. Er is er een per jaar. Maar in 't onderhavige geval was het ingewikkelder. Want die vervallen bomen leefden als 't ware van hun eigen verval. In verschillende tijden waren nieuwe scheutjes aan de onderkant van de stam ontsproten, terwijl de eigenlijke boom te gronde ging. Maar de stronk was in leven gebleven en dus was het aldoor dezelfde boom die telkens weer opbloeide.

De voorouders zijn moe

Er komen zeventien «bristlecone» dennen (*Pinus Aristata*) voor die ouder zijn dan 4.000 jaar, tenminste onder de bekende. Zelfs al waren er nog meer, of al kwam er nog een nieuwe recordhouder voor onder de leden van deze soort, dan hoeven de sequoia's heus niet jaloers te zijn omdat een van hun zo benijde records hun is ontgaan. Want elke vergelijking tussen de uitgeleefde, afgetakelde, kwijnende kampioenen en de trotse sequoia's, die zinnebeelden van kracht en leven, is onmogelijk.

De beide soorten leven zij aan zij, op dezelfde hellingen. En je vindt ze nergens anders dan in Californië met zijn verrukkelijke landschappen. Zit er in de lucht van de Sierra soms een verjongingsmiddel?

Chris Kilpatrick.

Kerstmis

Robbedoes is nog altijd zeer goed, maar soms klopt er iets niet. Bv. in nr. 1235 staat er op de voorpagina: «Gelukkig Kerstfeest». Maar nummer 1236 verscheen op 21 december. Dan zou men dus Kerstmis moeten wensen en dan staat het er niet. Robbedoes, waar kan ik de latex-popjes krijgen? Hier zijn ze nergens te vinden. (Als de speelgoedzaken en boekhandels ze niet meer in voorraad hebben, kun je ze bestellen bij het bureau van dit blad. Red.)

Wat mij betreft mogen de micro-boekjes blijven, Namreh.

Marina Goeyvaerts.

Stadsleven

U zult zich nog moeilijk een jongen uit Kalmthout, Jozef Peeters, kunnen herinneren. Ik wil al maanden weer eens schrijven, maar het ging steeds maar niet. De studies in de stad zijn zoveel moeilijker dan in Kalmthout.

En ik denk ook nog zo dikwijls aan de bossen, de heide en de mooie, gezonde streek. In de stad wonen is saai. Iedere ochtend als je opstaat, hoor je niets anders dan trams, auto's.

Verder moet ik ook nog schrijven dat ik uw blad nog maar één keer in de twee maanden in handen krijg. Ik kan zelfs mijn hobby niet meer verzorgen. Nu moet u niet gaan denken dat ik geen belangstelling heb voor uw tijdschrift. Jawel hoor, soms lees ik de oude nummers nog eens door en dan moet ik menigmaal lachen om de grappen van Guust, Zwendel en de zo spannende verhalen van Buck Danny, Allan Cardan, enz.

Toch zou ik u nog één ding willen vragen. Kan Starter niet eens een artikel brengen over de Landrover, de jeep die voor ieder terrein ge-

schikt is? Als het gaat, wilt u me dan verwittigen?

Jozef Peeters.

We hopen ons terzijner-tijd je verzoek te herinneren.

Z'n geld waard

Ik hoop dat de veranderingen die op til zijn (zie nr. 1237) van die aard zijn, dat Robbedoes zijn geld ten volle waard wordt (nu is het dit niet). Verhalen zoals Jan Kor-daat, Ouwe Niek en De Bevers vind ik sterk achteruit gaan, doordat er elke week slechts 1 blz. van verschijnt. Buck D. vind ik erg goed en in Flip F. zit ook wel wat (hopen dat het eruit komt). Gelukkig is Timmoer weer terug. Is er nog kans dat de verhalen die nu op 1 bladzijde verschijnen uitgebreid worden tot 2 bladz.

R. v. d. Valk.

Ja.

Verbeteren

Ik vind Robbedoes een goed blad, maar er kan toch wel veel in verbeterd worden. Volgens mij moeten er bij komen:

1. Beeldverhalen met NIEUWE helden.
2. Rubriek van tekenars.
3. (Vervolg)reportages.
4. Een spannend geschreven vervolgverhaal.
5. Prijsvragen.

De micro-bibliotheek kan beter wegblijven en een 1/2 bladzijde voor Starter vind ik genoeg. Waarom verschijnen er geen extranummers meer? (Omdat dat te duur is, red.)

Tenslotte zoek ik een correspondent(e) van 13 of 14 jaar.

Kees Braspenning, van Gentlaan 12, BREDA.

Knollentuin

Ik lees Robbedoes nu toch al geruime tijd, het is veel vooruit gegaan, behalve wat betreft: «Onze Knollentuin». Deze is geheel ver-

dwenen. Hiervoor in de plaats heeft Starter twee bladzijden gekregen, dat vind ik zeer jammer. Kan de rubriek «Onze Knollentuin» niet terugkomen? (De Knollentuin is vervangen door deze rubriek. Red.)

De micro-boekjes gaan de laatste tijd steeds meer achteruit. Daarom juich ik het voorstel ze eens in de veertien dagen te doen verschijnen ook van harte toe.

In «Beste Robbedoes» van 1192 schrijft u als antwoord aan een zekere Tavernier: «Hausman is een album aan het voorbereiden. Wanneer komt dit album? (Dat kan nog wel een paar maanden duren. Red.) Verder zou ik nog willen opmerken, dat sinds «Baard en Kale» niet meer door Denis getekend wordt, het erg achteruitgegaan is. «Schiet niet op het zeepaardje» vind ik een waardeloos verhaal. (Het laatste verhaal van B. en K. is door Denis getekend, Red.)

Ik hoop dat u mijn brief afdrukt en dat ik antwoord op m'n vragen krijg, en dat er veel kritiek op geleverd wordt door de lezers.

Zantas.

Smaken

Enkele jaren geleden kocht ik zo nu en dan eens een Robbedoes. Natuurlijk had ik geen complete verhalen, omdat de nummers niet op elkaar volgden. Ik vond ze echter zo goed, dat ik uw blad nu al een jaar iedere week neem. En ik ben van plan zo voort te gaan. Natuurlijk zijn er ook wel een paar verhalen die ik minder goed vind. Daar wil ik echter niet over diskuteren. Het komt immers steeds op hetzelfde neer: SMAKEN VERSCHILLEN. Nu nog een vraag. Zijn de Latex-Guustjes nog te verkrijgen? (Ja, red.) Zo ja, bestel ik er onmiddellijk een bij het bureau van dit blad.

John Elbers.

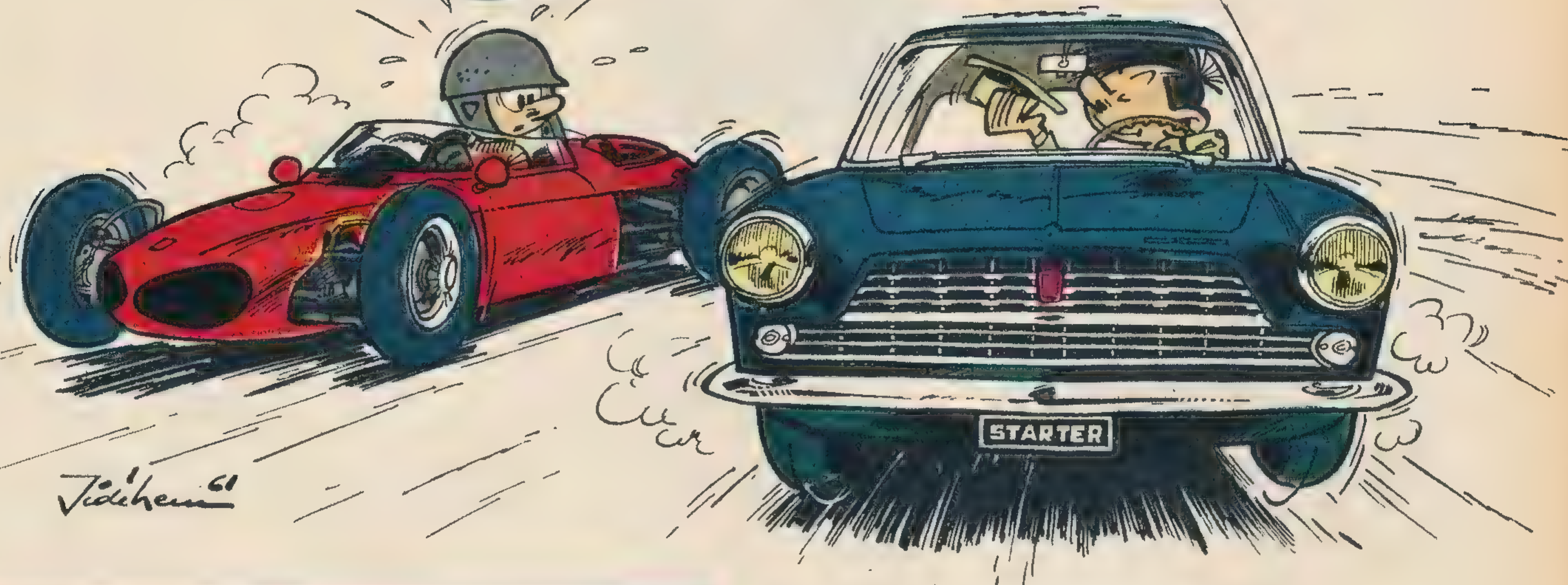
Postzegels

Ik zoek een jongen die postzegels verzamelt. Als er zich een Nederlandse kandidaat aanmeldt, krijgt hij natuurlijk voorrang op een Belgische. (Kwestie van postzegels natuurlijk. Een vreemd land, vreemde postzegels).

Bruno Van Baelen
Vaartdijk 51, Muizen
(Brabant), België.

BIJNA EEN FERRARI!

?

Waar is het arme naoorlogse Europa gebleven, het Europa waar de constructeurs hun hoofd braken over de vraag : hoe bouw ik steeds kleinere, steeds zuiniger wagens? Is de tijd van die magere jaren nu voorbij? Als we de constructeurs althans mogen geloven is dat het geval. Na Mercedes met zijn coupé 220 SE, volgt Fiat dezelfde weg. Uitgaande van de mechanische onderdelen van de serie-berline 2300 heeft de reus van Turijn met medeplichtigheid van Ghia voor de carrosserie en van Abarth voor het mechanisme een echte Grand Tourisme wagen geschapen, uiterst snel, met 4 flinke zitplaatsen en zulks dan nog voor een uiterst redelijke prijs (althans voor dit genre van wagen natuurlijk!).

Tja, op snelle auto's is het zwakke punt juist vaak het remmen : kijk maar naar Mercedes. Bij Fiat geen problemen, de vier wielen hebben elk hun schijfrem en zelfs bij grote snelheid gaat het vaart minderen vlug en vlot. Nog een ander netelig punt is de wegligging en zelfs de stabiliteit op een rechte weg in volle vaart. Ook hier is Fiat weer schitterend geslaagd, ook al gebruikt hij volkomen klassieke oplossingen. Maar dat stelt één voorwaarde : dat de stijve achteras schokbrekers in prima staat heeft, wee anders de adhesie van de achterwielen op slechte wegen.

Nog een laatste credietpost voor de Fiat : het verbruik, dat om en nabij de 13 liter per 100 km ligt (ongeveer 1 op 7,5). Voor een wagen die in 12 seconden van 0 op 100 km/u. komt, is dat lang niet zo kwaad, hè?

Het kan nog altijd kleiner

Anders dan sommige Franse autobouwers kon Fiat altijd uitstekend overweg met de kleinere tovenaars in de autotechniek waar het in Italië zeker niet aan ontbreekt. Zo hebben de Gebr. Maserati en natuurlijk ook Abarth, die we vandaag weer tegenkomen, meegewerkt aan de fabricage van de Fiat auto's.

De motor van de Fiat 2300 berline produceert bij een compressieverhouding van 8,2:1 117 PK SAE bij 5300 omwentelingen per minuut. Nadat hij in de werkplaatsen van Carlo Abarth is geweest, ontwikkelt hij 150 PK SAE bij een toerental dat amper boven de 5600 per minuut uitgaat. Daardoor kan de snelheid van 160 km/u. bij de seriewagen op 195 km/u. voor de 2300 S coupé gebracht worden en nog wel zonder dat de motor ook maar even de indruk geeft dat hij zwoegt.

— Allemaal goed en wel, zal Meneer Jan en Bijna Alleman zeggen. Ik rijd graag hard, maar ik weet ook graag dat ik vlug kan stoppen. Hoe zit het dus met de remmen?

Alle rozen hebben dorens

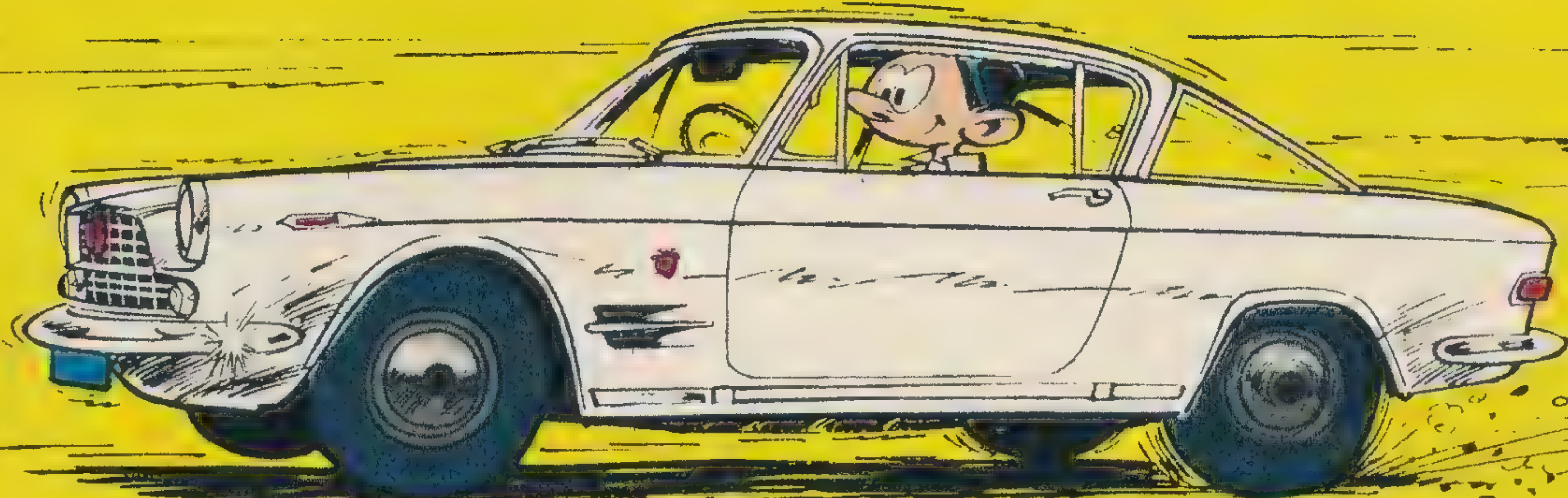
Niets is volmaakt in deze wereld. Dat mag dan waar zijn, maar de 2300 coupé heeft werkelijk geen zware gebreken. Sommigen zullen vinden dat de versnellingshandel te grote armslag vergt. Anderen dat het rempedaal te ver van het gaspedaal af zit, wat hinderlijk is bij een snelle dubbele debrayage. Weer anderen zullen het dak te laag vinden. Toegegeven, deze foutjes bestaan inderdaad, maar ze vallen tegenover de grote kwaliteiten van deze coupé in het niet.

Heb je het binnenste van deze wagen al bekeken? En de soberheid zowel binnen als buiten? Het prachtige dashboard dat een Enzo Ferrari zelf niet zou verlooche- nen? En die listige snuffjes zoals de verstelbare voeten- steun (2 standen) voor de passagier, de rode lamp binnen in de deur die gaat branden als deze open staat, de vele asbakjes, de ijsbestrijder van de voor- en de achterraut, en wat dies meer zij!

Ja, op de dag dat alle constructeurs met zo'n wagen op de proppen komen, nu, op die dag... eh... zullen we nog iets beters zoeken...

STARTER.

2279 CM³ ★ 6 CYL. ★ 136 CV. DIN BIJ 5.600 T.-MIN. ★ 195 KM.-H.

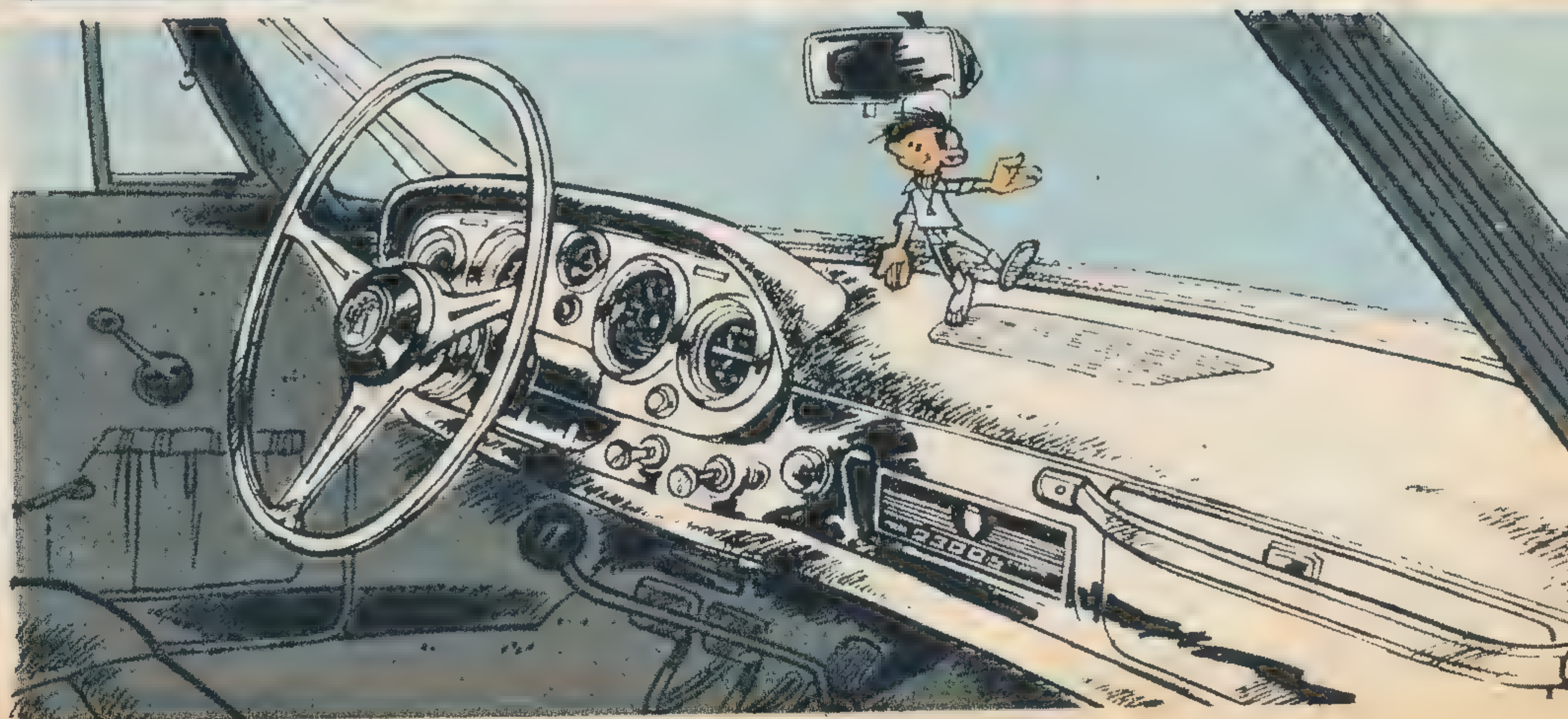

FIAT 2300 S COUPÉ

HET COMFORT VANBINNEN IS
BIJZONDER BESTUDEERD,
GETUIGE DEZE FOTO, WAAROP
JE DE LUXUEUZE, MAAR
ZEER SOBERE INRICHTING
VAN DE PASSAGIERSRUIMTE
KUNT ZIEN. EEN KLEINE
AANMERKING: DE ACHTER-
RUITJES HOORDEN IN DE
CARROSSERIE WEG GEDRAID
TE KUNNEN WORDEN.
DAT ZOU
'S ZOMERS ERG
PRETTIG ZIJN.

HET DASHBOARD IS
VOLLEDIG TOERENTELLER
EN HANDVAT VOOR DE
PASSAGIER. HET SPOR-
TIEVE TINTJE WORDT
GEGEVEN DOOR HET
HOUTEN STUURWIEL.

een antwoord aan...

Benny Hertz

Antwerpen.

WIL U ME UITLEGGEN WAT EEN ATOOM EIGENLIJK IS?

HET ATOOM IS HET ALLERKLEINSTE DEELTJE VAN DE STOF ALLES WAT WE OM ONS HEEN ZIEN (WUZZELF INCLUS) IS EEN VERZAMELING ATOMEN.

ALLE ATOMEN ZIJN EVENWEL NIET GELIJK. WE TELLEN NORMAAL 103 SOORTEN VAN ATOMEN (90 NATUURLIJKE EN 13 "KUNSTMATIGE").

ATOMEN VAN EEN ZELFDE TYPE, VORMEN SAMEN EEN ZG. SCHEIKUNDIG ELEMENT, BIJV. WATERSTOF, ZUURSTOF, KOOLSTOF. IEDER ELEMENT BESTAAT DUS UIT EEN ANDERE SOORT ATOMEN. EEN ATOOM VORMT ALLEEN OF MET ANDERE ATOMEN EEN MOLECULE.

HET ATOOM BESTAAT UIT DRIE SOORTEN DEELTJES: PROTONEN, NEUTRONEN EN ELECTRONEN.

DE MASSA (HOEVEELHEID STOF) VAN EEN ELECTRON IS 1850 MAAL ZO GERING ALS DIE VAN EEN PROTON. VERGELIJKEN WE DE ATOOMKERN (A) MET DE ZON, DAN IS HET NAASTE ELECTRON (B) ONGEVEER OP DE PLAATS VAN DE PLENEET PLUTO, DAT IS ONGEVEER 6 MILJARD KILOMETER.

KERN VAN LICHTSTE STOF - WATERSTOF - (1 PROTON)

ZWAARSTE KERN - URANIUM - (92 PROTONEN 146 NEUTRONEN).

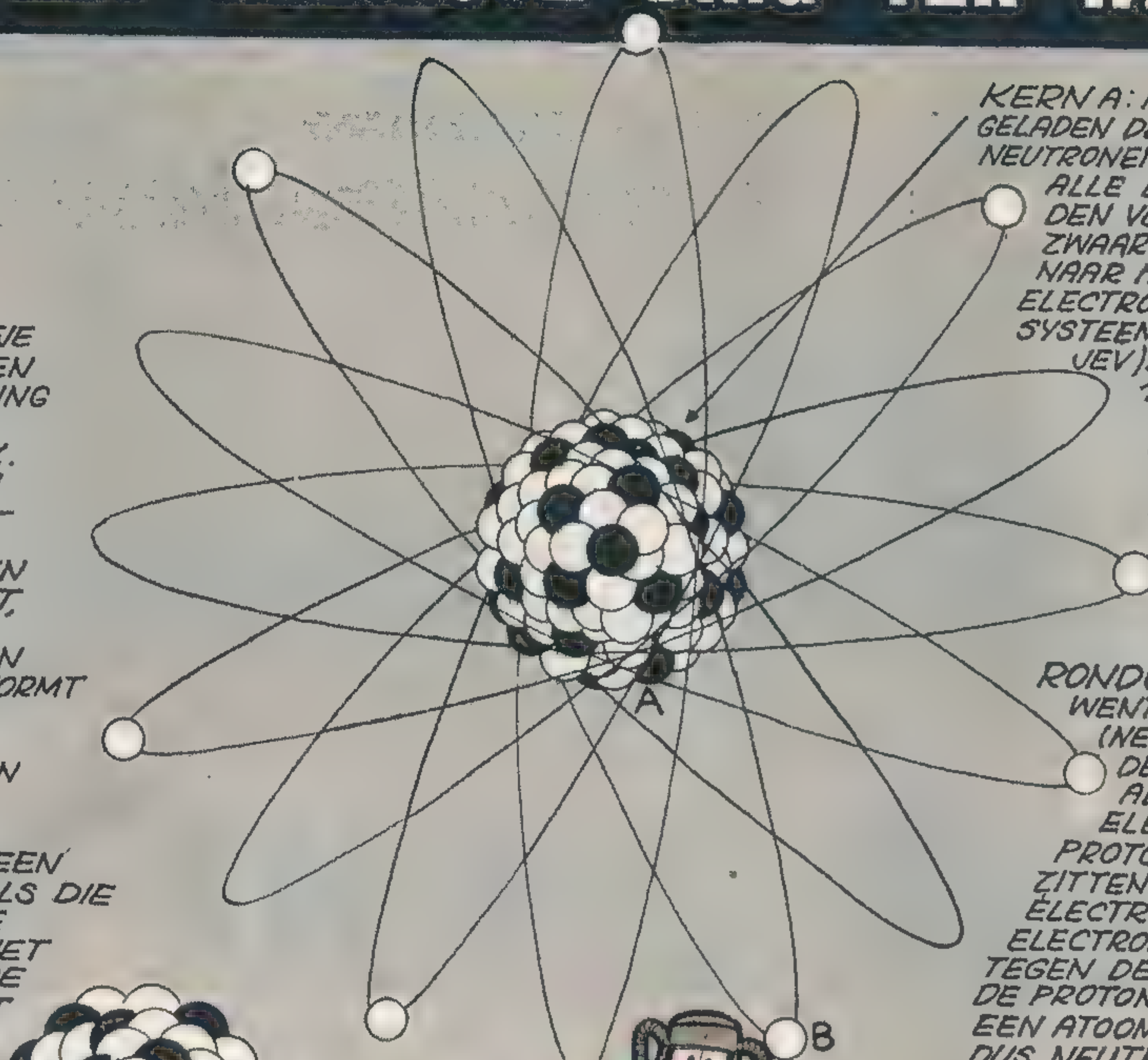
6.000.000.000 KM.

A (KERN)

(6 MILJARD KILOMETER)

(ELECTRON)

KERN A: PROTONEN (POSITIEF GELADEN DEELTJES) EN NEUTRONEN (ONGELADEN). ALLE ELEMENTEN WORDEN VOLGENS HUN ZWAARTE GERANGSCHIKT NAAR HET AANTAL ELECTRONEN (PERIODIEK SYSTEEM VAN MENDELEJEV). B.V. WATERSTOF: 1 PROTON. ZUURSTOF: 8 PROTONEN. URANIUM: 92 PROTONEN, ENZ.

RONDOM DE KERN WENTELN ELECTRONEN (NEGATIEF GELADEN DEELTJES). ER ZIJN ALTIJD EVENVEEL ELECTRONEN ALS ER PROTONEN IN DE KERN ZITTEN. DE NEGATIEVE ELECTRICITEIT VAN DE ELECTRONEN WEEGT OP TEGEN DE POSITIEVE VAN DE PROTONEN. EEN ATOOM IS ELECTRISCH DUS NEUTRAAL.

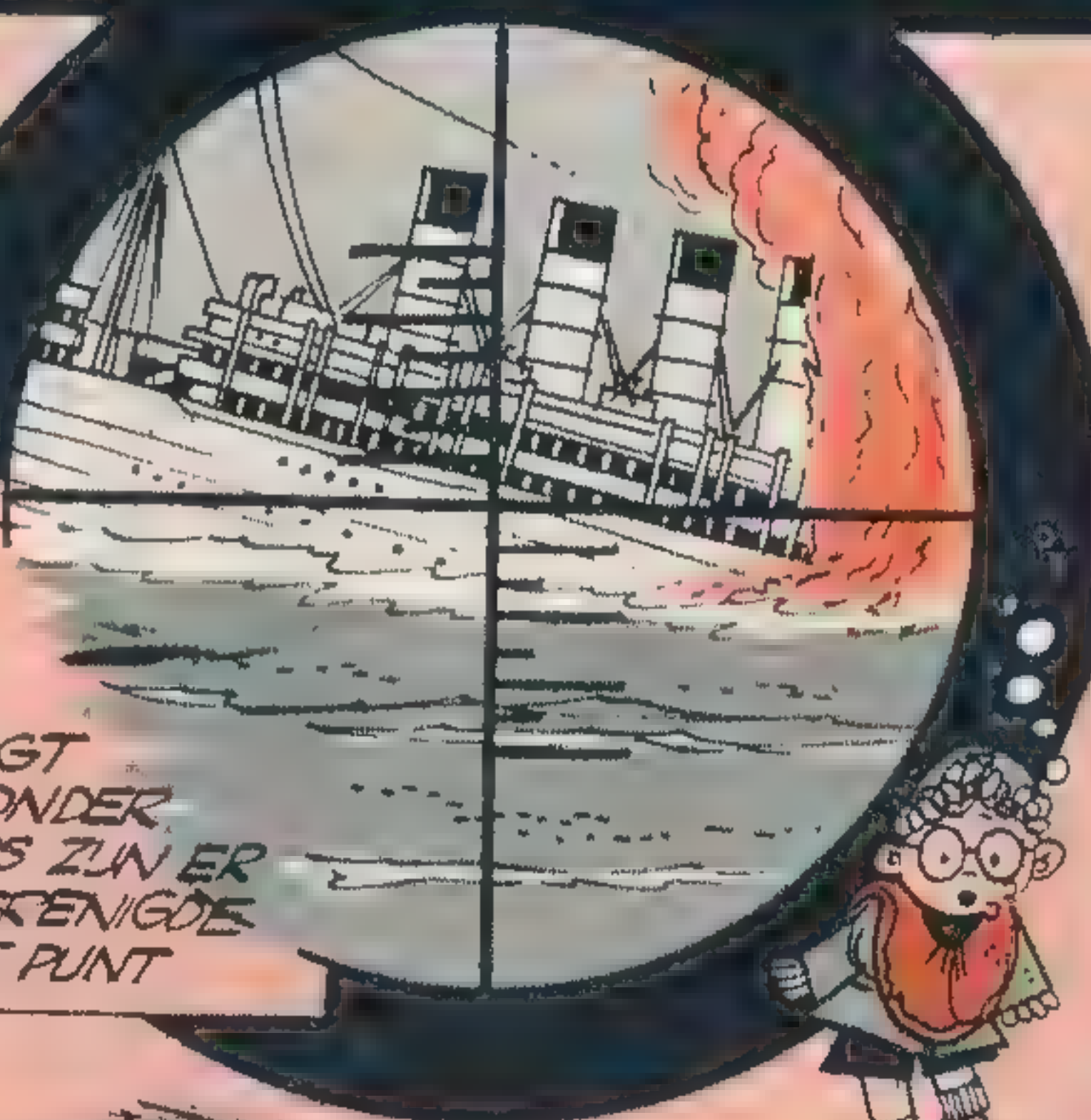
ALS JE SNUFFELTJE EEN VRAAG STELT, DOE ER DAN JE NAAM, ADRES EN FOTO BIJ.

KEN JE JE EIGEN EEUW?

MET DE GEBEURTENISSEN IN DEZE TWEEDE PERIODE VAN TIEN JAAR ZULLEN JULLIE ZEKER MEER VERTROUWD ZIJN. LATEN WE EENS ZIEN WAT DEZE TIJD DIE IN HET TEKEN VAN DE OORLOG STAAT, ONS TE VERTELLEN HEEFT.

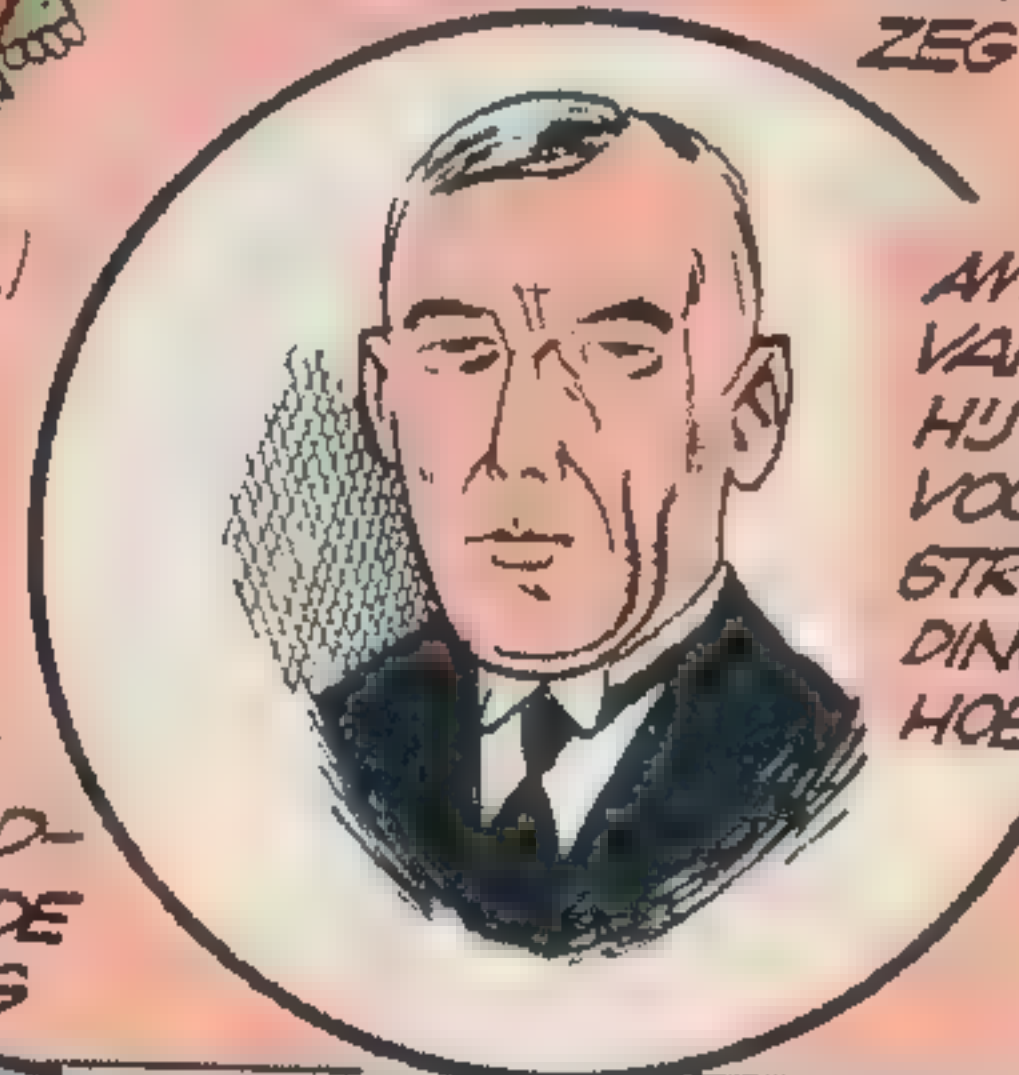
DE U 20, ONDER KAPITEIN SCHIEGER, TORPEDEERT DE ENGELSE MAILBOOT "LUSITANIA", EN BRENGT DEZE TOT ZINKEN. ONDER DE 1.198 SLACHTOFFERS ZIJN ER 118 AMERIKANEN. DE VERENIGDE STATEN STAAN OP HET PUNT DUITSLAND DE OORLOG TE VERKLAREN. AAN WELKE KUST GREEP DEZE EUVELDAAD PLAATS?

HIER WORDT GEWERKT AAN EEN NIEUW EUROPA. HET OUDE IS ZWAAR GEHAVEND UIT WERELD-OORLOG I GEKOMEN. EEN VAN DE GEALLIEERDEN ZAL HET VERDRAAG VAN VERSAILLES NOOIT ERKENNEN. WELK LAND IS DAT?

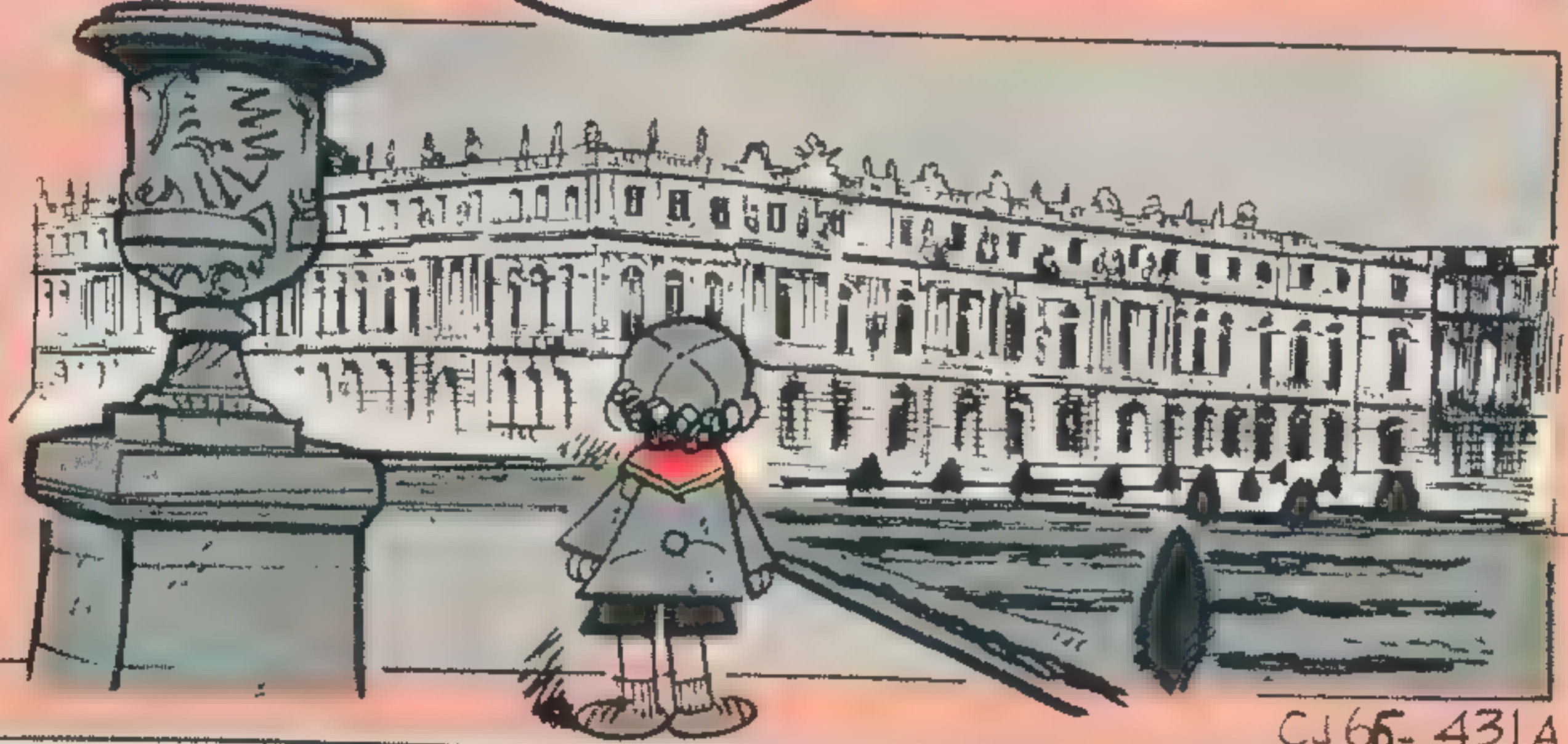

EEN ANDERE TIENDE NOVEMBER DAN ANDERS. IN DEZE WAGON, VERBODEN IN HET BOS VAN COMPIEGNE, WORDT DE WAPENSTILSTAND GETEKEND DIE DE EERSTE WERELDOORLOG BE-SLUIT. DEZE GEHEIME WAGON DIENDE TOT HOOFDKWARTIER VOOR...? ZEG JIJ HET MAAR...

AMUNDSEN, DE OVERWINNAAR VAN DE NOORDPOOL, WELKE HU EEN PAAR DAGEN VOOR ZIJN RECHTSTREEKSE MEEDINGER BEREIKEN ZOU. HOE HEET DEZE LAATSTE?

DEZE FRAAIE KOMET BEZORGEDE DE MENSCH EEN ONNOEMELIJKE SCHRIK. TOEN OP EEN 20STE MEI ONZE AARDE ZICH DOOR HET PUNTJE VAN ZIJN STAART HEEN BEWOOG. HOE HEETTE DIE STER?

CJ 65-431A

5 nieuwe en prachtige vlaggen!

In ieder pak RÉSILLE D'OR L'ALSACIENNE, vindt ge de vlag van een der kleinste landen van Europa. Die nieuwe en kostelijke vlaggen worden de juwelen van uw kollektie.

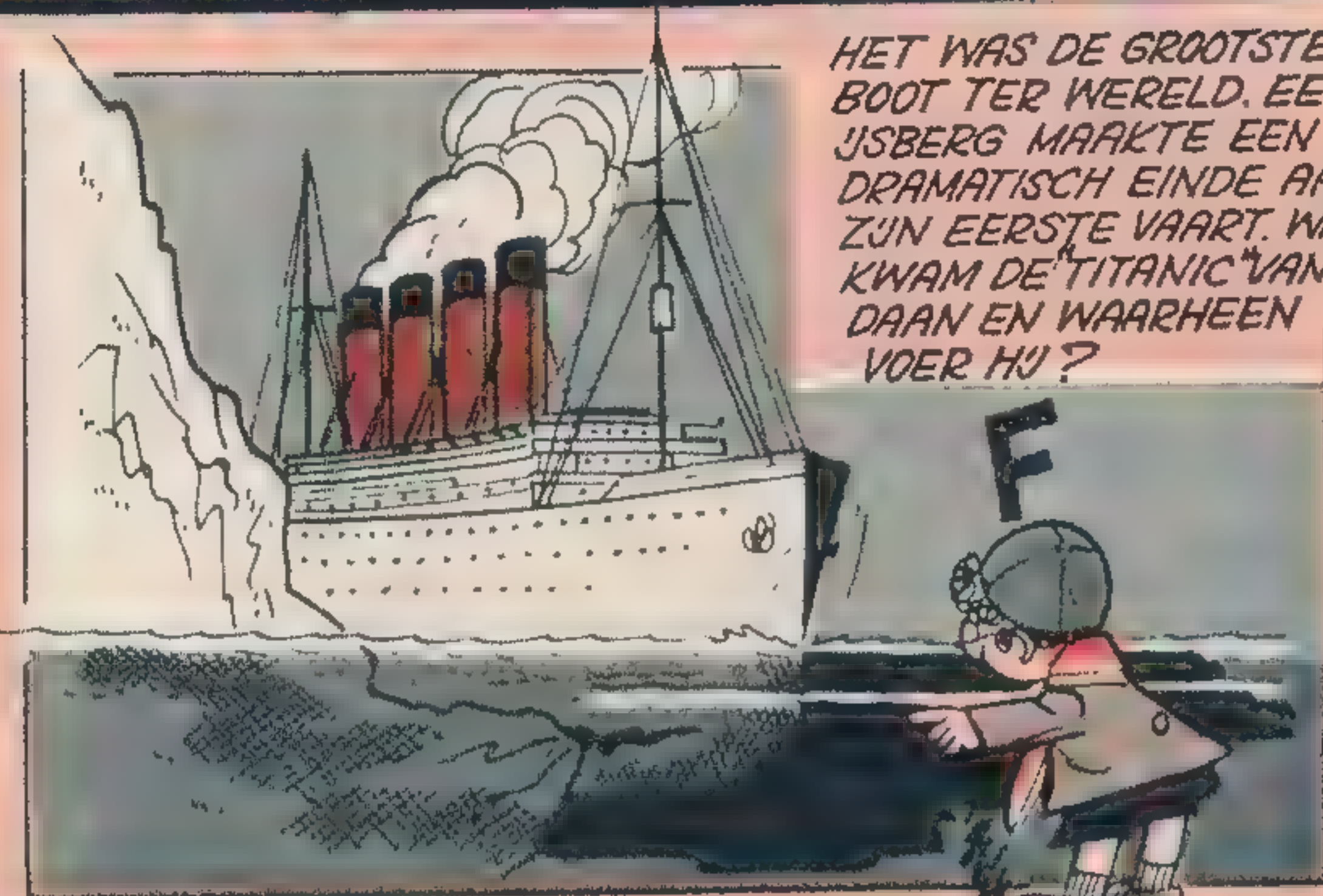
Loop gauw de prachtige kroon halen die ge op de rugzijde vindt van alle pakken KATTETONGEN en van CREPE D'ALSACE. Ge kunt er uw 5 nieuwe vlaggen op schikken. Ze bekroont uw kollektie!

EN IN "PETIT-EXQUIS" ZULT GE ALLE ANDERE VLAGGEN VAN EUROPA VINDEN.

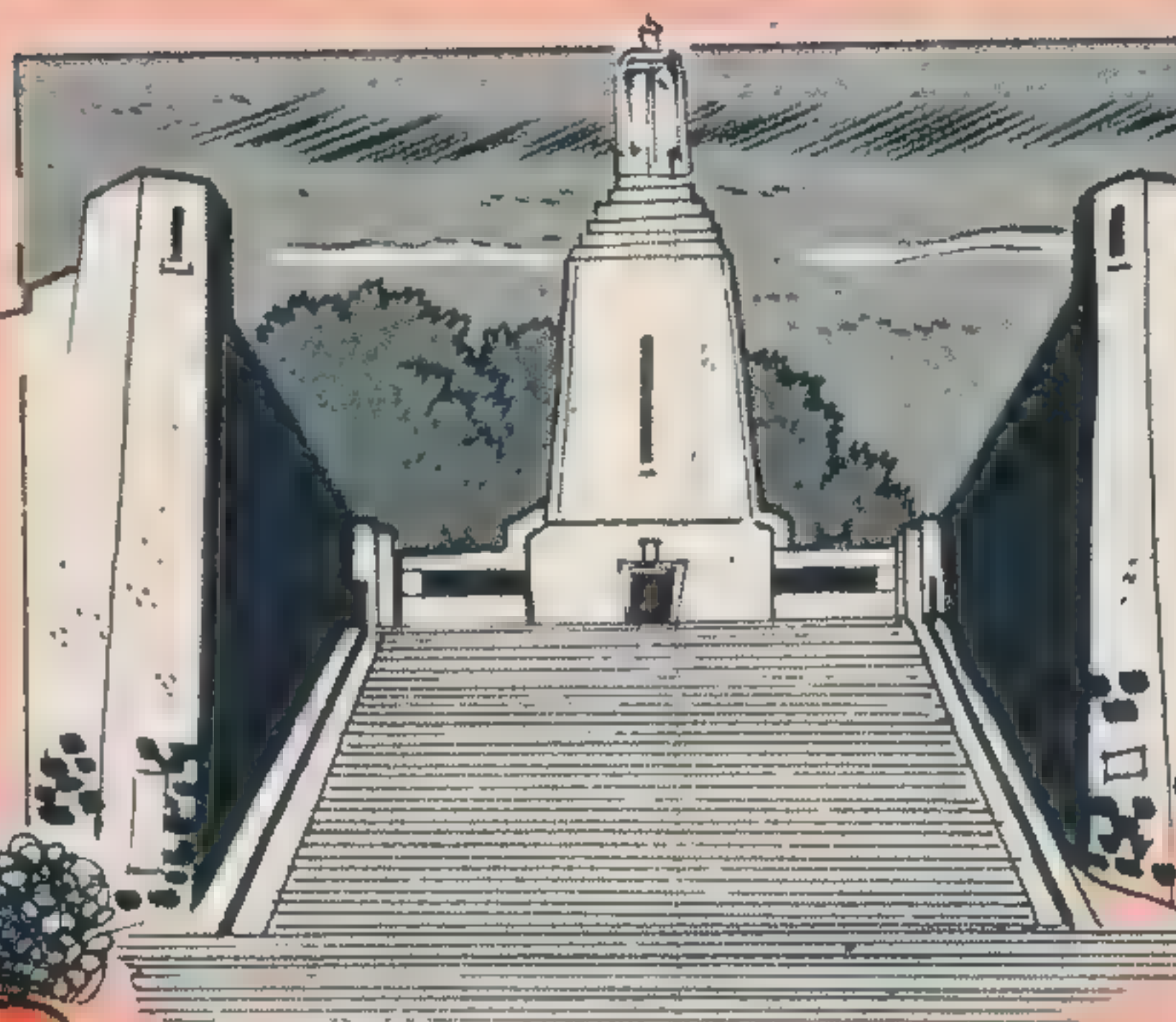

TWEEDE DECENNIUM : 1910-1920...

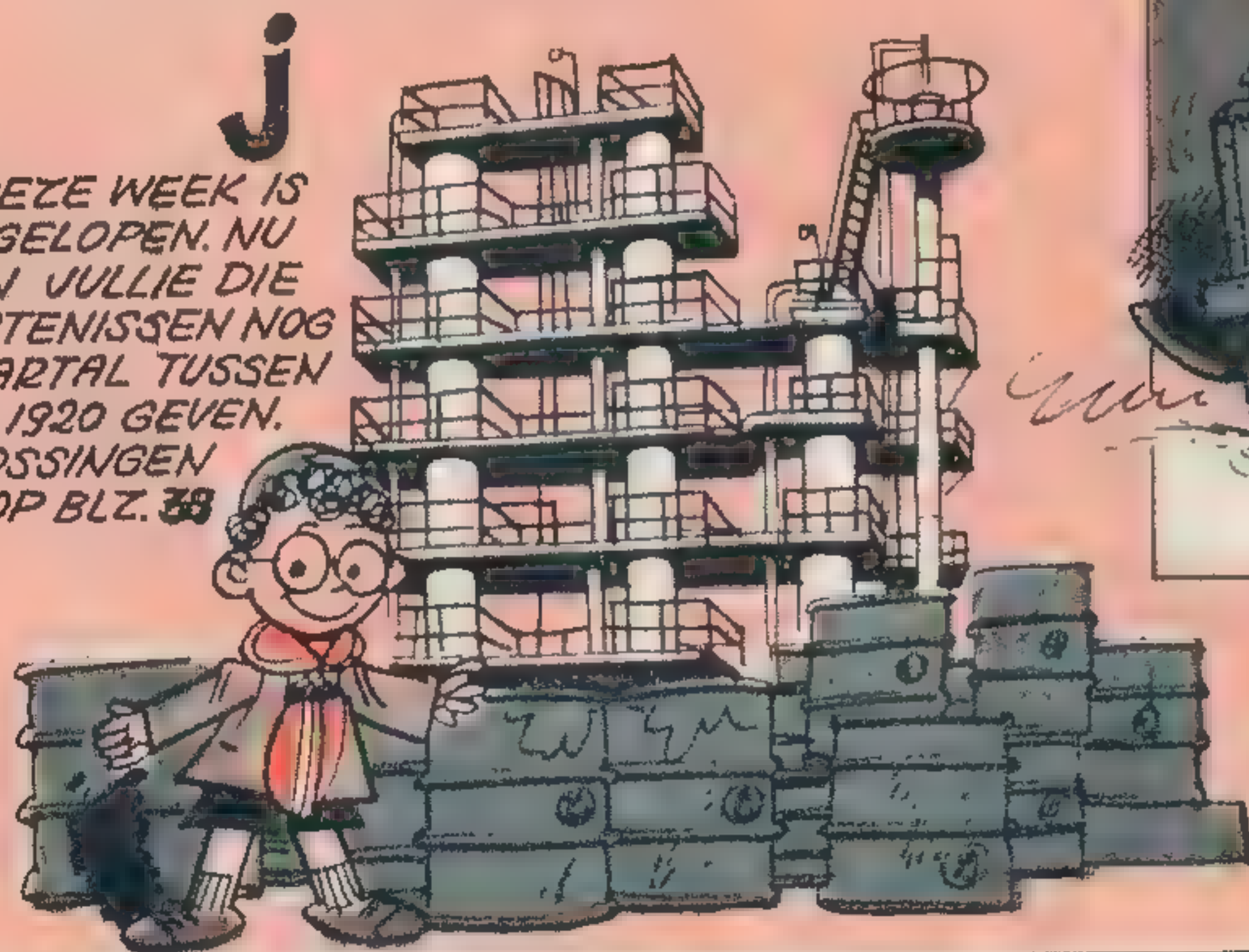
HET WAS DE GROOTSTE BOOT TER WERELD. EEN JSBERG MAakte EEN DRAMATISCH EINDE AAN ZIJN EERSTE VAART. WAAR KWAM DE TITANIC VAN-DAAN EN WAARHEEN VOER HIJ?

DAT JAAR WORDT EEN ONTDEKKING GEDAAN DIE EEN ENORME ECONOMISCHE BETEKENIS KRUGT. HET BETREFT HET "KRAKEN" VAN BENZINE, WAARDOOR ER VEEL MEER BRANDSTOF UIT RUWE AARDOLIE WORDT GEWONNEN DAN DOOR DISTILLATIE. IN WELK LAND IS DEZE UITVINDING GEDAAN?

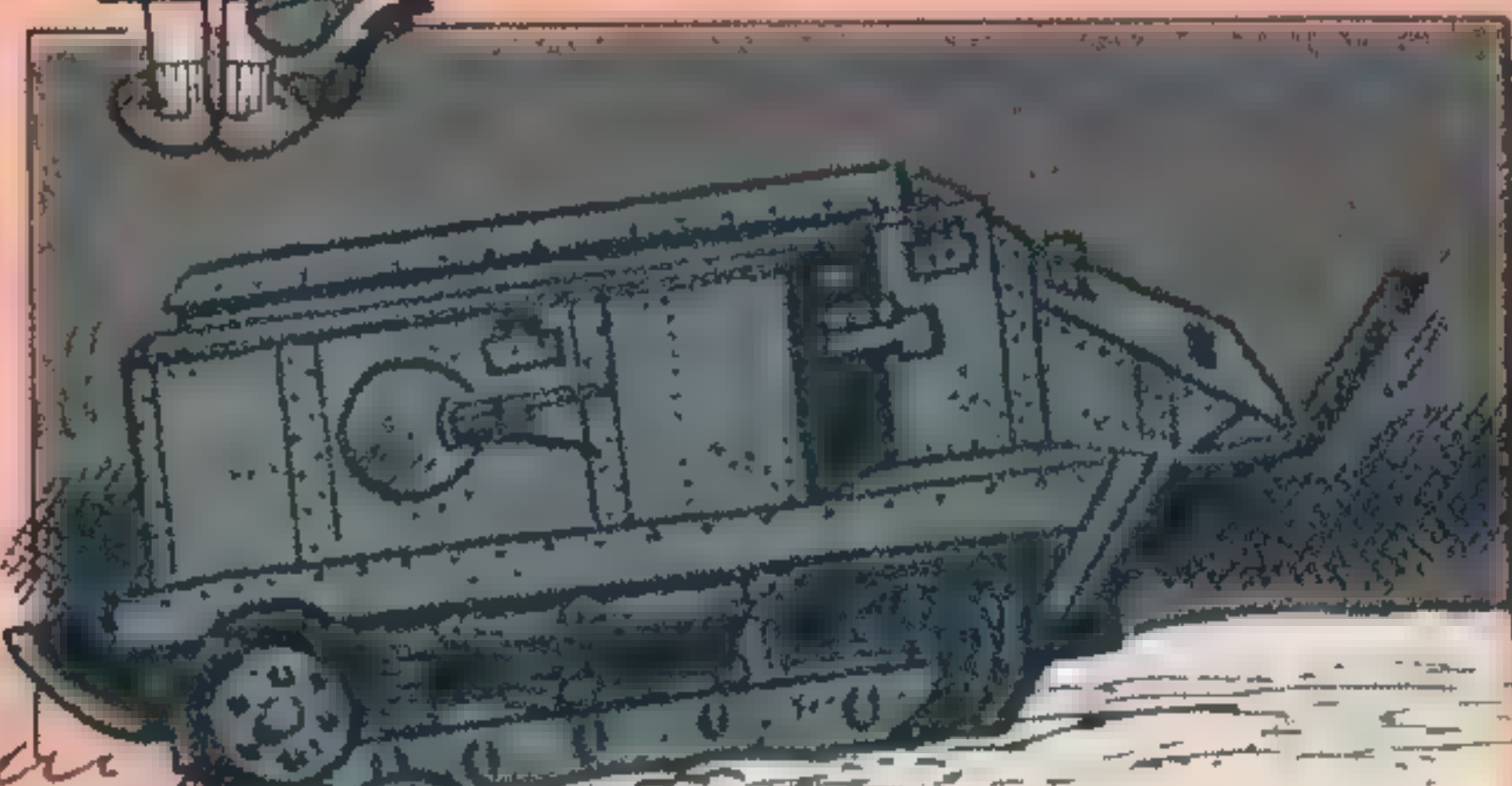

HIER WORDT VAN FEBRUARI TOT NOVEMBER EEN DER HEVIGSTE DUITSE OFFENSIEVEN UIT DE "GROTE OORLOG" TEGENGEGHOUWEN. WELKE BEVELHEBBER VOERT DE FRANSE TROEPEN BIJ VERDUN AAN?

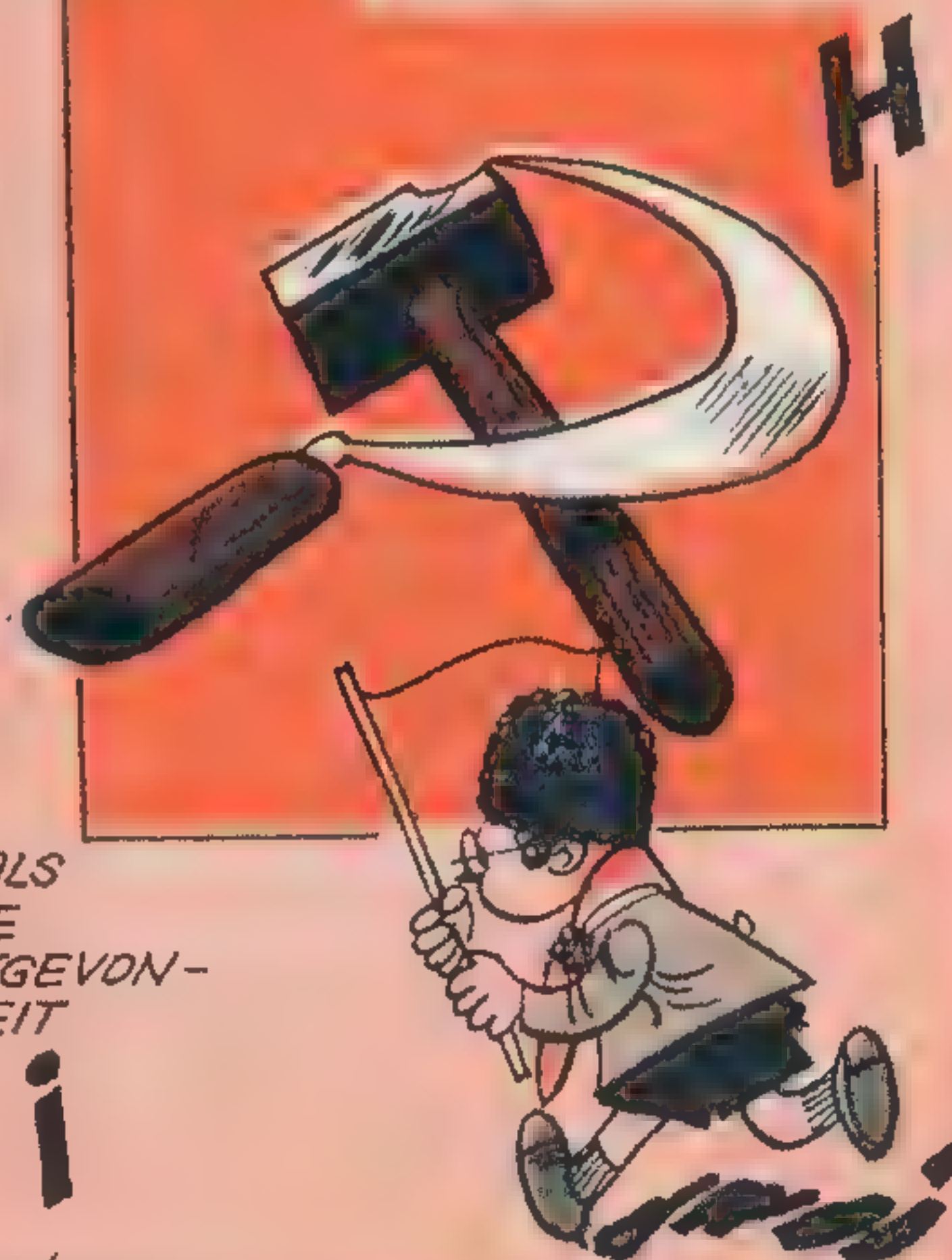
DE BOLSHJEWISTISCHE REVOLUTIE BREEKT IN RUSLAND UIT. DE TSAAR DOET AFSTAND EN WORDT GEVANGENGEZET. WIE STAAT AAN HET HOOFD DER OPROERLINGEN?

VOOR DEZE WEEK IS HET AFGELOPEN. NU MOETEN JULIE DIE GEBEURTENISSEN NOG EEN JAARTAL TUSSEN 1910 EN 1920 GEVEN. DE OPLOSSINGEN STAAN OP BLZ. 38

HIER IS EEN UITVINDING DIE ALS GEROPEN KOMT. EEN ZEKERE SWINTON HEEFT DE TANK UITGEVONDEN. VAN WELKE NATIONALITEIT WAS HIJ?

LEDDY PAARE
CARY PAARE. CJ65/431B.

1219, DE KEIZER LAAT EEN
GROOT TORNOOI HOUDEN IN WORMS.
ALLE JONGE RIDDERS VAN DE RINOEVERS
WILLEN ER LATEN ZIEN WAT ZE WAARD ZIJN.
WANT DE MOOIE BILHILDE, DOCHTER VAN
EEN GRAAF VAN WESTFALEN, ZAL
DE GOUDEN SIERP EN HAAR
HAND AAN DE OVER-
WINNAAR GEVEN...

WOLFSECK
WINT ALWEER!

Kotak

(1) EEN DER OUDSTE STEDEN
VAN DUITSLAND, 400 M. VAN DE
RIN, WELKE EERST LANGS DE
STADSMUREN VLOEIDE, GELE-
GEN IN DE VRUCHTBARE "WONNE-
GALL..."

DE GEDUCHTE
RIDDER VAN
WOLFSECK BE-
MINT IN STILTE
BILHILDE DIE HIJ
EENS IN HET PA-
LEIS VAN DE KEI-
ZER HEEFT GE-
ZIEN, MAAR TER-
WIL HIJ ENER-
ZIDS GEEN VREES
KENT, IS HIJ ANDER-
ZIDS DRIFTIG EN
WOEST VAN AARD
EN ONBEIJD...

DIE BRUUT ZAL HET
TOCH WINNEN!

DAN BEKLAAG IK
DE JONGE, LIEVE
GRAVIN...

OPGEFASST! DAAR STORT HIJ
HIJ WEER TOE ALS
EEN DOLLEMAN!

HU IS WINNAAR EN KOMT AL AANVAAT-
GEND ZIJN BELONING OPEISEN...

DE SIERP EN DE GRA-
VIN ZIJN MÜN.

... ALS EENSKLAPS...

WOLFSECK VERPLETTERT
WEER ZIJN VJANDEN STUK
VOOR STUK...

RIDDER

DE TROMPETTEN SCHALLEN...

EEN ONBEKENDE RIDDER TREEDT IN HET KRUT...

IK WIL STRIDEN!

HEBT GIJ GEEN SCHILD? ZEG EERST WIE GE ZIJT, EDELE VREEMDELING?

DEZE LICHT ZIJN VI-ZIER OP EN WORDT HERKEND...

TERUG VAN DE KRUISTOCHT EN DI-RECT TOEGESNELD!

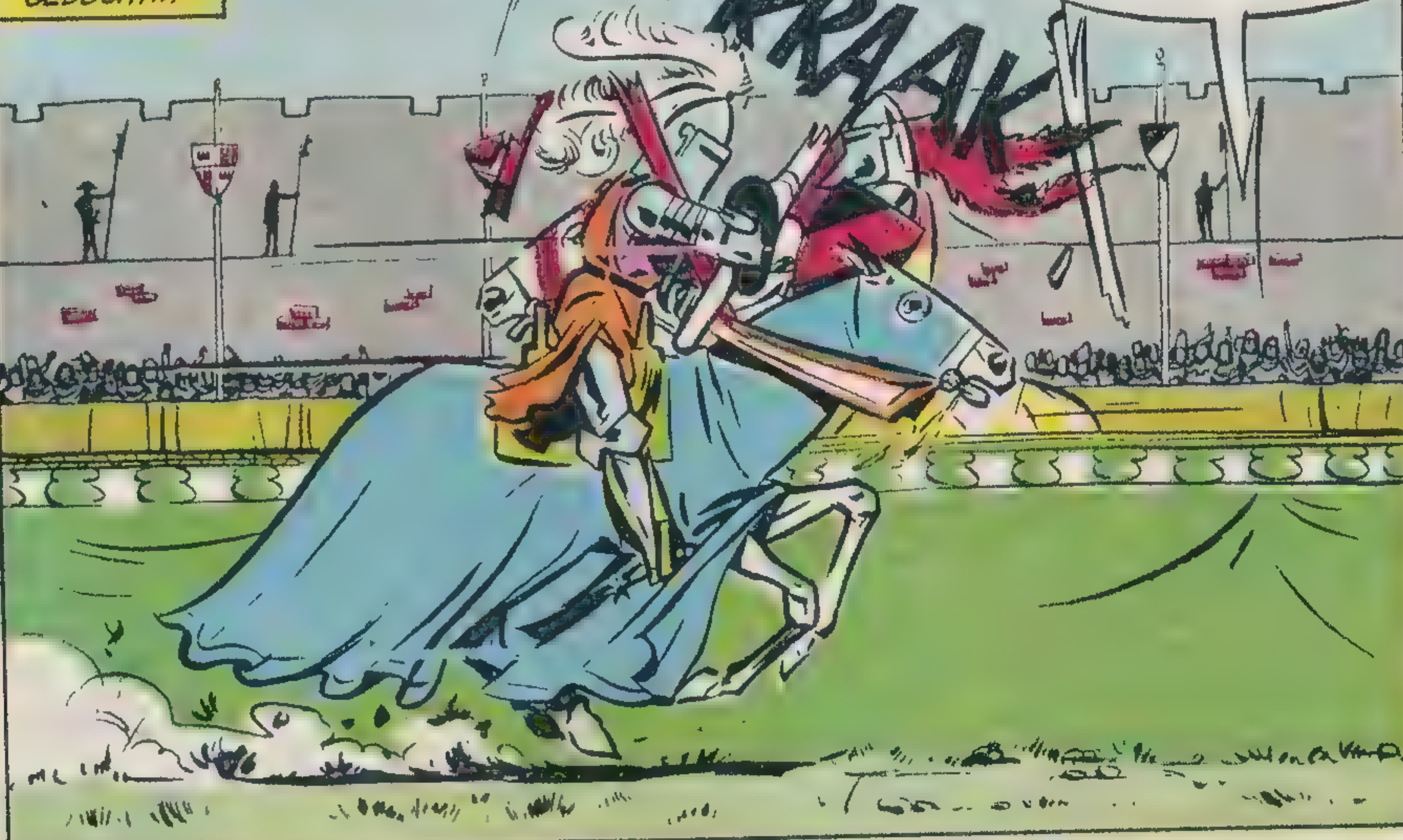
WARTENBERG!

DEZE EDELYMAN MET ZIJN NOBEL, MILD KARAK-TER IS DE MEEST GELIEFDE VAN ALLE RIDDERS...

ZIJN WENS WORDT DIRECT INGEWILLIGD. WOLFSECK TREEDT METEEN WEER IN HET STRIDPERK OM DIE NIEUWE TEGEN-stander TE BEVECH-TEN. WELDRA STOR-MEN ZE ONSTUIMIG OP ELKAAR IN.

DE BOTSING IS GEDUCHT...

DE LANSEN ZIJN ALLE BEI GEBROKEN!

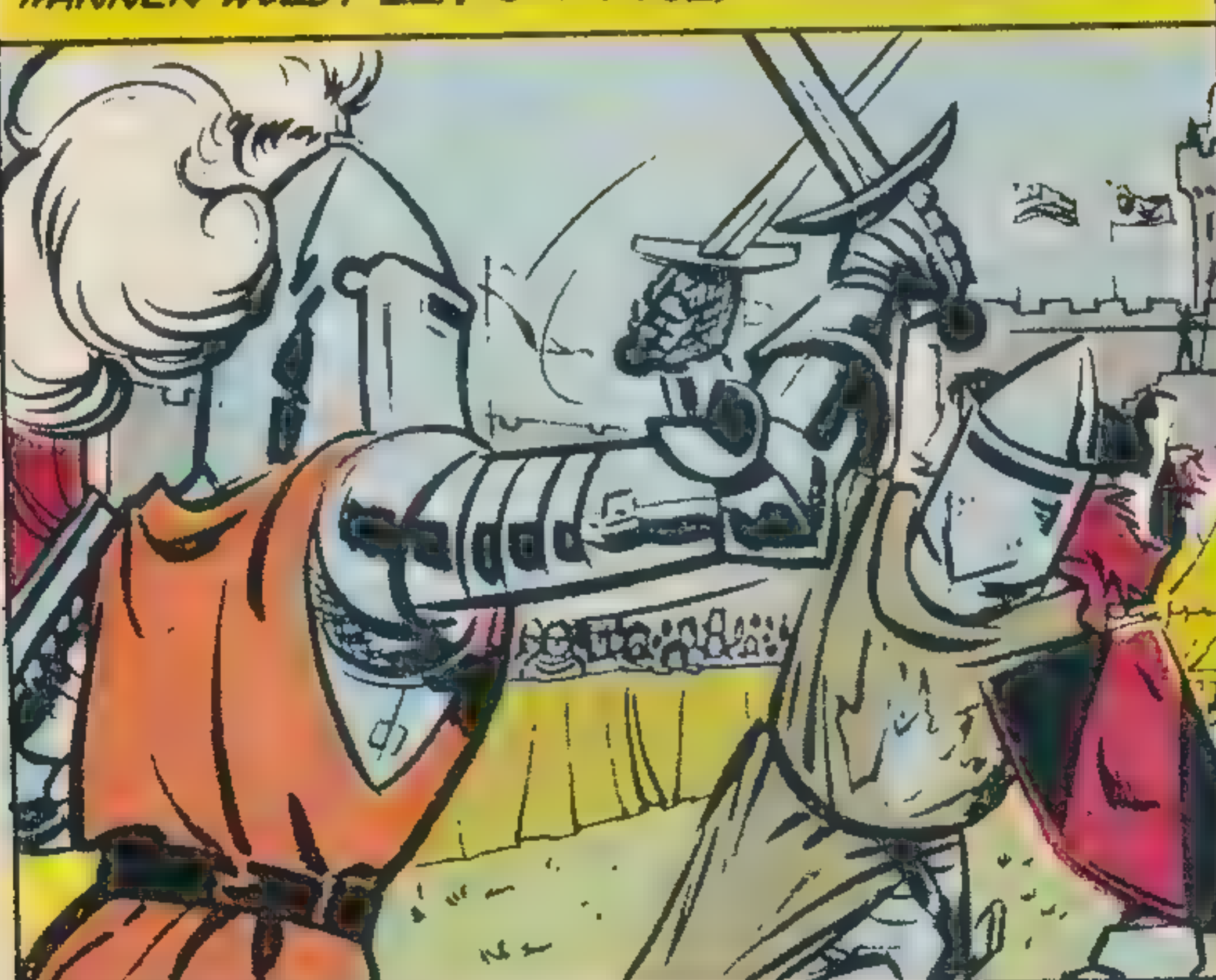
GEEN VAN BEIDEN BRENGT DE ANDER TEN VAL...

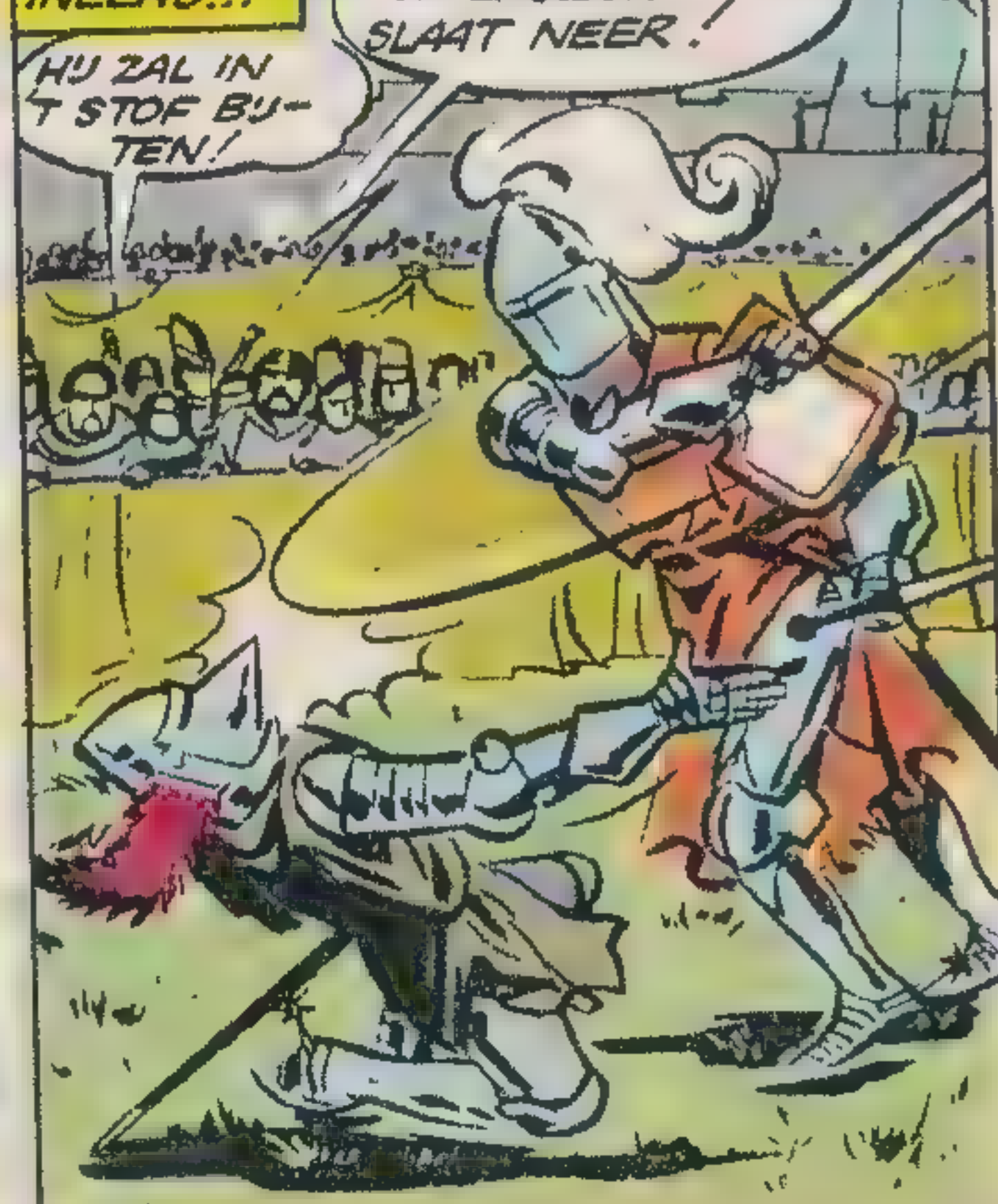
AFTUGEN!

NU MET HET ZWAARD!

HET DUEL GAAT VERDER OP HET ZWAARD. TUSSEN DE MANNEN WOEDT EEN GRIMMIGE, ONGENADIGE STRID...

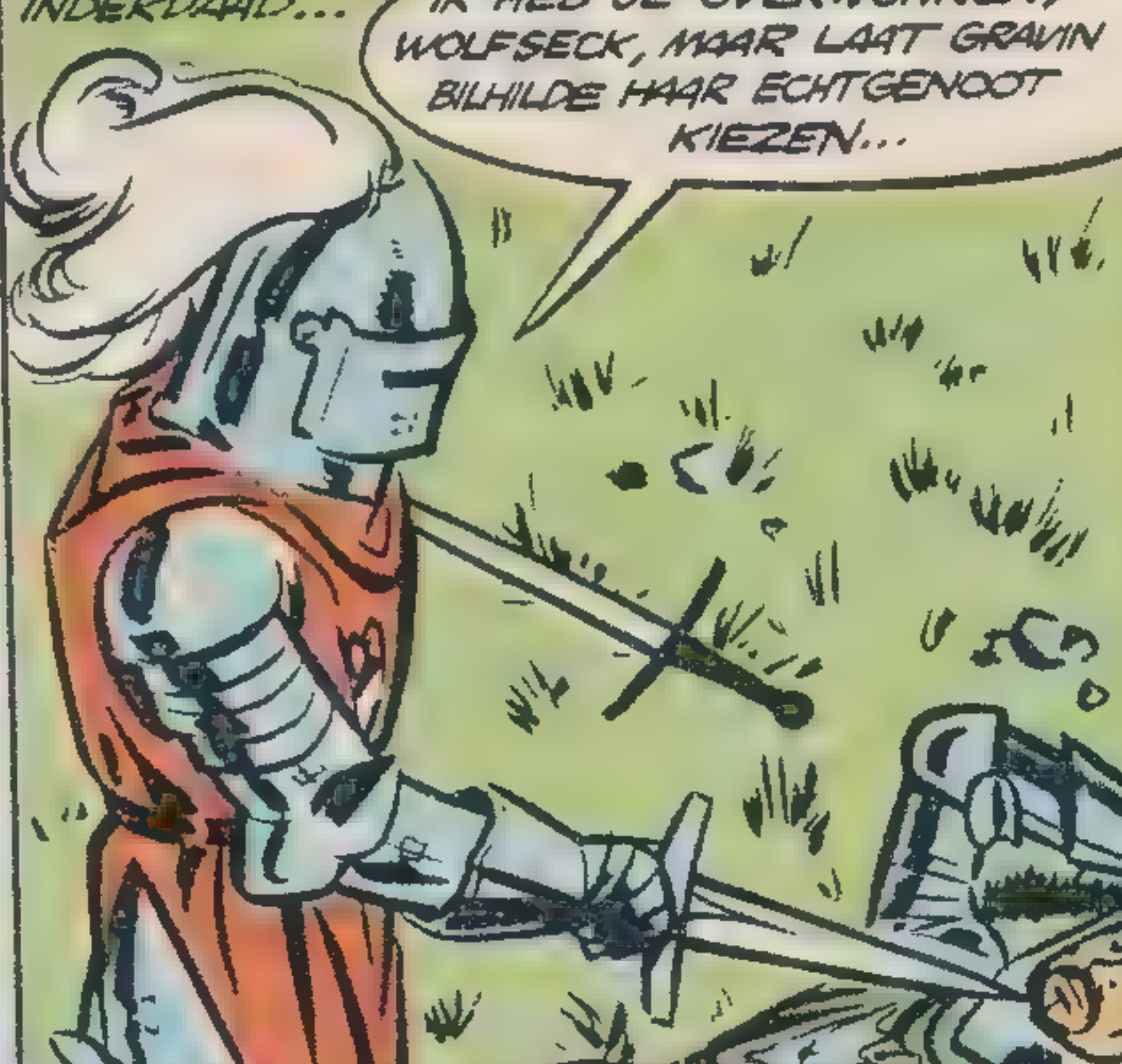
INEENS...

WOLFSECK Slaat NEER!

HU ZAL IN 'T STOF BU-TEN!

INDERDAAD...

IK HEB JE OVERWONNEN, WOLFSECK, MAAR LAAT GRAVIN BILHILDE HAAR ECHTGENOOT KIEZEN...

HET PUBLIEK JUICHT ALS EEN RAZENDE...

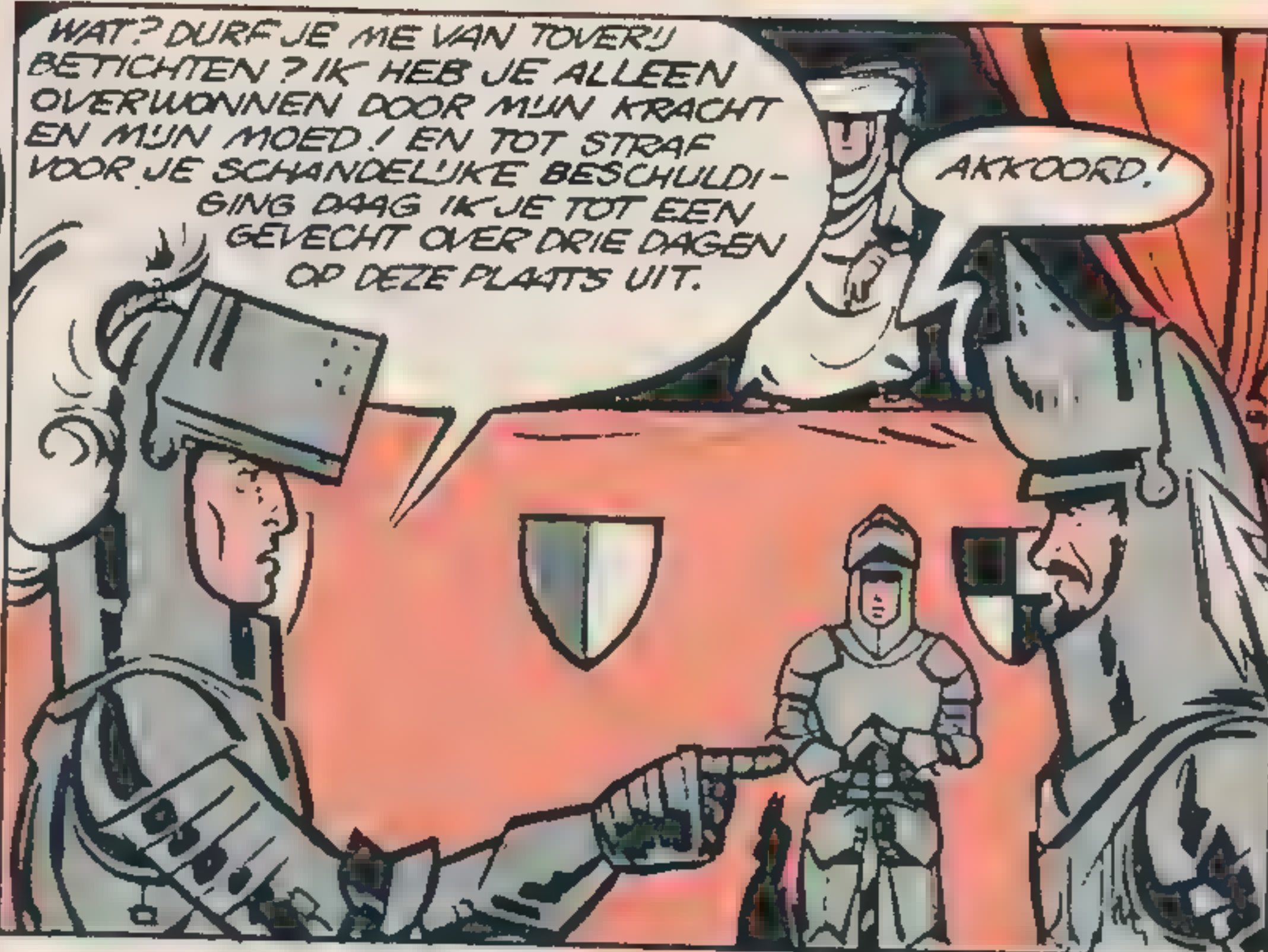
Vervolg

DE SPANNENDE VERHALEN VAN OOM WIM

WOLFSECK KOMT WOEDEND WEER OP DE BEEN.

JE ZOU MI NIET OVERWONNEN HEBBEN, ALS JE GEEN ZWARTE KUNST HAD GEBRUIKT. EEN TOVERMIDDEL UIT HET OOSTEN. JE BENT MAAR EEN GEMENE TOVENAAR.

WAT? DURF JE MI VAN TOVERJ BETICHTEN? IK HEB JE ALLEEN OVERWONNEN DOOR MIJN KRACHT EN MIJN MOED! EN TOT STRAF VOOR JE SCHANDELIJKE BESCHULDIGING DAAG IK JE TOT EEN GEVECHT OVER DRIE DAGEN OP DEZE PLAATS UIT.

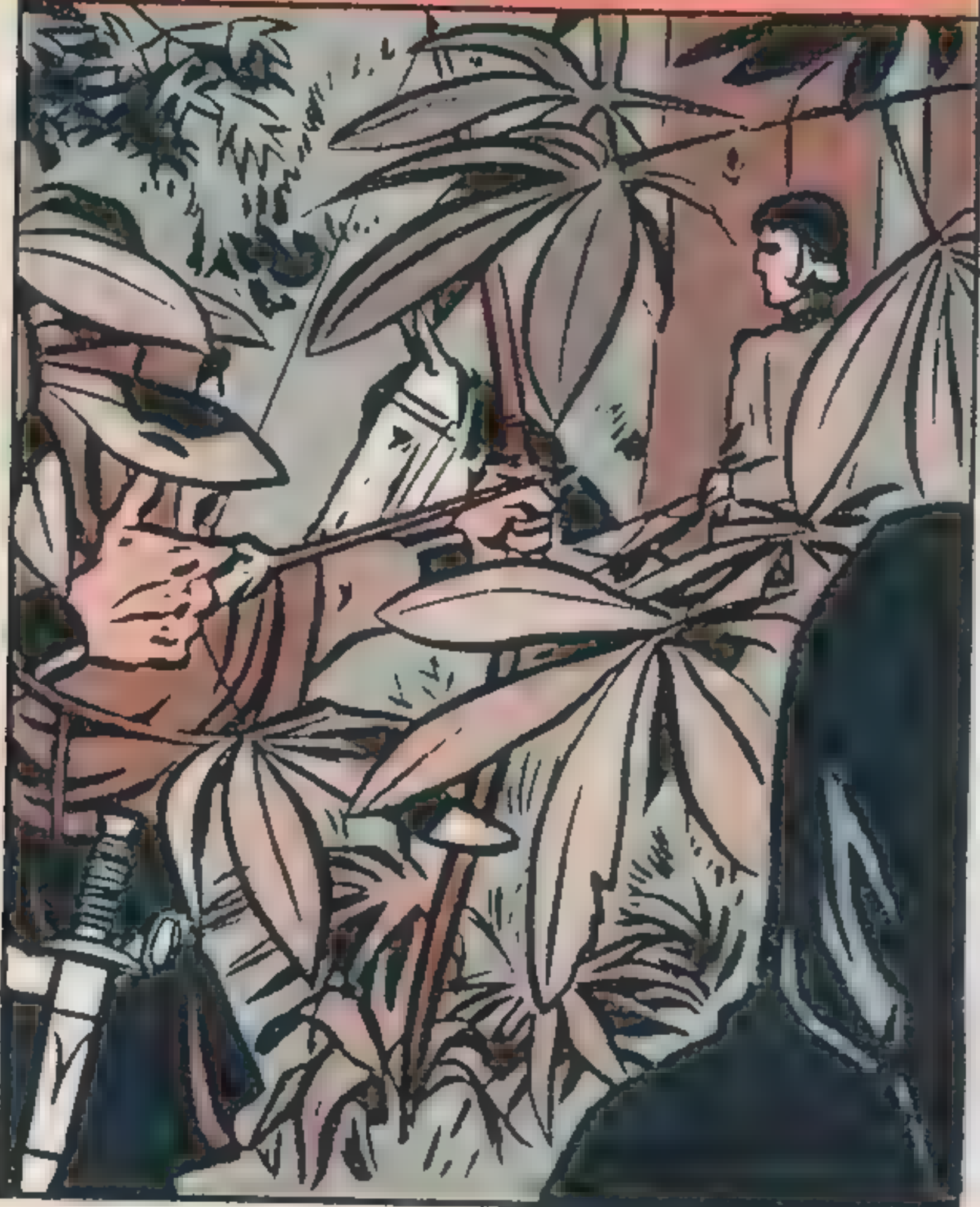
AKKOORD!

MAAR DE VOLGENDE DAG, TERWIJL WARTENBERG DOOR HET BOS RONDOM ZIJN SLOT RUJDT

DAAR KOMT IE!

EN EEN RIJL DOOR EEN ONZICHTBARE HAND...

ARGESCHOTEN...

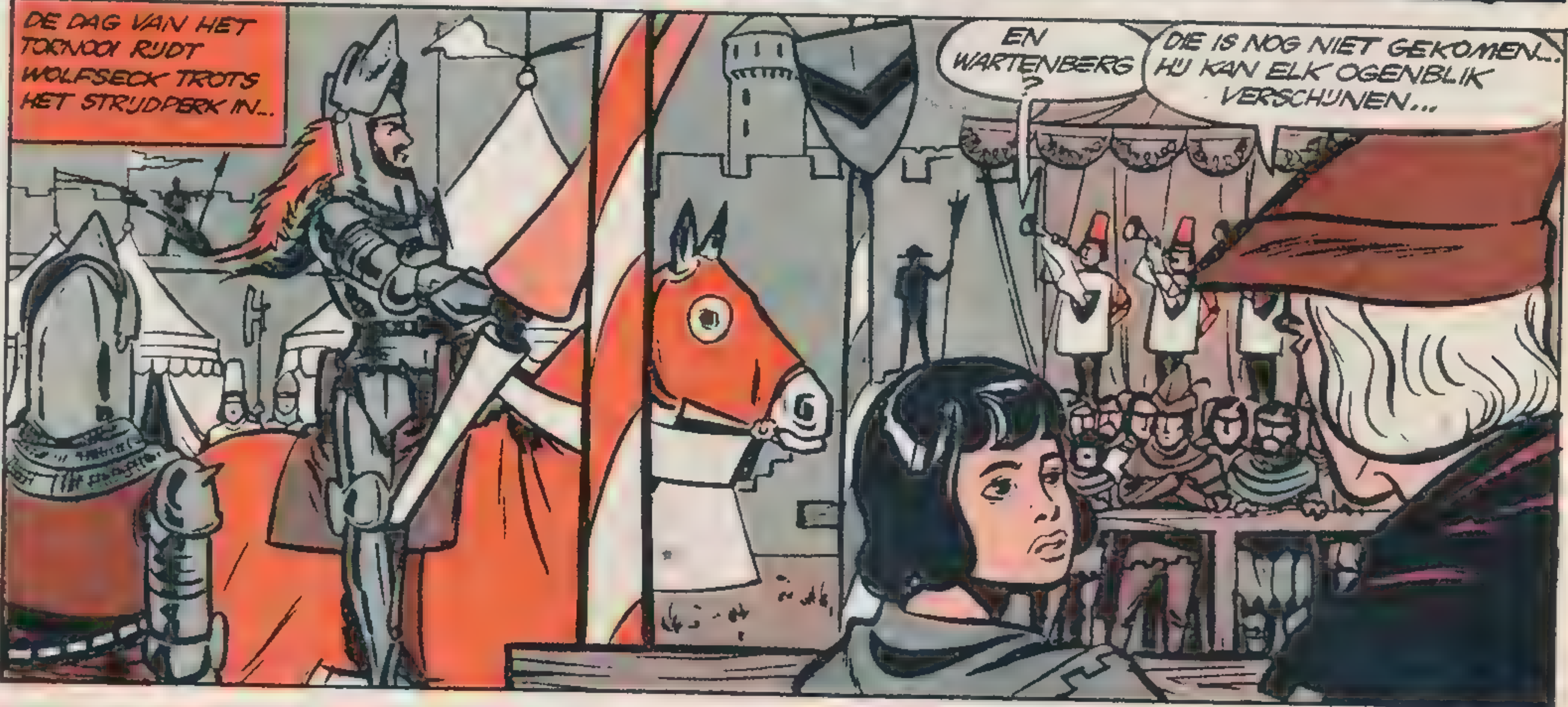
AH!

NEEM JE DOLK EN GA HEM AFMAKEN. DAARNA VLUCHTEN. DE WOLVEN ZULLEN ZICH OVER HEM ONTFERMEN...

EN KORT DAARNA...

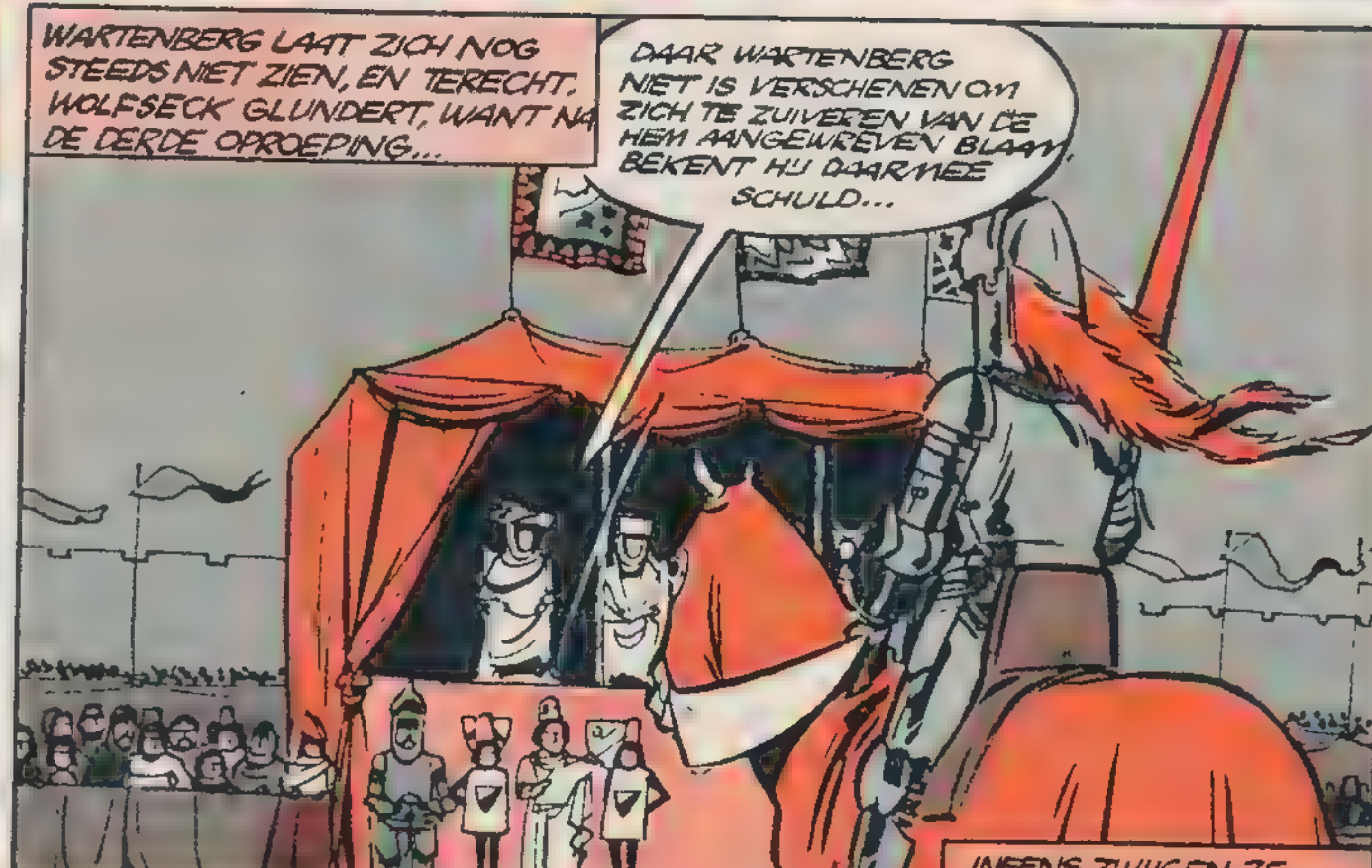
DE DAG VAN HET TORNOOI RUJDT WOLFSECK TROTS HET STRIDPERK IN...

EN WARTENBERG? DIE IS NOG NIET GEKOMEN... HIJ KAN ELK OGENBLIK VERSCHIJNEN...

DE TIJD VERSTRIJKT. WARTENBERG KOMT NIET. DE RECHTERS DOEN HUN EERSTE, GEBRUIKELIJKE OPROEP...

WIJ, RECHTERS VAN HET TE WORMS GEHOUDEN TORNOOI, ROEPEN RIDDER VAN WARTENBERG OP VOOR DE STRID...

WARTENBERG LAAT ZICH NOG STEEDS NIET ZIEN, EN TERECHT. WOLFSECK GLUNDERT, WANT NA DE DERDE OPROEPING...

DAAR WARTENBERG NIET IS VERSCHENEN OM ZICH TE ZUIVEREN VAN DE HEM AANGEWREVEN BLAAM, BEKENT HIJ DAAR NEE SCHULD...

INEENS ZWIJGEN ZE...

DE TROMPETTEN HEBBEN GESCHALD. HET HEK GAAT OPEN...

DE ZWARTE RIDDER

EEN ONBEKENDE RIDDER STUIFT HET STRUDPERK IN...

ZWART IS
ZIJN HARNAS...

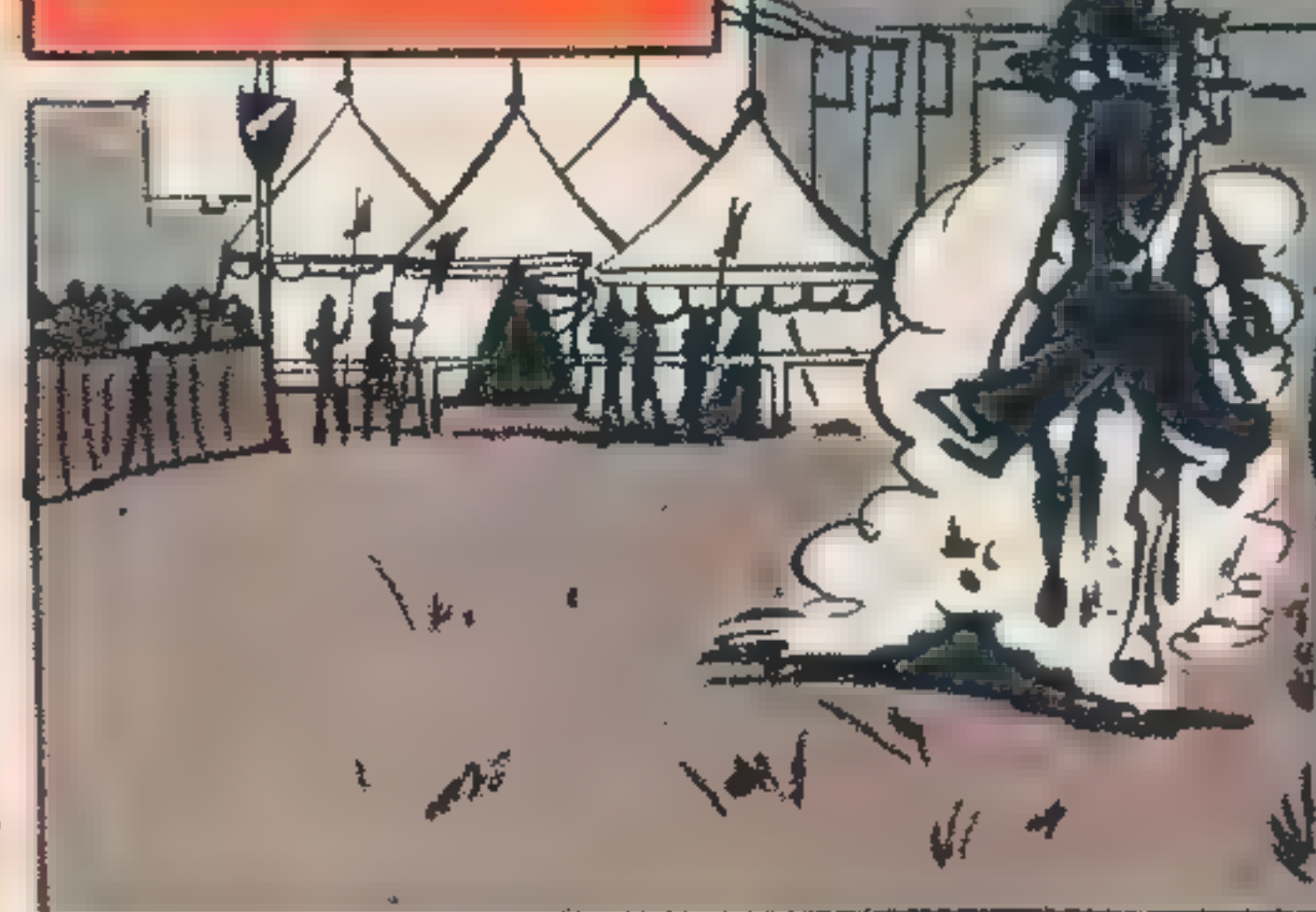
ZWART IS
ZIJN HELM...

ZWART OOK
ZIJN RIDDER...

BIJ HET ZIEN VAN DIE VREEMDE,
GEHEIMZINNIGE NIEUWELING
WORDT WOLFSECK DOOR EEN
PANISCHE ANGST BEVANGEN.

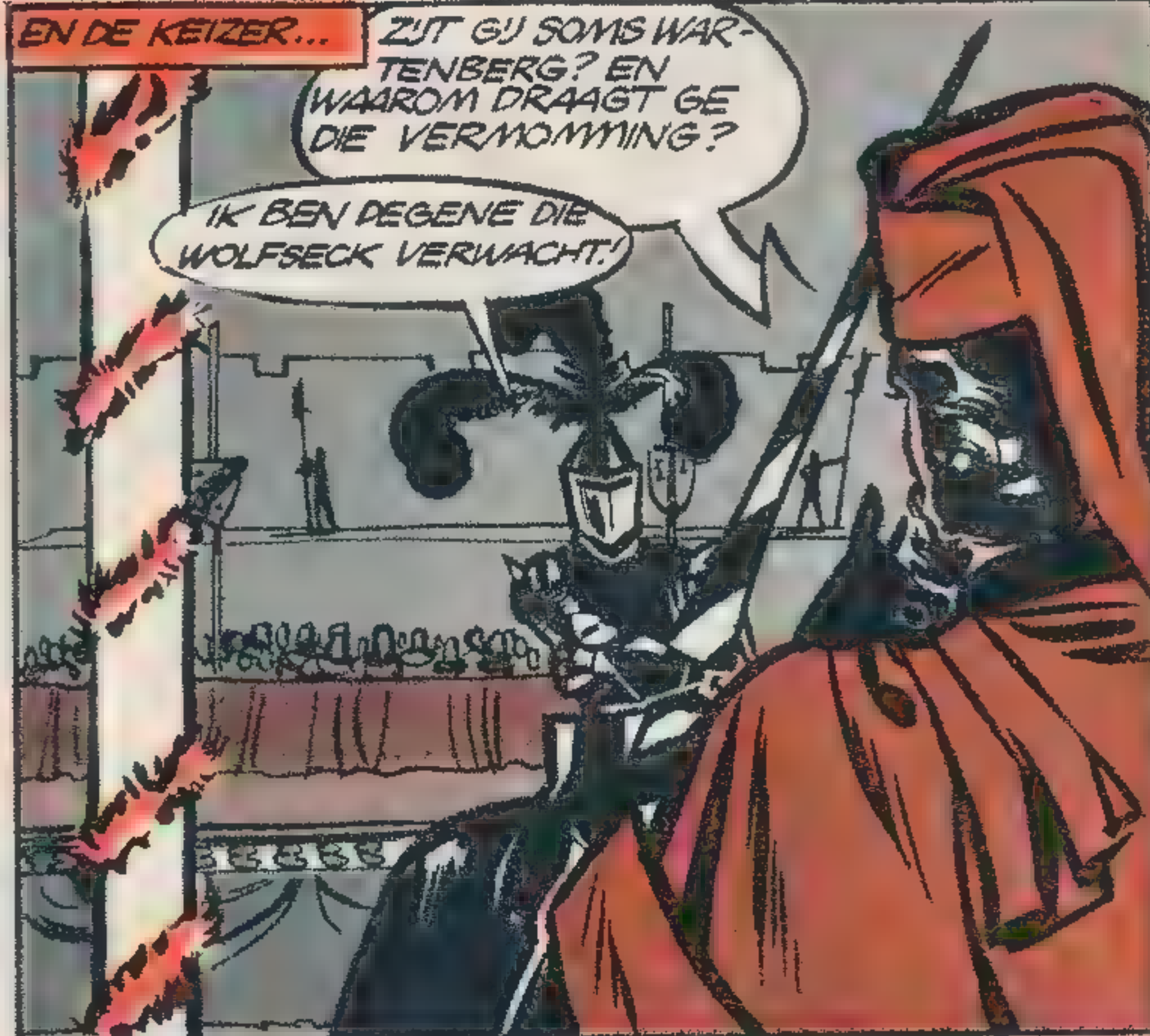
WOLFSECK WIL DE
STRUD ONTWIJ-
KEN, MAAR HIJ MOET
HEM WEL AANVAAR-
DEN. HIJ RUDT OP
ZIJN VUURD AF.

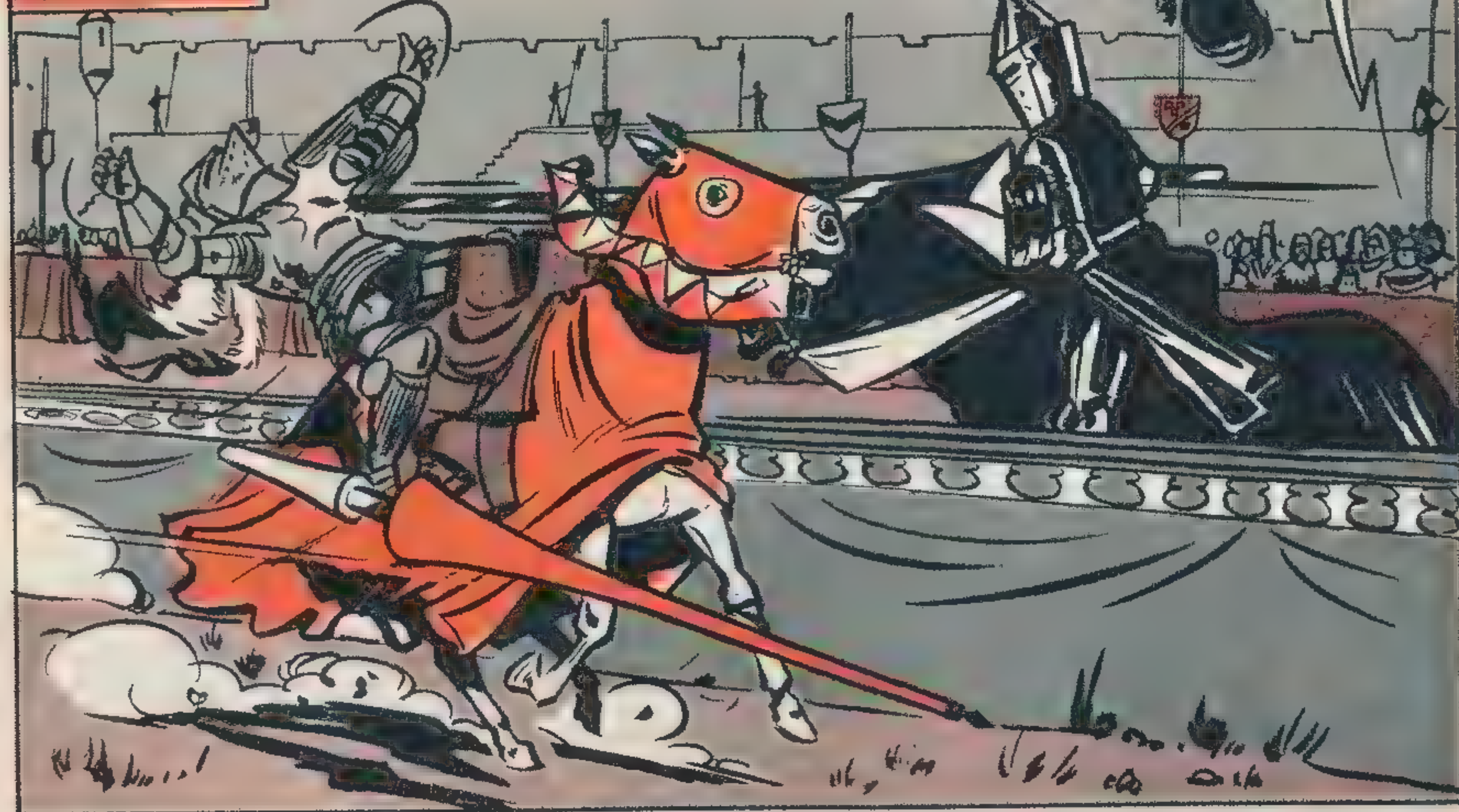
EN DE KEIZER...

ZIJT GIJ SOMS WAR-
TENBERG? EN
WAAROM DRAAGT GE
DIE VERMOMMING?

IK BEN DEGENE DIE
WOLFSECK VERWACHT!

AL BIJ DE EERSTE
BOTSING VELD DE
ZWARTE RIDDER
HEM NEER...

WOLFSECK
VALT!

HU ROLT TER AARDE EN IEDEREEN SCHIET TOE
OM HEM TE HELPEN...

GEWOND!

DE LANS IS DOOR ZIJN
HARNAS GEGAAN EN HEEFT
ZIJN HART DOORBOORD.

OP DEZELFDE PLAATS
WAAR MIJN DIJ
WARTENBERG HEEFT
GETROFFEN... JA, WANT
IK HEB WARTEN-
BERG GEDOOD...

GRUWELUK!
MAAR WIE
IS DAN DIE
RIDDER? WAAR
IS IE?

EN TERWIL WOLFSECK NA ZIJN BIECHT DE GEEST GEEFT...

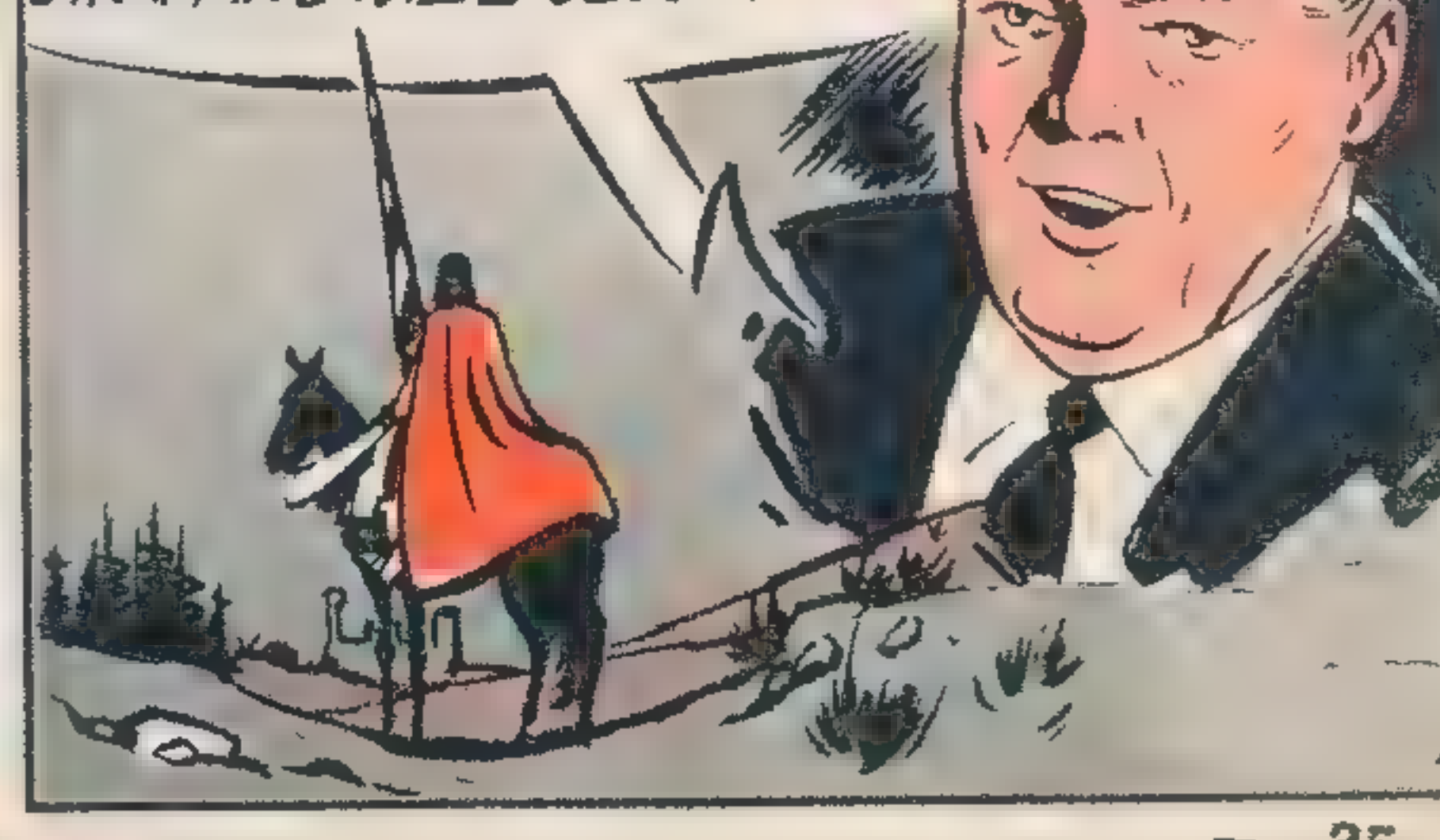
HU IS WEG!

VANWAAR
KWAM HIJ?

ZOEK OVERAL NAAR DE
ZWARTE WREKER!

DAT WEET
NIEMAND...

MAAR HET MOCHT NIET BATEN, GEEN
MENS HEEFT HEM OIT WEERGEZIEN. WIE
WAS HIJ? VOLGENS DE MENSEN UIT DIE
TIJD EEN GEEST UIT DE ANDERE WERELD.
WIJ KUNNEN AANNEEMEN DAT
HIJ NIEMAND ANDERS WAS
DAN EEN MEDEKRUISVAARDER
VAN WARTENBERG, DIE HET LI-
CHAAM VAN ZIJN VRIEND HAD
GEVONDEN EN DE MOORDENAR
EEN OPZIENBARENDE AF-
STRAFFING WILDE GEVEN.

Misschien hebben sommigen van jullie nog nooit op een wandeling in het bos de mooie eekhoorn ontmoet. Hij is zwart of roodbruin, kruipt razendsnel in de top van een boom en krenkt zo vlug met zijn sissende gespuw de voorbijgangers die hem storen. Maar zelfs die uitzonderingen onder jullie — die waarschijnlijk hoogst zeldzaam zijn, zo'n algemeen bekende figuur is de eekhoorn — hebben toch zeker wel eens van het tapijt van dennenaalden pijnappels opgeraapt waarvan bijna alle schubben aangevreten waren, zodat er van die vrucht niets over was dan een mager, ruig steeltje. Dat betekent dat de eekhoorn hier is geweest en zich te goed heeft gedaan; aan denne- en sparreappels voegt hij als hij kan graag hazelnootjes, grotere noten, bottels van loofbomen, eikels, beukenootjes en paddestoelen toe... en ongelukkig genoeg maar al te vaak vogeleitjes die hij uit het nest heeft gehaald en zelfs pasgeboren vogeltjes.

Zoveel moeite voor niets!

De eekhoorn is grappig om aan te zien als hij met zijn snijtandjes een nootje kraakt dat hij stevig tussen zijn voorpootjes geklemd houdt. Je zou hem heus niet kunnen verwijten dat hij belangrijke schade aanricht als hij niet de ellendige gewoonte had een voorraad aan te leggen. Als de winter op komst is, begint onze « Spip » rusteloos te worden. Op dit ogenblik heeft hij 't drukst: hij gaat overal stropen en verstopt in kuilen, in holle bomen onder mos en dennenaalden zowel als achter zware stenen bergen plantaardige levensmiddelen; nootjes, enz... met het oog op het boze jaargetij.

Wel, nu mag je me geloven of niet, maar al die waardevolle schuilhoekjes, al dat werk, al dat eten dat het knaagdier tussen twee overwinteringstijden in hoopt te verorberen, is verloren, onherroepelijk verloren. « Spip » vindt namelijk nooit de plaats terug waar die schatten liggen.

's Winters houdt hij zijn winterslaap.

die heel wat lichter is dan bijvoorbeeld die van de marmot en dikwijls onderbroken door stiekeme expedities in de sneeuw, die hij vlug beëindigt om naar de koesterende warmte van zijn nest terug te keren.

Wie ben je eigenlijk, Spip?

De eekhoorn heet in het Latijn « Sciurus », welk woord gevormd is uit « SKIA » (schaduw) en « OERA » (staart). De Franse naam « écureuil » en de Engelse « squirrel » stammen van de Latijnse naam. De eekhoorn schijnt dus een dier te zijn dat in de schaduw van zijn eigen staart leeft, en zo is het ook!

Als hij van tak op tak springt, schijnt hij in de ruimte te glijden. Om tegen een boomstam op te klimmen, zet hij zich schrap met zijn scherpe nagels en in twee, drie tellen heeft hij de top van een flinke den bereikt. Soms rust hij even in zijn klauterpartij, onttrekt zich aan het gezicht maar laat enkel het puntje van zijn snuitje uitsteken om je gangen beter te kunnen nagaan. Op de grond kan hij sprongen van verscheidene meters maken. De eekhoorn is in bepaalde streken een welkom wild. Toch weegt hij amper meer dan 400 gram. Zijn vacht haalt een zekere prijs. In onze gewesten is hij rood- of bijna zwartbruin. Het dier wordt makkelijk tam.

Een huis tussen hemel en aarde

Moeder Eekhoorn bouwt helemaal op eigen houtje haar nest van takjes, strootjes, bladeren en dennetakken, die kunstig dooreengestrengeld worden. Het ziet er uit als een soort van grote, dikke bol die stevig zit ingeklemd tussen twee takken van een boom en aan de binnenkant lekker bekleed is met zacht mos. Daar slapen deze boomknaagdieren en zoeken ze beschutting tegen weer en wind. Daar

OORN

ook worden tweemaal per jaar drie tot zes heel kleine roestbruine kluwentjes geboren. De jongen blijven meer dan een week blind. Daarom omringt hun moeder ze met veel meer zorgen dan de meeste andere knaagdieren doen.

De rivier kent geen genade

In Scandinavië, in Siberië, Rusland en Noord-Amerika, waar de eekhoorn gewoonlijk net als bij ons een zittend en afgezonderd leven leidt, kun je soms hele troepen van duizenden dieren bijeen zien komen die een fantastische tocht ondernemen en zelfs de moeilijkste hindernissen overwinnen. En dan zie je die knaagdieren, die anders aan water een broertje dood hebben, zich in geweldige rivieren storten of ook wel in zee, om tegen alles in hun snelmars voort te zetten. Maar dikwijls worden gevaarlijke rivieren een graf voor deze landverhuizers, als ze al niet eerder zijn omgekomen van uitputting, honger of door het vuur van de mensen.

Een echte wereldburger

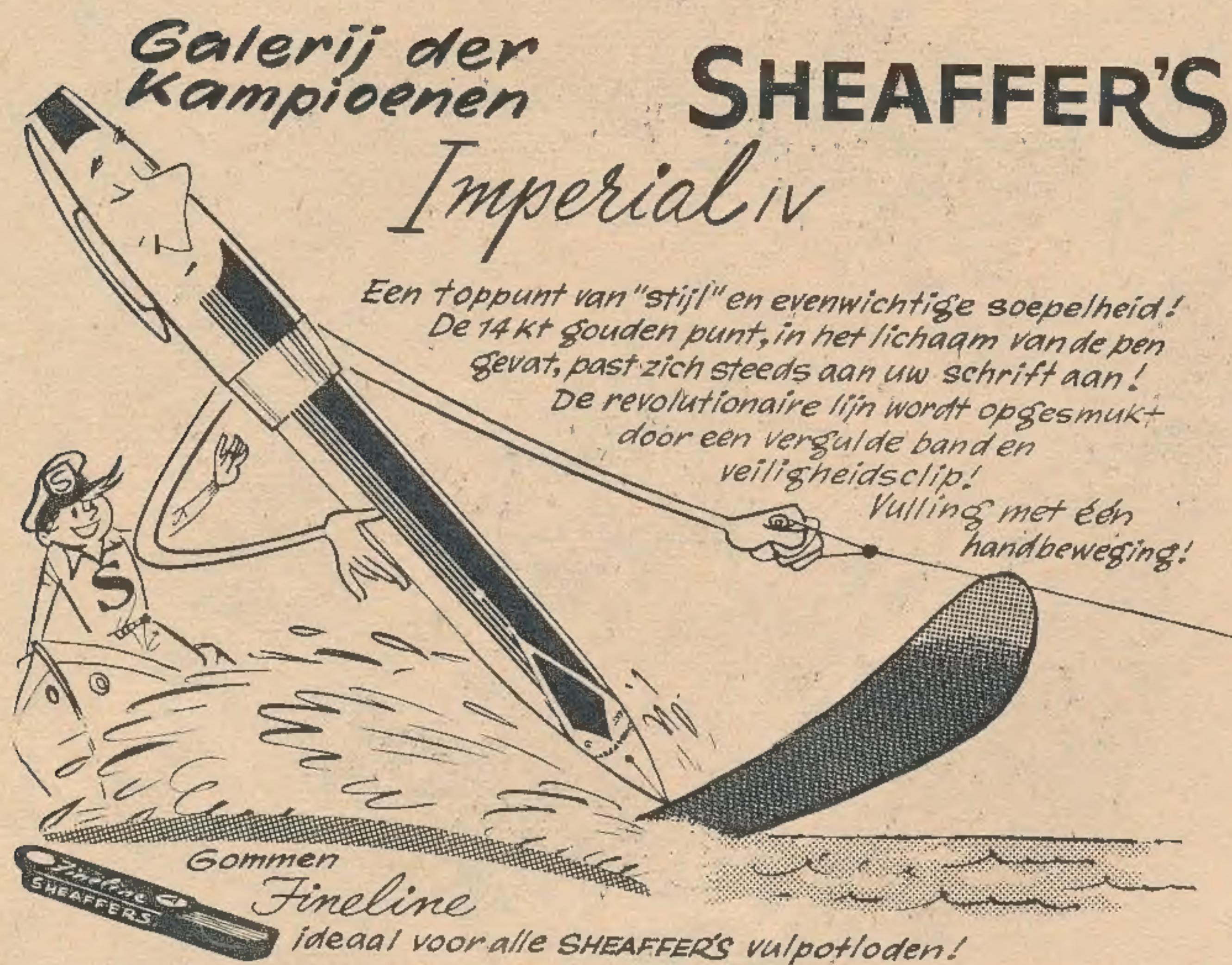
Onze gewone eekhoorn komt in alle streken van de wereld voor, behalve op Madagascar en in Australië. We tellen 70 soorten, waarin niet begrepen zijn de zg. «vliegende» eekhoorns, waarover we het nog wel eens zullen hebben en de zg. «Chipmunks» of gestreepte eekhoorns in de V.S., die door de tekenfilms van Disney populair zijn geworden.

Bergman

Abonnementen op Robbedoes

LANDEN	1 JAAR	6 MAAN- DEN	3 MAAN- DEN
België	Fr. 416,00	Fr. 208,00	Fr. 104,00
Kongo	Fr. 456,00	Fr. 228,00	Fr. 114,00
Overige landen	Fr. 468,00	Fr. 234,00	Fr. 117,00
Nederland	Fl. 26,—	Fl. 13,—	Fl. 6,50
Nieuw-Guinea, Ned. Antillen, Indonesië en Suriname	Fl. 30,20	Fl. 15,10	Fl. 7,55

KEN JE JE EIGEN EEUW?

TWEEDE DECENNIUM : 1910-1920

A. De « Lusitania » zonk voor de Ierse kust op 7 mei 1915.

B. De wagon diende tot H. K. voor marschalek Foch. De wapenstilstand werd er op 10 november 1918 getekend. Het « staakt het vuren! » kwam pas de volgende dag.

C. We gaan terug tot 14 december 1911 om de zege van Amundsen op Scott te gedenken.

D. Het verdrag van Versailles, 28 juni 1919 ondertekend, is door de Verenigde Staten nooit bekrachtigd.

E. De aarde kruiste op 20 mei 1910 zonder enig schade de staart van de komeet van Halley.

F. In de nacht van 14 op 15 april 1912 botste de « Titanic » op weg van Southampton naar New York tegen een ijsberg aan.

G. Pétain stond in 1916 te Verdun tegenover de legers van keizer Wilhelm II.

H. De revolutionaire Bolsjewiek uit 1917 was natuurlijk Lenin.

I. De tank is in 1914 in Engeland uitgevonden.

J. Het kraken van benzine is een Amerikaanse uitvinding (1913). De tijdorde is de volgende : E (1910), C (1911), F (1912), J (1913), I (1914), A (1915), G (1916), H (1917), B (1918) en D (1919).

Jongens, dat is nieuws!.. ... 3 nieuwe series Gevacolor reliëf-foto's van OXO

nr 5 De Belgische Noordpoolexpeditie : stoutmoedige ontdekkingsreizigers worstelen zich door de onmetelijke ijsvlakten van het Hoge Noorden.

nr 6 Kempische Vogels : een frisse reportage van het kleurrijke leven van onze gevleugelde vriendjes. Zó uit de natuur gegrepen.

nr 7 De Heilig Bloedprocessie te Brugge : een prachtige reeks levendige, historische taferelen, die de gehele wereld door beroemd zijn.

Een mooie aanwinst voor je verzameling OXO diaposities of... een goed begin van een boeiende, meeslepende... en leerrijke hobby!

per reeks van 6 : 20 F + het etiket van een OXO fles de kijker : kost je slechts 2 postzegels van 3 F

Deze nieuwe reeksen worden je thuisgestuurd als je de BON hieronder uitknijpt en opstuurt, in een gesloten envelop (met een postzegel van 3 F), naar de Cie LIEBIG, Meir 59, Antwerpen. Nog een goede raad : treuzel niet, want de voorraad is beperkt!

het fijnste middel
om flink
en groot
te worden!

BON

(Invullen in drukletters a.u.b.)

NAAM en VOORNAAM

STRAAT en NR

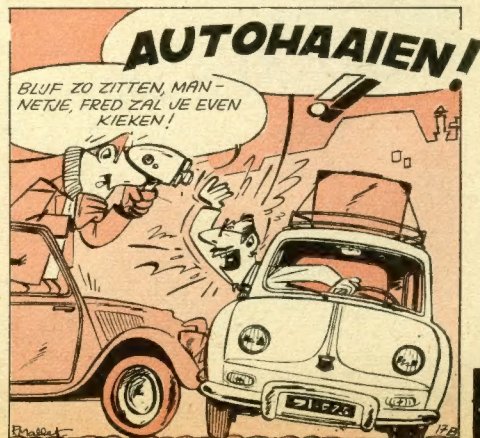
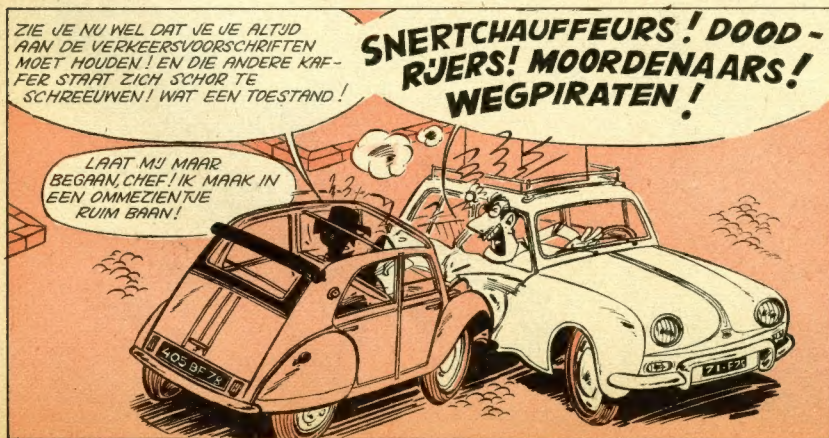
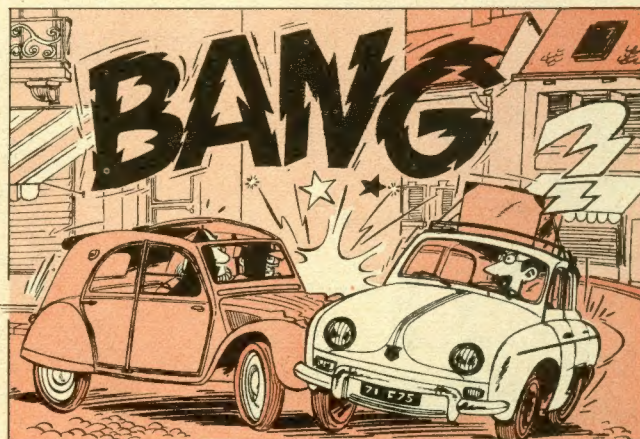
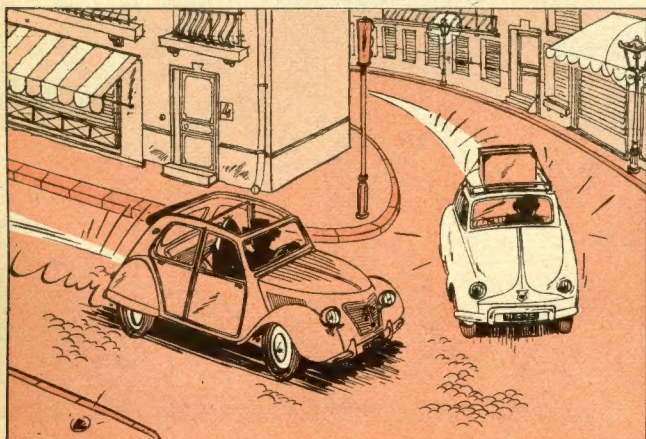
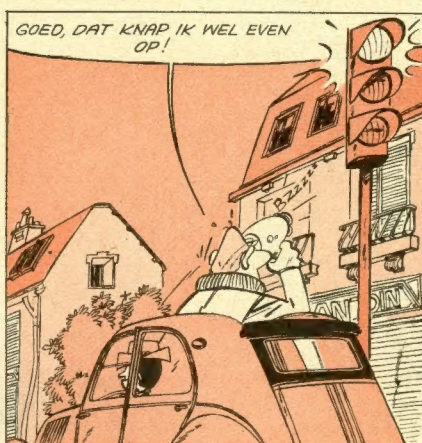
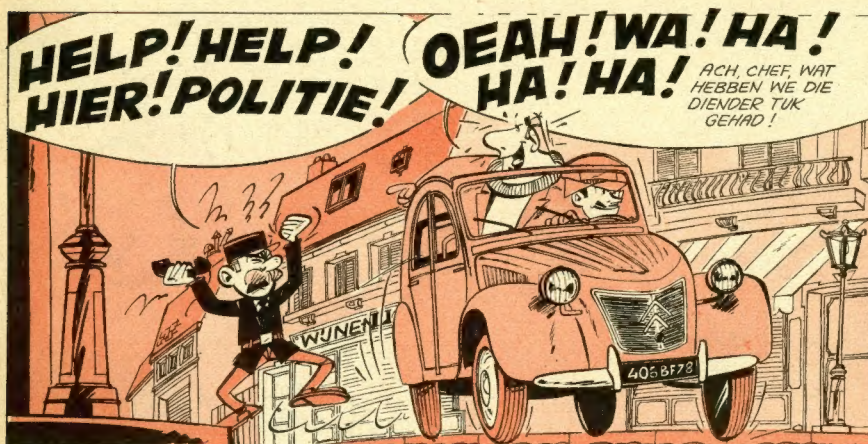
WOONPLAATS

Graag ontvang ik

- serie nr..., waarvoor ik een biljet van 20 F + 1 etiket van een OXO fles insluit;
- 1 kijker, waarvoor ik 2 postzegels van 3 F insluit (doorhalen als je al een kijker hebt).

de TIARA van SJOEBOEL TOEK ROEM

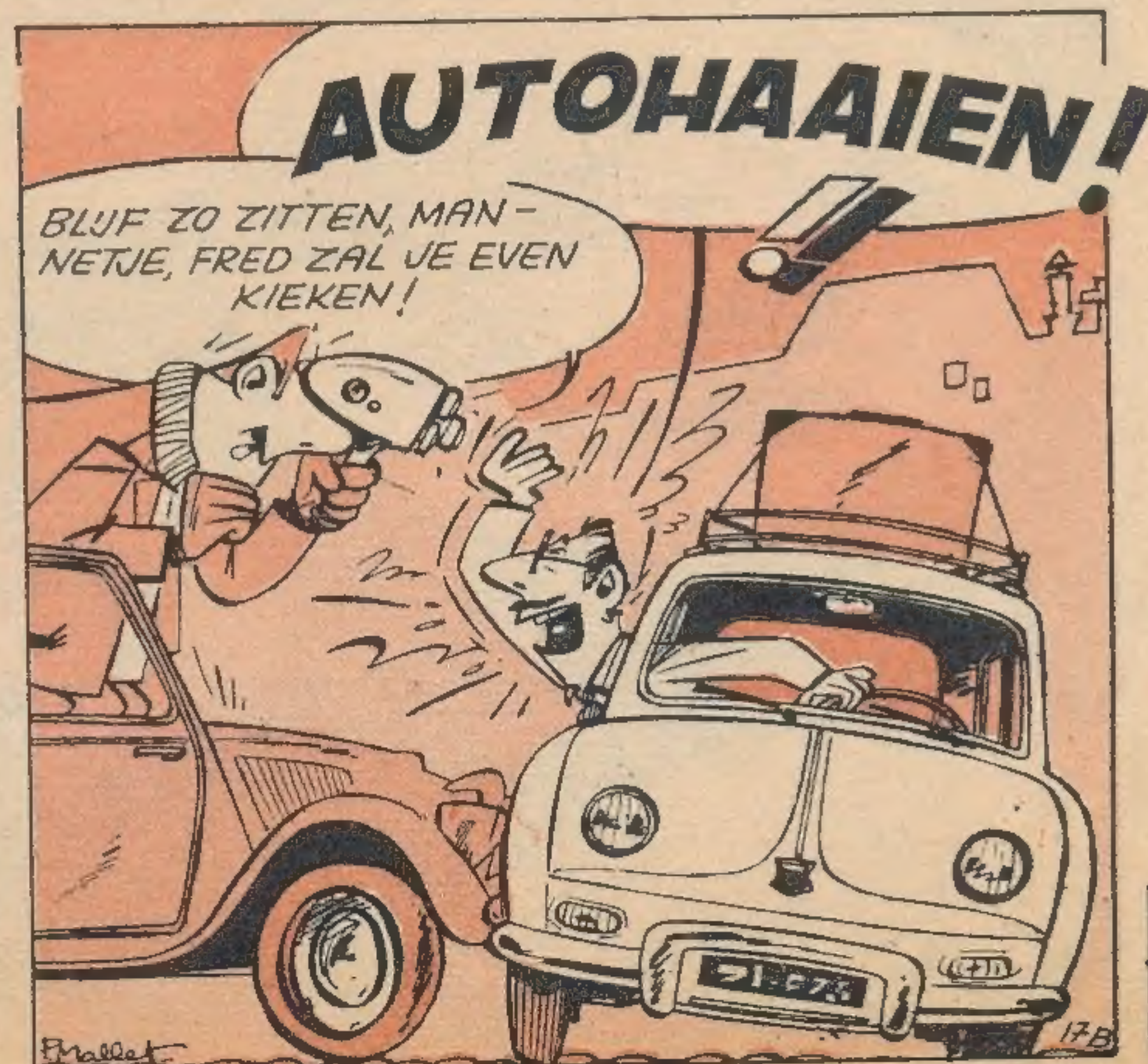
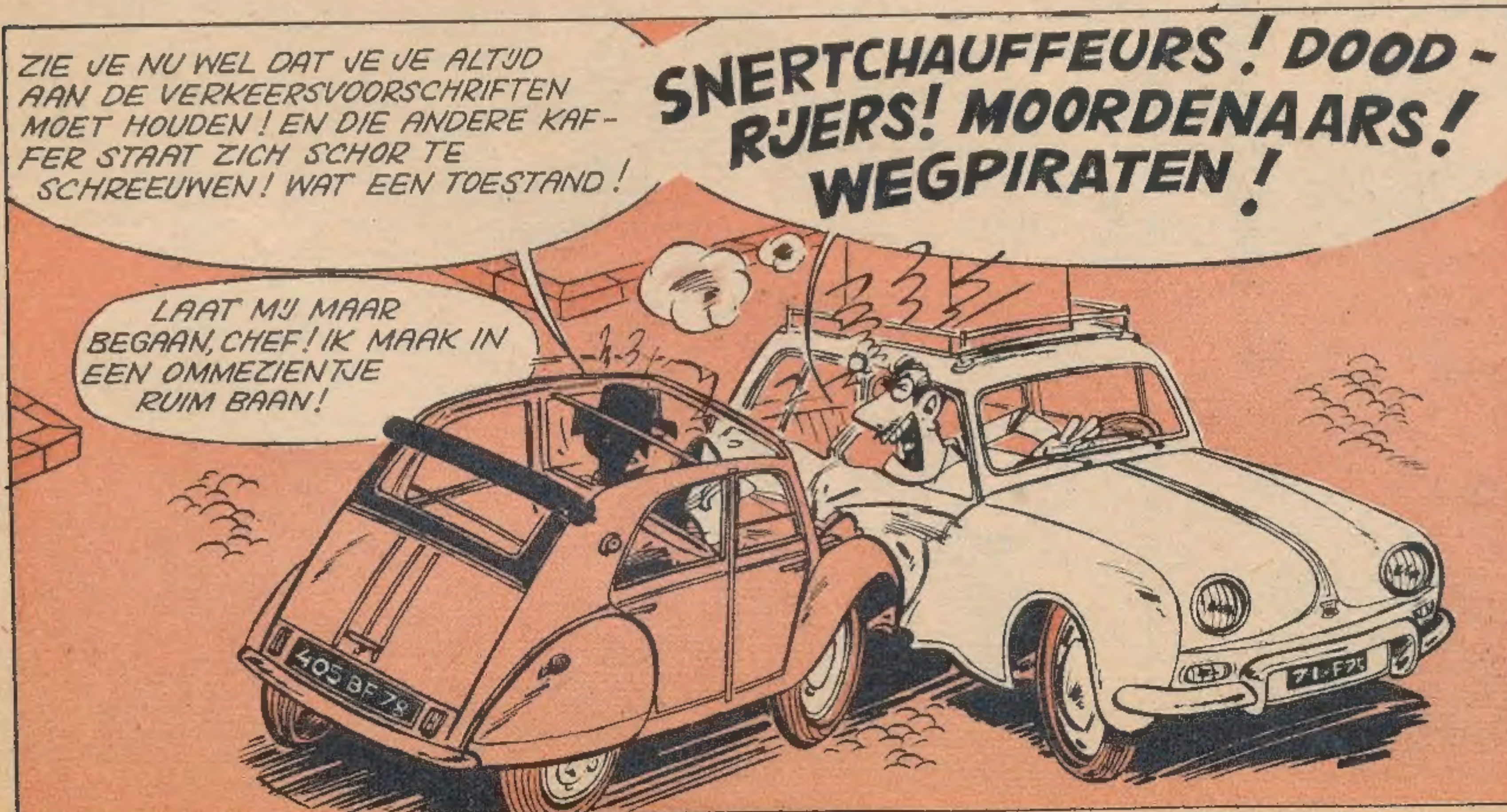
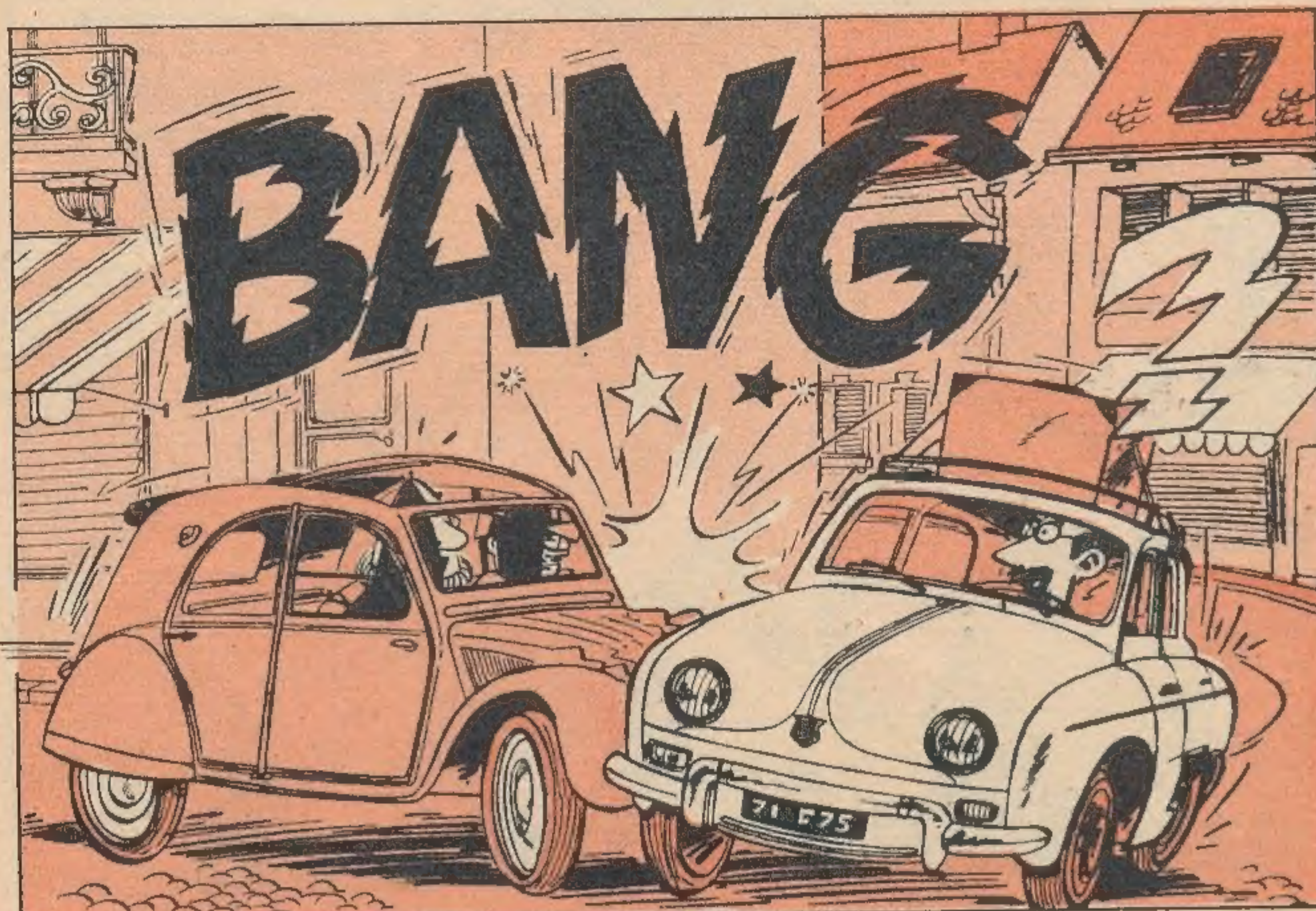
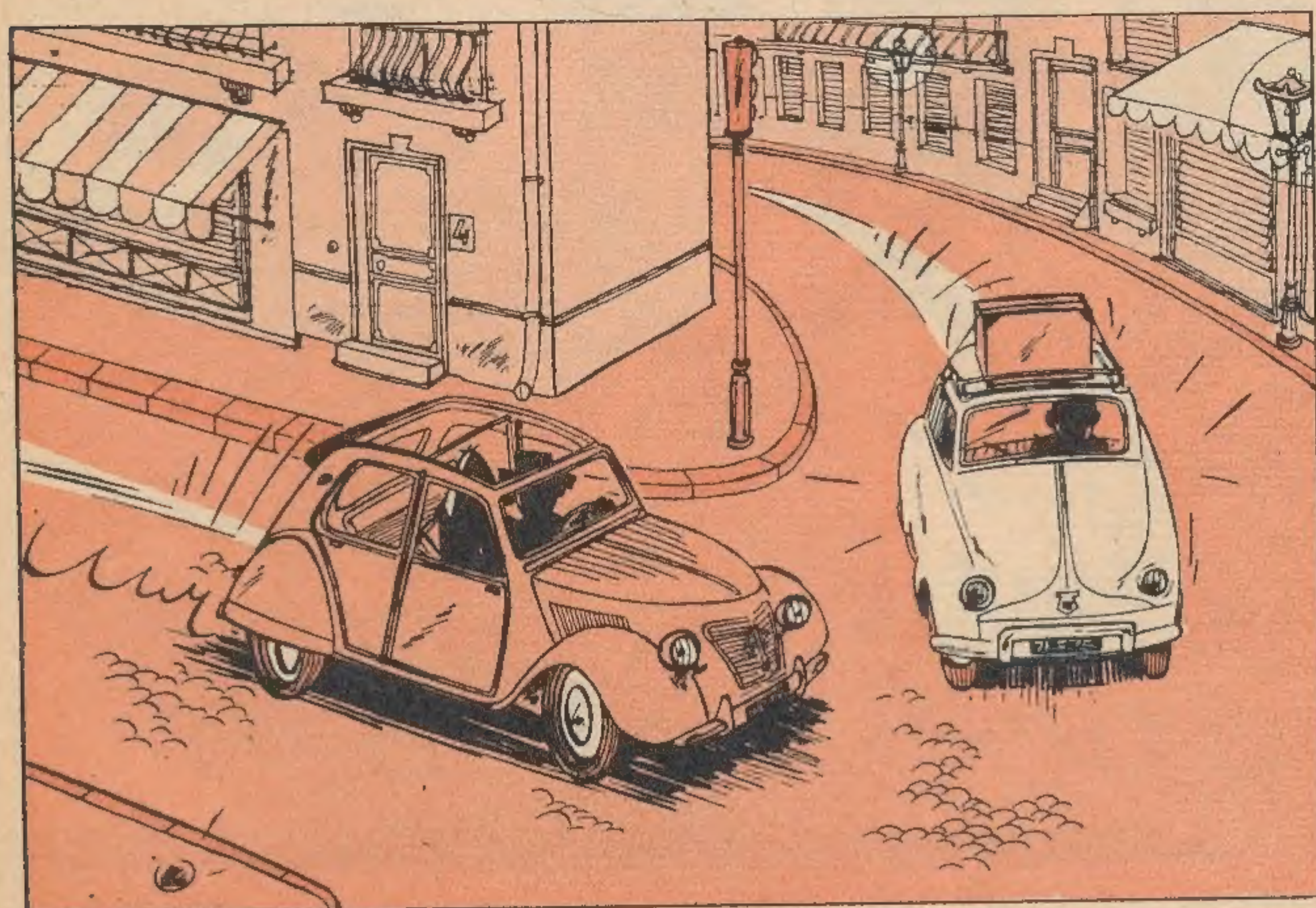
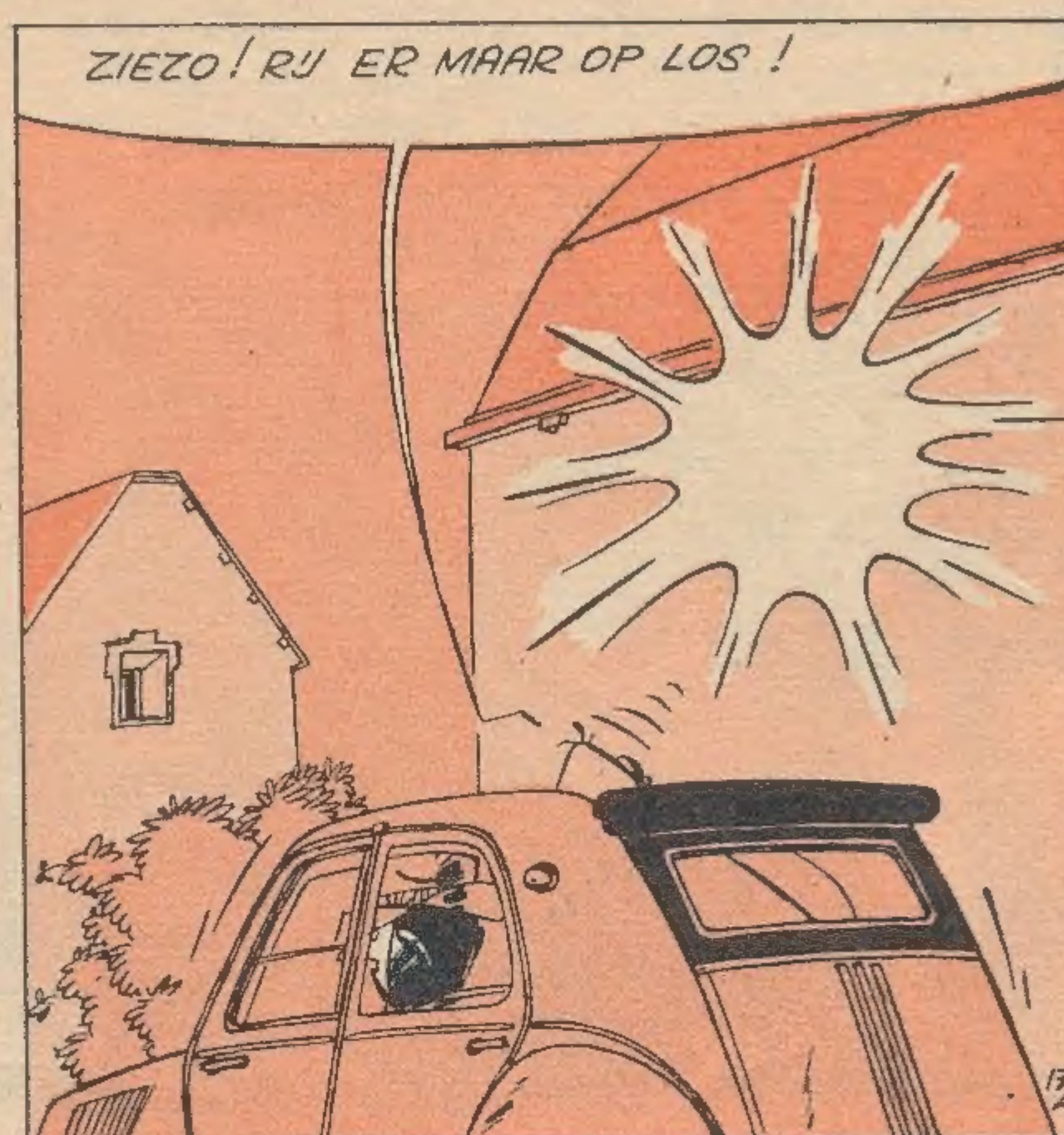
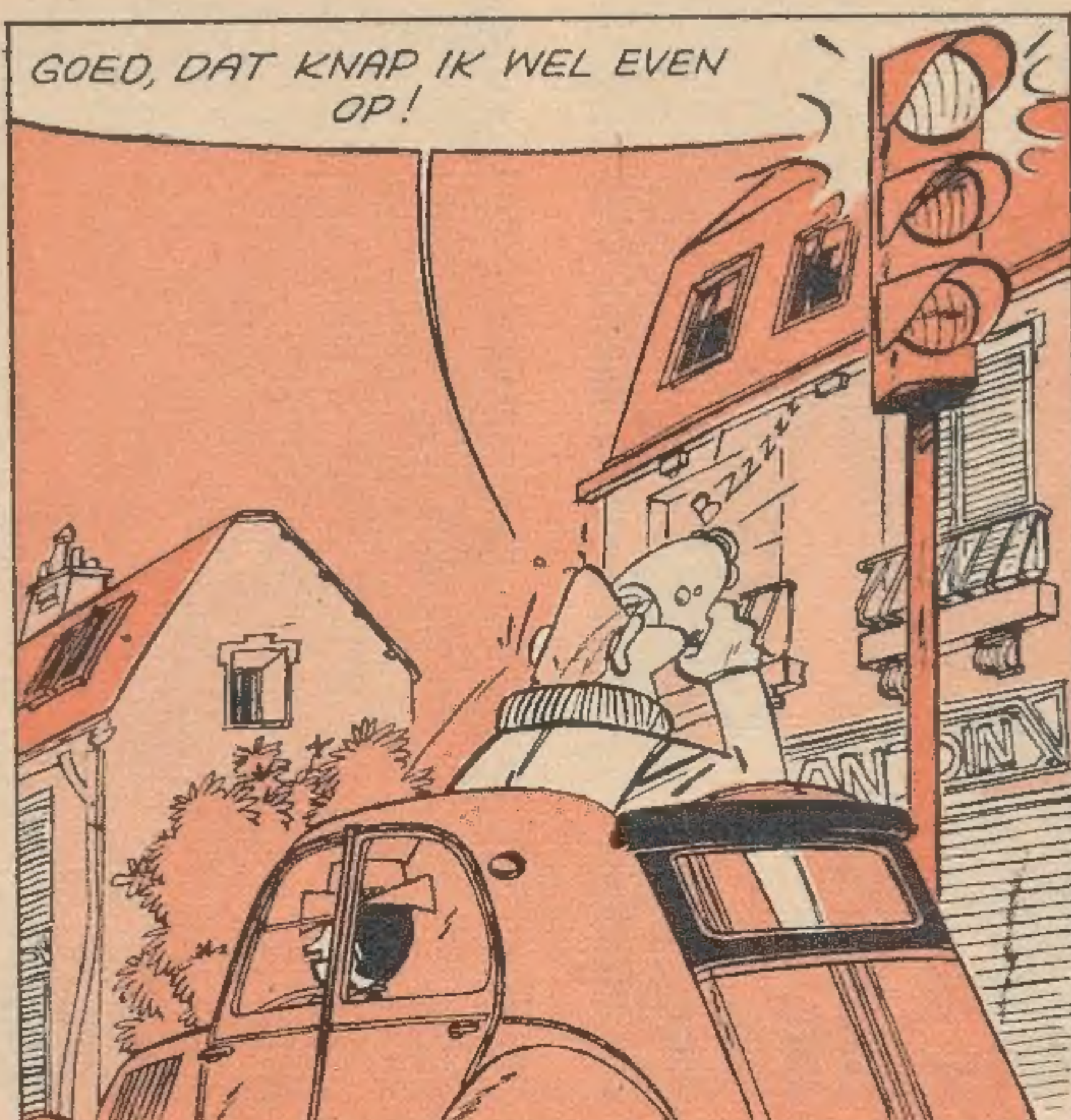
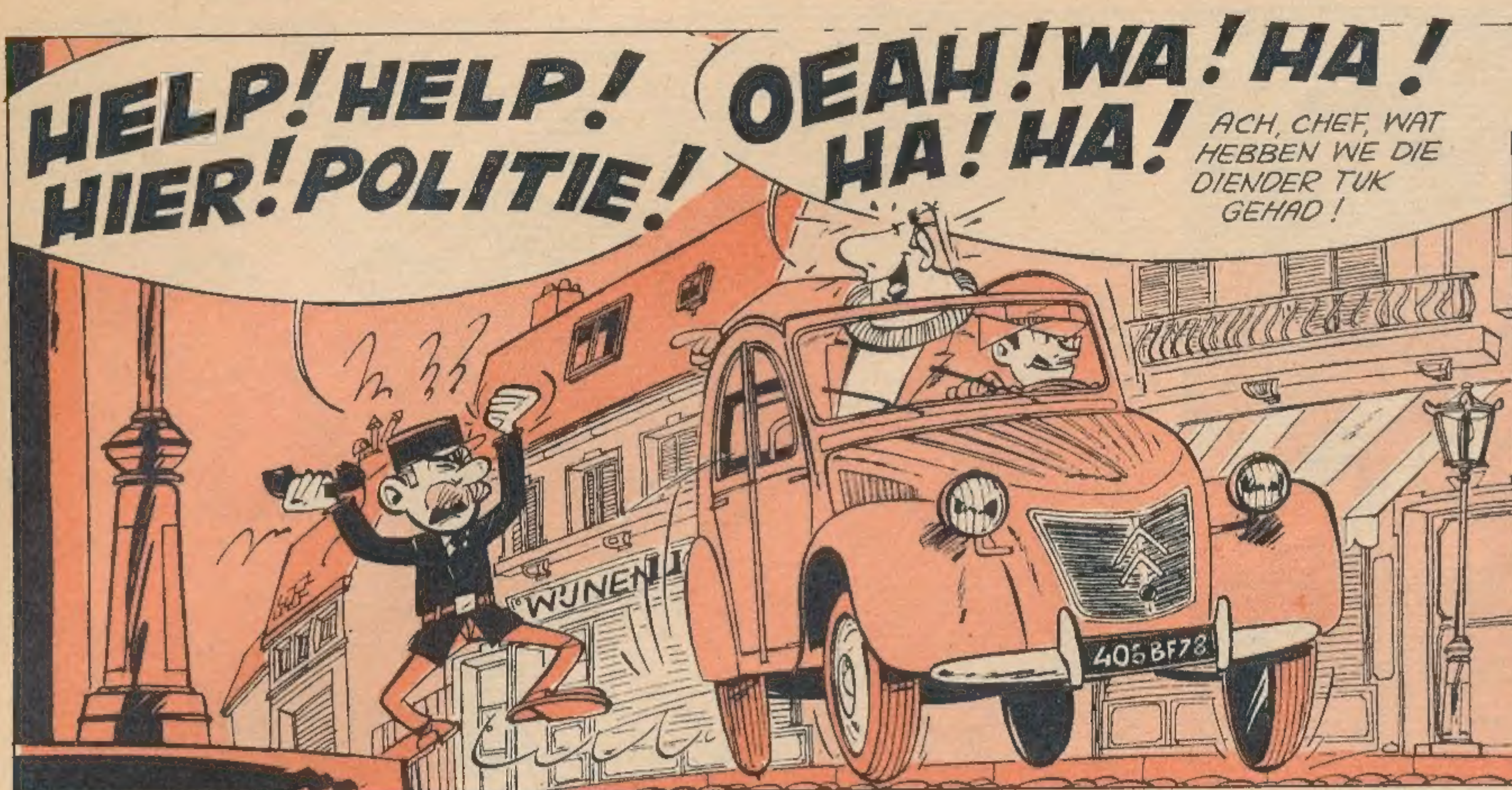
Fred en Mario hebben een bank geplunderd en slaan op de vlucht, ondanks het ingrijpen van een agent...

Wordt vervolgd

de TIARA van SJOEBOEL TOEKROEM

Fred en Mario hebben een bank geplunderd en slaan op de vlucht, ondanks het ingrijpen van een agent...

Knip deze bon, aangeboden door "Robbedoes", uit.

Wordt vervolgd

